

Fördjupning av översiktsplan för Gislaved och Anderstorp

två orter – en mötesplats

Antagandehandling
Maj 2024

Gislaved och Anderstorp två orter – en mötesplats	5
1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.1.1 Varför en fördjupning av översiktsplanen?	6
1.1.2 Planprocessen	6
1.1.3 Syfte och avgränsning	6
1.1.4 Dialoger och samråd	6
1.2 Läsanvisning	7
1.2.1 Plankartor	7
1.2.2 Planbeskrivning	7
2. Strategier, mål och särskilda intressen	8
2.1 Beslutade mål, planer och strategier	8
2.2 Visionsområden	9
2.3 Framtidsutmaningar	10
2.3.1 Omvärldens påverkan	10
2.4 Allmänna intressen och särskild hänsyn i planering	11
2.4.1 Riksintressen och områdesskydd	11
2.5 Mellankommunala intressen	13
2.6 Miljö kvalitetsnormer	14
3. Förutsättningar	15
3.1 Ortstruktur	15
3.1.1 Gislaved och Anderstorp i regionen	15
3.1.2 Landskapskaraktär och topografi	16
3.2 Nuvarande bebyggelse	17
3.2.1 Bostadsbebyggelse	17
3.2.2 Särskilda boendeformer	17
3.2.3 Skolor och förskolor	18
3.2.4 Näringsliv och arbete	19
3.2.5 Besöksnäring	20
3.2.6 Centrum och handel	20
3.2.7 Sammanhållen bebyggelse	20
3.3 Arkitektur och sociala aspekter	21
3.3.1 Målpunkter och stråk	21
3.3.2 Gestaltad livsmiljö	22
3.3.3 Ortentréer	23
3.3.4 Tillgänglig konst	24
3.3.5 Kulturdriven samhällsutveckling	24
3.3.6 Sociala värden	24
3.3.7 Tillgänglighet och trygghet	25
3.3.8 Jämlikhet och jämställdhet	25
3.3.9 Folkhälsa och barnperspektiv	26
3.3.10 Integration och delaktighet	26
3.4 Rekreation och grönområde	27
3.4.1 Ekosystemtjänster	27
3.4.2 Rekreationstråk	28
3.5 Värdefulla naturmiljöer	31

3.5.1 Ekologiskt känsliga områden	31
3.5.2 Areella näringar	32
3.5.3 Särskilt värdefulla vatten	33
3.5.4 Grundvattenförekomst med regional betydelse	33
3.5.5 Ytvatten	33
3.6 Natur-och kulturmiljöer	34
3.6.1 Jordbrukslandskapet	35
3.6.2 Äldre historia och fornlämningar	35
3.6.3 Särskilt värdefull bebyggelse och utpekade känsliga områden	35
3.6.4 Värdefull bebyggelse och industrimiljöer	36
3.6.5 Naturmiljön runt Nissan	37
3.6.6 Allmänna kulturmiljövärden	37
3.7 Infrastruktur, transporter och resande	38
3.7.1 Gång- och cykelvägnät	38
3.7.2 Kollektivtrafik	39
3.7.4 Parkering	41
3.7.5 Laddinfrastruktur	41
3.7.6 Flygplats	41
3.8 Säkerhet, hälsa och miljö	42
3.8.1 Buller	42
3.8.2 Förorenade områden	42
3.8.3 Miljöfarlig verksamhet	42
3.8.4 Deponier	43
3.8.5 Farligt gods	43
3.8.6 Tankstationer för fordon	43
3.8.7 Markradon	43
3.8.8 Elektromagnetiska fält	43
3.9 Klimatpåverkan	44
3.9.1 Skyfall och översvämningar	44
3.9.2 Värmebölja och torka	45
3.9.3 Ras, skred, erosion	45
3.10 Energiförsörjning, avfall och VA	45
3.10.1 Energi	45
3.10.2 Avfall	45
3.10.3 Vatten och avlopp inklusive dagvattenhantering	46
4. Planförslag	47
4.1 Planeringsprinciper	47
4.1.1 Förtätning och omvandling	47
4.1.2 Blandad bebyggelse	47
4.1.3 Gröna och blå samband	47
4.1.4 Attraktiva platser	47
4.1.5 Hållbart resande	48
4.2 Kommunens ställningstaganden	48
4.3 Sammanfattning av planförslag - Grönstruktur	53
4.3.1 Stråk och kopplingar	53
4.3.2 Nya kopplingar som möjliggör förstärkta stråk	53
4.3 Utvecklingsområden	55
4.3.1 Kartindex mark- och vattenanvändning	55
4.3.2 Bebyggelseutveckling begreppsförklaring	57
4.3.3 Förtätningssområden för bostäder och centrumändamål	57

4.3.4 Långsiktiga omvandlingsområden för boende och service	65
4.3.5 Boende och service i Gislaved	66
4.3.6 Boende och service i Anderstorp	72
4.3.7 Områden för sport och fritidsanläggningar	75
4.3.8 Verksamhetsområden	77
4.3.9 Trafik och infrastruktur	84
4.3.10 Kollektivtrafik	87
4.3.11 Rekreation, livsmiljö, natur- och kulturvärden	89
4.3.12 Område för teknisk försörjning	94

Gislaved och Anderstorp två orter – en mötesplats

Vi vill vara en attraktiv kommun att verka och bo i med stolta, trygga invånare och verksamma. En hållbar kommun, nu och över tid.

Denna fördjupning av översiktsplanen pekar ut riktningen för kommande års utveckling med utgångspunkt i en samlad bedömning av Gislaveds och Anderstorps allmänna och enskilda intressen.

Planen har fem planeringsprinciper: förtätning och omvandling, blandad bebyggelse, gröna och blå samband, attraktiva platser och hållbart resande.

Dessa principer är avgörande för att vi ska utveckla Gislaved och Anderstorp i enlighet med våra uppsatta mål och gällande lagar.

Gislaveds kommun vill med genomtänkt och strategiskt arbete, sätta boendemiljöer, livsrum och utvecklingsyta för verksamma i fokus. Översiktsplanering är därför ett av våra viktigaste strategiska verktyg och utgör grunden för hur vi vill att kommunen ska utvecklas.

Kommunstyrelsens ordförande 2024
Marie Johansson

I. Inledning

I.1 Bakgrund

I.1.1 Varför en fördjupning av översiktsplanen?

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell kommunomfattande översiktsplan (ÖP) som beskriver kommunens tänkta utveckling av den fysiska miljön gällande mark, vatten och bebyggelse. I Gislaveds kommun gäller ÖP16 som antogs 2016.

Översiktsplanen kan också fördjupas för delar av kommunen, exempelvis för en tätort med hårt bebyggelsetryck och stora bevarandevärden, och kallas då fördjupning av översiktsplanen (FÖP).

I gällande översiktsplan ÖP16, antagen av kommunfullmäktige, framgår i ett ställningstagande att Anderstorp och Gislaved ska samplaneras och det konkretiseras i den här fördjupningen av översiktsplanen. I aktualitetsprövningen februari 2020 beslutade kommunfullmäktige att FÖP för Gislaved och FÖP för Anderstorp är delvis inaktuella. Den här fördjupningen för Gislaved och Anderstorp kommer att ersätta de två tidigare fördjupningarna för respektive ort.

Den fördjupade översiktsplanen är vägledande vid planläggning och bygglovsgivning men är inte juridiskt bindande. FÖP fungerar däremot också som vägledande vid prövning även för andra myndigheter.

I.1.2 Planprocessen

Denna fördjupning av översiktsplanen utformas i enlighet med plan- och bygglagen (2020:76) som trädde i kraft den 1 april 2020.

I.1.3 Syfte och avgränsning

Syftet med denna fördjupning av översiktsplanen är att peka ut en långsiktig hållbar utveckling av Gislaved och Anderstorp. En FÖP är ett viktigt underlag för kommunal planering och beslut gällande mark- och vattenanvändningen inom orterna och dess omland.

Denna fördjupning av översiktsplanen anger inriktningen för utvecklingen fram till 2035.

I.1.4 Dialoger och samråd

Planprocessen inleddes med tidiga dialoger med bland annat samhällsföreningar, näringslivet, skolor och politiker. På grund av pandemin hölls många av dialogerna digitalt.

Samrådstiden hölls mellan mars-maj 2022 och inleddes med öppna fysiska samråd i Gislaveds kommunhus och i Anderstorps Folkets hus.

Figur 1. Den geografiska avgränsningen för FÖP Gislaved och Anderstorp

Efter att planförslaget omarbetats ställdes det ut för granskning mellan januari-mars 2023. Därefter har förslaget omarbetats och ställts ut för ny granskning mars-april 2024. Efter eventuella redaktionella ändringar tas förslaget sedan upp för antagande.

Figur 2. Framtagandeskedan för den fördjupade översiktsplanen

1.2 Läsanvisning

Planen består av tre plankartor, en planbeskrivning, en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), samrådsredogörelse och särskilt utlåtande samt en barnkonsekvensanalys.

1.2.1 Plankartor

- Utvecklingsinriktningskarta: Ger en mycket översiktlig bild av kommunens viljeinriktning för hur orterna ska utvecklas.
- Mark- och vattenanvändningskarta: Anger vilken typ av användning respektive område ska ha i framtiden.
- Riksintressen och andra värden: Presenterar olika planeringsförutsättningar till vilka hänsyn behöver tas i fortsatt planeringsarbete och lovprövning.

1.2.2 Planbeskrivning

Planbeskrivningen är uppdelad i fyra kapitel/avsnitt och två separata dokument.

Avsnitt 1 - Inledning

Avsnitt 2 - Strategier, mål och särskilda intressen: beskriver särskilda intressen (riksintressen och miljökvalitetsnormer) och riktlinjer.

Avsnitt 3 - Planförutsättningar: beskriver nuläget och lite bakgrund.

Avsnitt 4 - Planförslag: beskriver först de övergripande dragen, vad de ger för ställningstaganden samt vad de ger för utpekade utvecklingsområden. Planens ställningstaganden redovisas samlat under avsnitt 4.2, Kommunens ställningstaganden.

Barnkonsekvensanalys (BKA): beskriver konsekvenser av planen utifrån barnperspektiv, består av ett separat dokument.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB): utgör en skriftlig redogörelse som ska identifiera och beskriva direkta och indirekta effekter på miljö och människor, består av ett separat dokument.

2. Strategier, mål och särskilda intressen

2.1 Beslutade mål, planer och strategier

Kommunövergripande översiktsplan

I gällande översiktsplan för Gislaveds kommun framgår det att Anderstorp och Gislaved ska samplaneras. Orterna ligger nära varandra och mossarpsområdet mellan orterna har delvis exploaterats. Servicenäringarna i Gislaved och Anderstorp kompletterar varandra, vilket är i linje med att orterna stärker varandra och intilliggande landsbygd. Orterna har också gemensam arbetsmarknad, bostadsmarknad och teknisk försörjning.

Strategi för hållbar utveckling

Strategin utgör den övergripande inriktningen för att skapa en hållbar kommun och är vägledande för alla aktörer som är delaktiga att utveckla Gislaveds kommun som plats att besöka, leva och verka i. Den är också vägledning för fysisk planering där strategins inriktningar i tillämpliga delar utgör grund för riktlinjer i den kommunomfattande översiktsplanen.

Regional utvecklingsstrategi i Jönköping län (RUS)

Den regionala utvecklingsstrategin syftar till att utveckla ett hållbart län med goda möjligheter till boende i attraktiva miljöer, arbete, företagande, utbildning och utveckling, bra kommunikationer och ett rikt fritids- och kulturliv som ger förutsättningar för god hälsa och ett bra liv för alla. Strategin ska leda till att Jönköpings län år 2035 är Sveriges mest hållbara, attraktiva och tillgängliga län där alla människor trivs, utvecklas och mår bra.

Agenda 2030

Hållbar utveckling är ”en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov” (Brundtlandsrapporten, 1987).

Medlemsländerna i FN har antagit en agenda för hållbar utveckling, Agenda 2030. Den består av 17 globala hållbarhetsmål som syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor, främja fred och rättvisa och att lösa klimatkrisen. Nationellt arbetar Sverige med 16 miljökvalitetsmål. Målen kan ses som preciseringar av den ekologiska dimensionen av hållbarhetsmålen.

Nationell respektive regional plan för transportinfrastrukturen

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela Sverige. Den regionala respektive den nationella transportplanen utgör ramen för de infrastruktursatsningar som planeras i länet. Region Jönköpings län avgör inriktning och innehåll i den regionala transportinfrastrukturplanen.

2.2 Visionsområden

Idé och gestaltungsprogram för Gislaved 2040 – Mötesplatsen vid Nissan

Skiss 1. Vision för Gislaved 2040-Mötesplatsen vid Nissan

Idé- och gestaltungsprogram för Gislaved 2040 – mötesplatsen vid Nissan (2019) visar hur Gislaveds tätort och dess centrala delar kan utvecklas för att bli mer attraktivt att bo och vistas i samt att tillgängliggöra Nissan. Programmet är antaget av kommunfullmäktige för att användas som underlag vid investeringar, fysiska åtgärder och i fortsatt planering.

Idé- och visionsprogram för Anderstorp - från bro till bro

Skiss 2. Vision Bro till bro i Anderstorp

Idé- och visionsprogram för Anderstorp – från bro till bro (2020) är resultatet av ett dialogprojekt med allmänheten och visar förslag till utformning av området mellan Brogatan och Kvarngatan utmed Anderstorpaån med syfte att tillgängliggöra Anderstorpaån. Programmet avses användas som underlag vid investeringar, fysiska åtgärder och fortsatt planering.

2.3 Framtidsutmaningar

2.3.1 Omvärldens påverkan

Det finns en rad faktorer som påverkar samhällsbyggandet och utvecklingen i Gislaved och Anderstorp. Några av de främsta faktorerna beskrivs här.

Klimatförändringar och hållbar utveckling

Världen står mitt uppe i vår tids största utmaning. Utsläppen av växthusgaser måste minskas rejält för att inte den globala uppvärmningen ska få allvarliga följder på levande organismer, i synnerhet i haven, vid havskuster och där naturkatastrofer drar fram. Markanvändning som påverkar klimatet riskerar inte bara att resultera i en sämre miljö utan också att stora ekonomiska värden går förlorade. De största växthusgasutsläppen från Gislaveds geografiska område kommer från transporter, jordbruk och industri.

Förlust av biologisk mångfald sker med förändrad markanvändning som främsta orsak. Biologisk mångfald ger människan gratis ekosystemtjänster. Utan biologisk mångfald kommer flera nuvarande livsmiljöer kollapsa.

Kommunen måste aktivt arbeta för att motverka klimatförändringarna och planera för ett samhälle där den enskilde kan minska sin påverkan. För en nödvändig hållbar utveckling av samhället måste gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Det måste förtätas i lägen med goda förbindelser för hållbara trafikslag och planeras så att lämplig blandning av ny och befintlig bebyggelse uppstår. Vid planering, byggnation och användning av byggnader bör kommunen verka för minskade transporter, god hushållning av resurser, goda energilösningar och materialval utifrån ett livscykelperspektiv. Kommunen måste även se till att anpassa befintlig bebyggelse efter ett klimat i förändring.

Segregation

Segregation är ett begrepp som beskriver en uppdelning mellan individer i befolkningen där de lever och verkar åtskilda från varandra. Det kan vara utifrån bland annat socioekonomi, utbildningsnivå, etnicitet eller demografi. Uppdelningen kan ofta vara geografisk, där människor från olika grupper inte möts i samhället.

En form av segregation som bör lyftas fram i kommunen är den mellan utrikes- och inrikes födda. Gislaveds kommun har en högre andel utrikesfödda jämfört med genomsnittet i landet där 33 procent av invånarna i Gislaveds tätort, respektive 25 procent av invånarna i Anderstorp är utrikesfödda. Vissa bostadsområden har en betydligt högre andel utrikesfödda jämfört med resterande kommundelar, vilket under vissa förutsättningar riskerar att minska möjligheterna till att integreras i samhället.

En annan form av segregation som existerar i kommunen är av ekonomisk karaktär. Medianinkomsten mellan olika områden i Gislaveds tätort och mellan Gislaveds tätort och Anderstorp varierar. Skillnaderna mellan individers socioekonomiska resurser ser olika ut

beroende på var de bor. Likaså finns det i vissa områden en högre andel invånare med låg ekonomisk status. Det innebär att arbetet med att minska segregerad livsmiljöer behöver prioriteras. Kommunen behöver fortsätta att beakta integration i planeringen, exempelvis genom att bryta barriärer, planera gemensamma mötesplatser, förtäta med blandade bostadstyper och upplåtelseformer samt prioritera de hållbara trafikslagen (gång, cykel och kollektivtrafik), då socioekonomiskt svaga grupper i högre grad nyttjar dessa trafikslag.

Digitalisering och det smarta samhället

Digitalisering kommer alltmer förändra hur individer upplever saker, tar oss an uppgifter och att finna lösningar. Användningen av ny teknik förändrar förutsättningar och villkor för företag och offentlig sektor, för arbetsliv och utbildning och för social sammanhållning i samhället. Det smarta uppkopplade samhället kan bidra till hållbar utveckling, men också stjälpa den. Digitala tjänster frisätter kapital och tid som annars skulle gått till exempelvis pendling. Då samhället ständigt har tillgång till den globala marknaden kan det leda till att den enskilde ökar sin konsumtion. Digitaliseringen innebär att fysiska varor i hög utsträckning paketeras till digitala tjänster (till exempel pappersmedia blir e-tidningar, mat som beställs digitalt och kan hemlevereras) och att digitala plattformar effektiviserar och internationaliserar tjänster som tidigare var lokala samt att den traditionella produktionen och kommunikationen effektiviseras. Digitaliseringen kan medverka till att främja effektiva och evidensbaserade välfärdstjänster, smarta elnät, minska behov av resor och effektivisera utnyttjandet av befintlig infrastruktur samt bidra till nya klimatssmarta konsumtionsmönster.

Gislaveds kommun har som andra kommuner ett stort arbete framför sig. Kommunen verkar för en aktiv och initierande roll i att tillgängliggöra de digitala verktyg som finns, utifrån behov hos de grupper, där kommunens tjänster kan göra störst nytta.

Vid planering och byggnation bör kommunen verka för digitala lösningar inom transportsystem, el- och kommunikationsinfrastruktur liksom för att underlätta cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Exempel på digitala lösningar kan vara digitala tjänster för att underlätta återbruk och materialåtervinning samt bokningssystem för delning av utrustning som sällan används. I sammanhanget bör kommunen ta hänsyn till digitaliseringens påverkan på den fysiska miljön: teknikens energibehov och avfallshantering, liksom behov av utbildning och beteendeförändringar.

2.4 Allmänna intressen och särskild hänsyn i planering

2.4.1 Riksintressen och områdesskydd

Nationellt betydelsefulla värden och funktioner kan klassas som riksintresse och omfattas av områdesskydd. I förhållande till allmänna och enskilda intressen väger riksintressen tyngre vid avvägning. Riksintressen och skyddade områden får inte skadas. I följande avsnitt redovisas de riksintressen och områdesskydd som berörs av denna plan. För tydligare beskrivning av riksintressens värde hänvisas till gällande kommunomfattande översiktsplan och tillhörande underlagshäfte.

Natura 2000 och naturreservat

Natura 2000-områden skyddas av EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet med skyddet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Natura 2000-området Anderstorps Stormosse skyddas av båda direktiven.

Anderstorps Stormosse utgör även ett statligt naturreservat som förvaltas av Länsstyrelsen i Jönköpings län. Reservatet utgör markområden i både Gnosjö och Gislaveds kommuner och är ett av Sidsveriges största och värdefullaste myrmarksområden.

Riksintresse för naturvård

Inom planområdet finns två riksintressen för naturvård - Nissan som utgör ett levande exempel på eroderande och ackumulerande geologiska processer som formar landskapet samt Anderstorps Stormosse. Planförslaget medför att Nissan och landskapet utmed vattnet utvecklas så det blir mer tillgängligt för människan och stärker ekosystemtjänster.

Riksintresse för kommunikationer

Kommunikationer av nationell betydelse inom planområdet är väg 26 och väg 27.

Riksintresse för totalförsvaret

Planområdet omfattas i sin helhet av influensområde för Haghults övningsflygplats luftrum, ett så kallat Minimum Sector Altitude-område (MSA-område). Höga fasta installationer som är högre än den fastställda MSA-höjden får inte förekomma då det kan medföra påtaglig skada på riksintresset.

MSA-område för Jönköpings flygplats

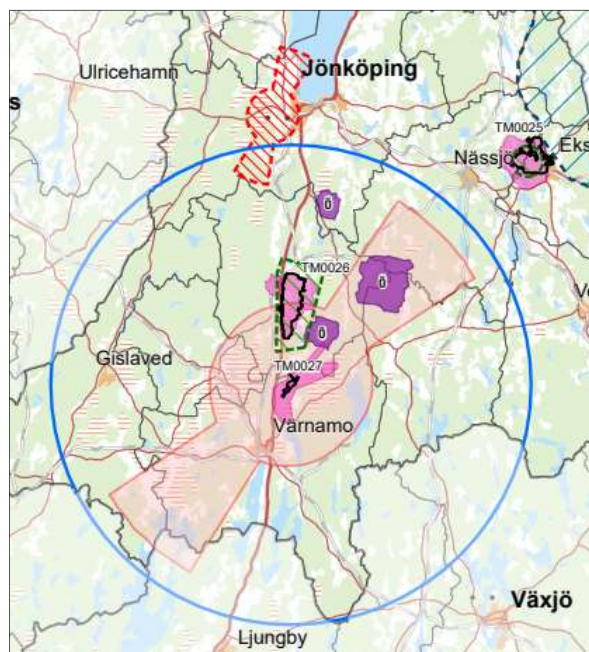
Jönköpings Airport är av regional betydelse. Flygtrafiken till och från flygplatsen är av riksintresse och höga objekt inom planområdet kan medföra påtaglig skada på riksintresset.

Vattenskyddsområde

Syftet med vattenskyddsområde är att ge grundvattentäkten bra skydd för att långsiktigt säkra råvattnets kvantitet och kvalitet. Del av vattenskyddsområde Båraryd och Slätteryd omfattas av planområdet. Vattenskyddsområdet är uppdelat i en sekundär och primär skyddszon med olika restriktioner. Vid all planering, tillsyn och prövning av mark- och vattenanvändning inom skyddsområdet ska hänsyn till rådande föreskrifter ske.

Strandskydd

Strandskydd är ett områdesskydd som omfattar 100 meter mark och 100 meter vattenområde från strandkanten. Strandskyddet är till för att trygga allmänhetens tillgång till stränder samt att

Figur 3. Källa "Riksintressen för totalförsvarets militära del Jönköpings län 2022"

bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten. Inom planområdet omfattas sex vattenförekomster av skyddet. För redan bebyggda områden utmed Nissan och Anderstorpaån anses skyddet redan vara inskränkt. Instängslade och hårdgjorda områden eller etablerad hemfridszoner anses ianspråktaga och därmed saknar betydelse för skyddets syften.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Inom planområdet finns två sedan tidigare utpekade LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Områdena återfinns söder om Anderstorp, vid Svarvaretorpasjön och Bråarpasjön. Ytterligare beskrivning av områdena finns att läsa i kommuntäckande översiktsplan.

2.5 Mellankommunala intressen

Infrastruktur

Väg 26, 27 och väg 604 mellan Anderstorp och Gnosjö har mellankommunala intressen. För Gislaved och Anderstorp är de större vägarna avgörande för transport av varor och människor till och från orterna.

Planförslaget möjliggör för fortsatt transport av varor och människor på väg 26, 27 och 604. Förslaget innebär utredning av en möjlig förlängning av väg 604, söder om Gislaved från Anderstorp till väg 26, en genare bilväg för transporter framförallt från Gnosjö och i dess förlängning till E4:an.

Anderstorps Stormosse

Inom planområdet finns ett statligt naturreservat, Anderstorps Stormosse som förvaltas av Länsstyrelsen i Jönköpings län. Reservatet utgör markområden i både Gnosjö och Gislaveds kommun.

Planförslaget pekar ut naturreservatets markområde samt utvecklingsområde intill för att tillgängliggöra mossen.

Mellankommunalt intresse	Berörd kommun förutom Gislaved	Intresseområden
Nissan	Hylte, Halmstad, Jönköping, Gnosjö	Vattenkvalitet
Anderstorpaån	Gnosjö	Vattenkvalitet
Riksväg 26	Hylte, Halmstad	Framkomlighet, säkerhet, standard
Riksväg 27	Värnamo, Tranemo, Svenljunga, Alvesta, Borås, Göteborg, Karlskrona, Växjö	Framkomlighet, säkerhet, standard
Väg 604	Gnosjö	Säkerhet, standard
Anderstorps Stormosse	Gnosjö	Friluftsliv, turism, besöksnäring

Tabell 1. Mellankommunala intressen

2.6 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som sätter en bindande gräns för ett miljötillstånd som ska följas vid eller efter en viss tidpunkt. MKN finns för utomhusluft, vatten och omgivningsbuller. Översiktsplanering, detaljplanering och lovgivning får inte medverka till att MKN överskrids. Läs mer om buller och andra aspekter i avsnitt 3.8.

Luft

Inom orterna kommer utsläppen främst från transport, förbränning och industrier. Inom planområdet finns Scandinavian Raceway och en speedwaybana som bidrar till utsläpp av bl.a. finpartiklar. Gislaved har pekats ut som riskområde för överskridande av MKN av benso(a)pyren i en kartläggning genomförd av SMHI. För att säkerställa att MKN för luft inte överskrids behöver mätningar genomföras och vid behov åtgärder genomföras.

Miljökvalitetsnormer för luft ska även aktivt beaktas i arbetet med framtagande av detaljplaner samt i den följande plan-och byggprocessen.

Vatten

Alla yt- och grundvattenförekomster ska uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten och ha god status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Om miljökvalitetsnormerna om god vattenstatus inte uppnås ska åtgärder genomföras.

Yt- och grundvatten utgör naturliga mellankommunala intressen. All verksamhet eller användning, liten som stor som kan påverka yt- och grundvatten, utgör en risk för de som nyttjar vattnet nedströms.

Nissan är ett sådant mellankommunalt intresse där Gislaved ligger relativt högt upp i avrinningsområdet. Anderstorpån ingår i Nissans avrinningsområde och avvattnar betydande del av Gnosjö kommun.

Gislaveds vattentäkt är reservvattentäkt för Gnosjö kommun.

Planområdet berörs av fyra ytvattenförekomster och en grundvattenförekomst.

Ytvattenförekomsterna uppnår inte god kemisk status genom att halterna av kvicksilver och benspyren är så höga i Sverige att EU:s gränsvärden generellt överskrids i hela landet.

Vattenmyndighetens bedömning redovisar statusen i de fem vattenförekomsterna enligt följande:

- Nissan uppnår inte god ekologisk status beroende på förekomst av vandringshinder.
- Töråsbäcken inklusive Bråarpasjön/Svarvaretorpasjön uppnår inte god kemisk ytvattenstatus och har förhöjda halter av kadmium och bly i sediment, förhöjda kvicksilverhalter i fisk samt förhöjda vattenhalter av PFOS och PAH'er. Orsaken till de förhöjda halterna bedöms vara påverkan från förorenad mark och sediment samt föroreningspåverkan från dagvatten. Vattendraget har måttlig ekologisk status beroende på att vattendraget är rätat, rensat och uppdämt och har förhöjda halter av koppar och zink.
- Älgeån har måttlig ekologisk status beroende på försurningspåverkan.
- Anderstorpån har tidigare varit hårt belastad av främst tungmetaller men halterna har minskat och ån bedöms numera uppnå god kemisk status när det gäller dessa ämnen.

Punktkällor i form av förorenade områden finns dock fortfarande kvar. Ån bedöms ha måttlig ekologisk status beroende på förekomsten av vandringshinder.

- Grundvattenförekomsten Gislaved-Alabo är en omfattande vattenbildning i Nissans dalgång med god grundvattenkapacitet som omfattar stora delar av planområdet. Förekomsten bedöms ha både god kemisk och kvantitativ status. Risk för påverkan på vattenkvaliteten finnas genom att väg 26 följer grundvattenförekomst längs hela dess sträckning samt att det finns förorenade områden i främst Gislaveds och Anderstorps tätorter.

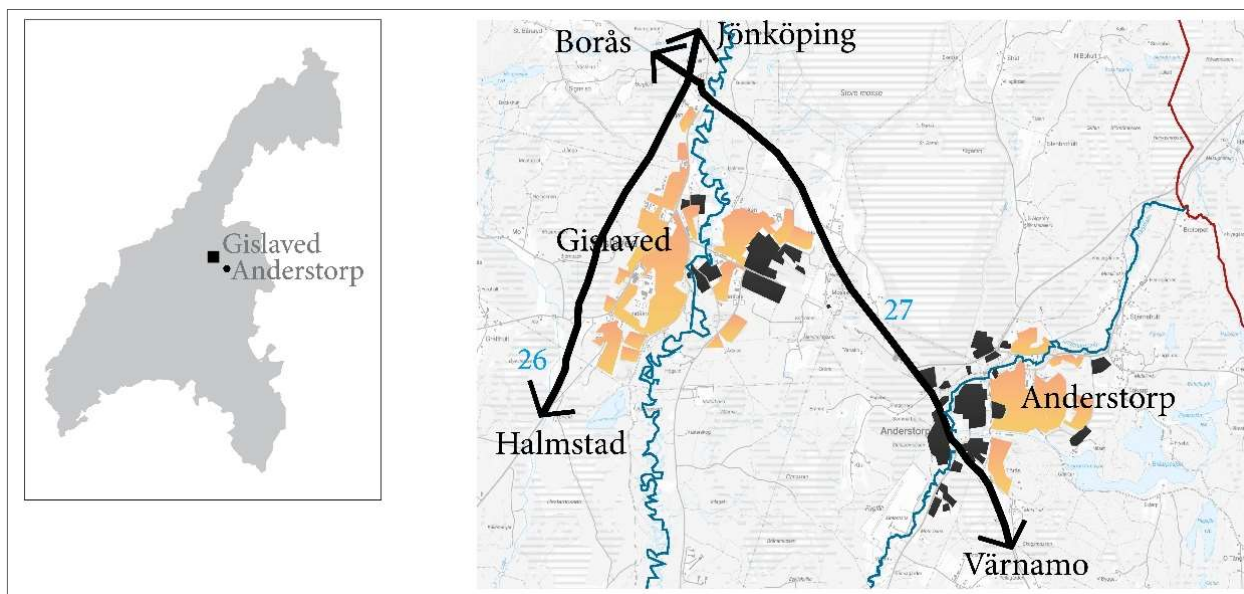
För områden i planförslaget som kan komma att påverka vattenförekomsterna hänvisas till områdesbeskrivning för respektive område.

3. Förutsättningar

3.1 Ortstruktur

3.1.1 Gislaved och Anderstorp i regionen

Gislaveds kommun utgör den sydvästra delen av Jönköpings län. Planområdet ligger centralt i kommunen. Tillsammans utgör de bägge orterna kommunens centrala område med en viktig regional knutpunkt mellan vägarna 26 och 27.

Figur 4. Lokalisering Gislaved och Anderstorp inom Gislaveds kommun

Gislaved och Anderstorp och dess omland

Gislaved och Anderstorp har flera byar och sammanhållande bebyggelsegrupper i sitt omland. Innan industrialiseringen bestod planområdet av ett antal ensamgårdar och mindre byar. Flera av de äldsta omkringliggande byarna finns kvar och vissa är sammanbyggda med tätorterna. Byarna omkring Anderstorp är Stjärnehult, Tokarp, Södra Törås, Lövås, Klo, Södra Älgarem, Fryebo, Ryd och Bråarp. Omkring Gislaved finns byarna Båraryd, Mo, Gräfhult, Henja by, Hult och Mossarp.

Gislaved och Anderstorp är tätorter stöpta och formade av tillverkningsindustrin och uppfinningsrikedomen kopplad till den. Orterna är också del av en landsbygdskommun med

månghundraåriga spår av jord- och skogsbruk, handel och resande utmed farleder. Delar av den gästfrihet och öppenhet, resande, handel och kunskap som format samhällena, präglar deras identitet än idag. Ett levnadskraftig och högpresterande föreningsliv och företagande liksom rådande mångkultur visar prov på en öppenhet för omvärlden.

Området i Gislaveds centrum består av blandad bebyggelse med olika karaktär. Det finns bebyggelse kvar från 1800-tal och 1900-talet. En viss förtätning av centrumbebyggelsen har pågått sedan 1960-talet med större byggvolymerna på 1980- och 90-talet. Köpmangatan/Torggatan är tydliga handelsstråk samt även en del av Norra Storgatan.

Området i Anderstorps centrum består av blandad service, handel och bostäder. Serviceutbudet är koncentrerat utmed Storgatan. Den har en viktig karaktär i tätorten med sin allé och sitt utbud. Bebyggelse från 1930- och 40-talet med förgårdsmark och luftiga tomter är kvar inom området. Anderstorps centrum ligger i ett attraktivt läge utifrån närheten till Anderstorpån. Området är lämpligt för bostäder, handel och icke störande verksamheter.

3.1.2 Landskapskaraktär och topografi

Gislaved och Anderstorp ligger i det småländska skogslandskapet. Barrskogen är dominerande men det finns även bestånd av lövträd. Omkringliggande landskap är måttligt kuperat med vattendrag och mindre sjöar. Skogen öppnas upp av småskalig odlings- och hagmark samt mindre och större mossområden. Anderstorps Stormosse, nordost om Anderstorp är ett värdefullt större myrmarksområde tillika naturreservat, känsligt för exploatering i och med landskapsbilden och rådande växt- och djurliv.

Bråarpasjön/Svarvaretorsjön och de större vattendragen, Nissan och Anderstorpån, har stor betydelse för orternas identitet. Vattendragen tillsammans med kringliggande grönstruktur är avgörande som stödjande element för de ekosystem som inryms i och finns utanför orterna.

Foto 1. Vy över delar av området Henja

3.2 Nuvarande bebyggelse

3.2.1 Bostadsbebyggelse

Utvecklingen av bebyggelsen i de bägge orterna har följts åt då samhällena formats av industrialiseringen. Bebyggelsen utgör mindre och större industrianläggningar, industrihistoriska eller mer sentida byggnader, placerade nära vattendrag, samlade i kluster eller insprängda bland bostadshus utmed större väg.

Den friliggande villan är den dominerande boendeformen, men det finns även rad- och parhus i grupphusområden samt flerbostadshus (både småskaliga lameller och högre punkthus).

Bebyggelsen i de bägge orterna är relativt låg med genomsnittlig byggnadshöjd som motsvarar en till två våningar. I orternas centrum motsvarar den genomsnittliga byggnadshöjden två våningar i Anderstorp respektive tre våningar i Gislaved.

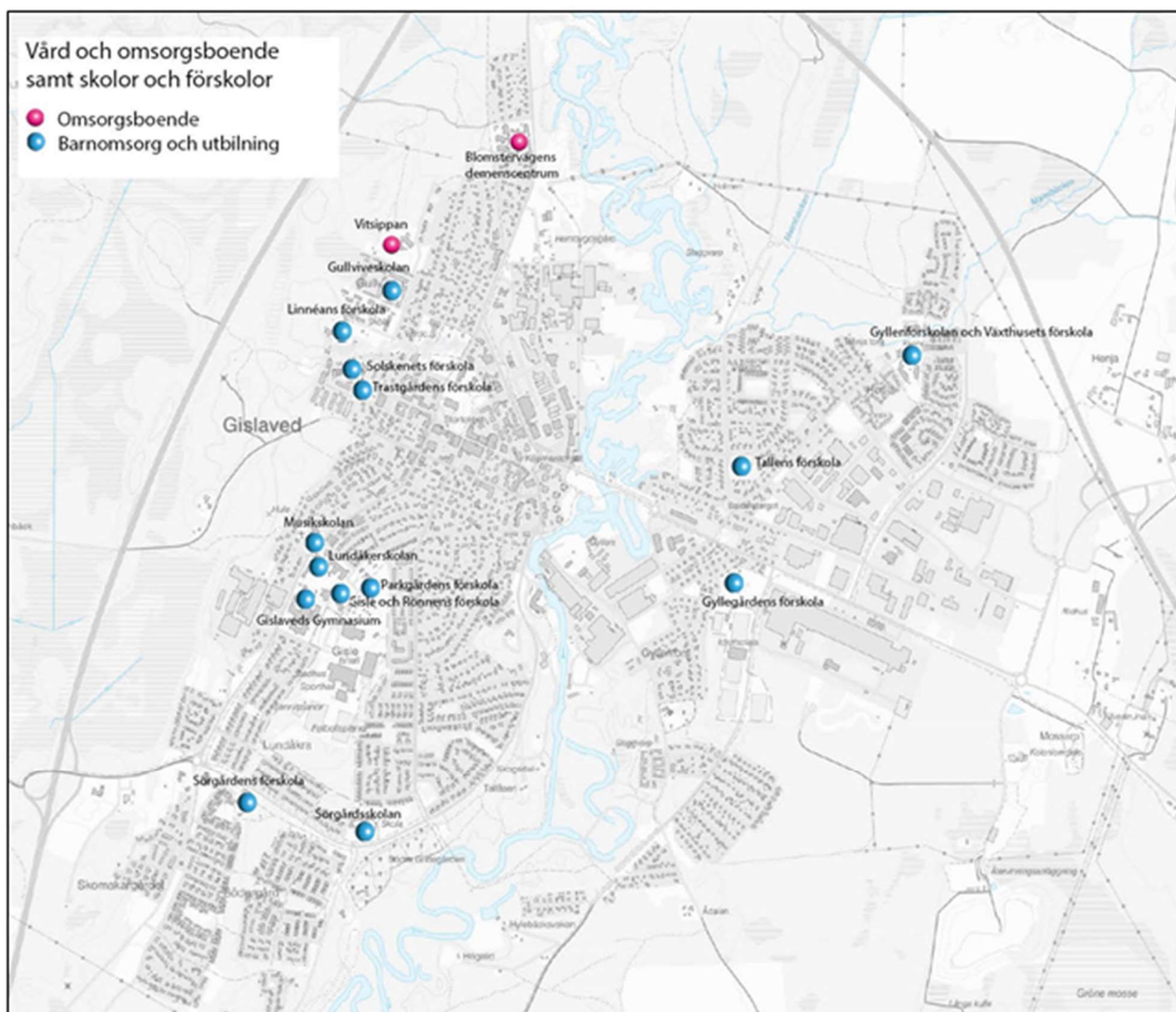
Foto 2.Vy över centrala Gislaved

3.2.2 Särskilda boendeformer

För personer med behov som inte kan tillgodoses på annat sätt ska kommunen erbjuda boende enligt gällande lagstiftning för målgruppen, så kallat särskilt boende.

Inom planområdet finns det tre vård- och omsorgsboenden för personer med omfattande vård- och omsorgsbehov. Vitsippan och Blomstervägens demenscentrum i Gislaved samt Klockaregården i Anderstorp.

Det finns flera grupp- och servicebostäder i Gislaved och Anderstorp för personer med funktionsnedsättning enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Figur 5. Vård- och omsorgsboende samt skolor och förskolor i Gislaved

3.2.3 Skolor och förskolor

Det finns elva förskolor i Gislaveds tätort och fem stycken i Anderstorp.

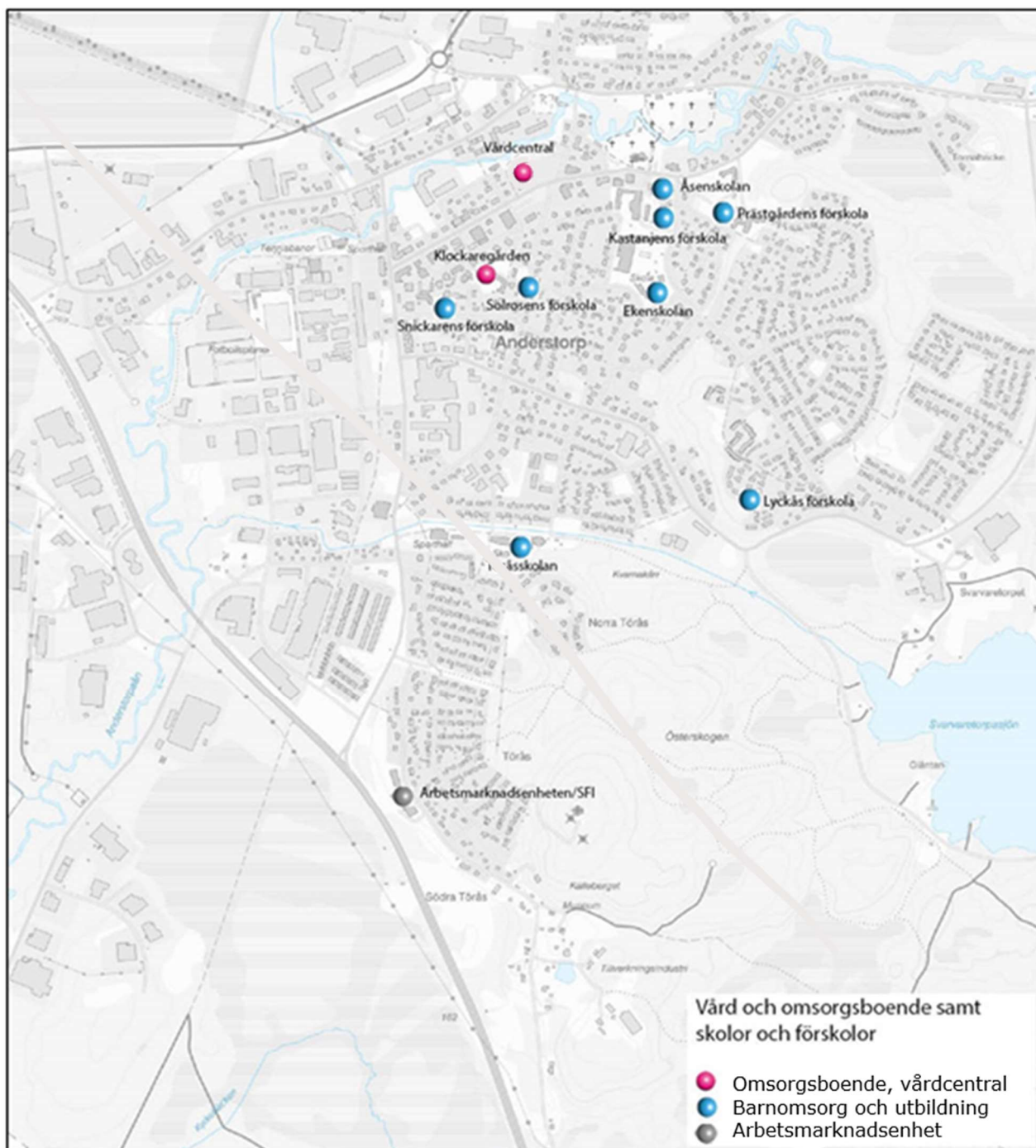
Skolororganisationen i Gislaved har under 2017 genomgått en förändring vilket innebär att orten har två stycken F-3-skolor (Sörgårdsskolan och Gyllenförsskolan) och en 4-6-skola (Gulliveskolan). I Anderstorp avses motsvarande förändringar att genomföras med tiden. Idag finns det två F-6-skolor (Ekensskolan och Töråsskolan).

Det finns en högstadieskola i respektive ort. Lundåkerskolan i Gislaved och Åsensskolan i Anderstorp.

Gislaveds gymnasium ligger inom Gisleområdet och inrymmer utöver gymnasieutbildning även vuxenutbildning, högskoleutbildning, yrkeshögskoleutbildning och uppdragsutbildning. Gymnasiet har även inresande elever bosatta utanför planområdet.

Motorsportsgymnasiet i Anderstorp är en fristående gymnasieskola som finns i motorbanans lokaler i Anderstorp.

Svenska för invandrare (SFI) finns idag på AME (Arbetsmarknadsenhet) i Anderstorp.

Figur 6. Vård- och omsorgsboende samt skolor och förskolor i Anderstorp

3.2.4 Näringsliv och arbete

Gislaved och Anderstorp har ett starkt samband mellan dem. Näringslivet i både orten är varierat mellan små och medelstora företag. Branscher som dominerar är metall, plast och gummi.

Anderstorp är en ort som präglas av ett stort antal företag inom tillverkningsindustrin.

3.2.5 Besöksnäring

Besöksnäringen stärks genom att besöksintensiva målpunkter tydligare knyts samman med hållbara trafikslag inklusive regional kollektivtrafik samt ges utrymme för stödjande verksamheter och säsongsbetonade funktioner. Besöksnäringen behöver synliggöras än mer, både fysiskt på plats och genom marknadsföring.

Naturresevatet Anderstorps Stormosse samt natur- och friluftsområdena Holmen och området Gisle, utvecklas i harmoni med befintlig natur. Tillgängligheten och trafiksäkerheten för gc-trafiken förbättras till besöksmålen.

Området Gisle fortsätter att utvecklas till centrum för kulturutövning och mötesplats för hela kommunen med Glashuset, bibliotek, konserthuset och idrottsanläggningarna.

Scandinavian Raceway är i sin särart ett besöksmål av nationell betydelse, då denna typ av anläggning är ovanlig i landet.

Kommunen är positiv till näringsutveckling kopplad till racewaybanan. Anläggningen kan kompletteras med flera olika motorsportanknutna verksamheter och upplevelseorienterade aktiviteter. Området runt gamla remfabriken och gamla gummifabriken bör utvecklas till en blandad bebyggelse med inslag av verksamheter, kultur- och fritidsaktiviteter, föreningsverksamhet och attraktiva boendemiljöer. Gärna med koppling till Nissan och vattenburen besöksnäring.

Foto 3. Racewaybanan i Anderstorp Källa: Symbolbilder.se

3.2.6 Centrum och handel

De bägge orterna har tydligt formade handelsstråk, Köpmangatan och Södra Storgatan i Gislaved samt Storgatan i Anderstorp. Handel och service är mer centrerat till Storgatan i Anderstorp medan det är mer utspritt i Gislaved.

I Gislaved finns det ett flertal centrumbildningar såsom Gisleområdet, Smålandia, Citytorget, Stortorget, Köpmangatan och Köpmantorget, del av Södra Storgatan samt del av Järnväggsgatan.

3.2.7 Sammanhållen bebyggelse

Inom sammanhållen bebyggelse gäller bygglovsplikt. Sammanhållen bebyggelse utgörs av tio hus eller mer, där fastigheterna gränsar (avstånd mellan byggnader ca 100m) till varandra eller skiljs åt av en väg, park eller liknande ytor. Som hus räknas inte bara bostadshus utan även andra byggnader som inte utgör komplementbyggnader till bostäder, till exempel butiker och industribyggnader. Även områden med ner till tre hus på två tomter kan utgöra sammanhållen bebyggelse om det handlar om en särskilt känslig miljö som till exempel är utpekad i kommunens kulturminnesvårdsprogram. Sammanhållen bebyggelse kan även vara områden med särskilt stort bebyggelsetryck eller i särskilt behov av gemensamma anläggningar.

3.3 Arkitektur och sociala aspekter

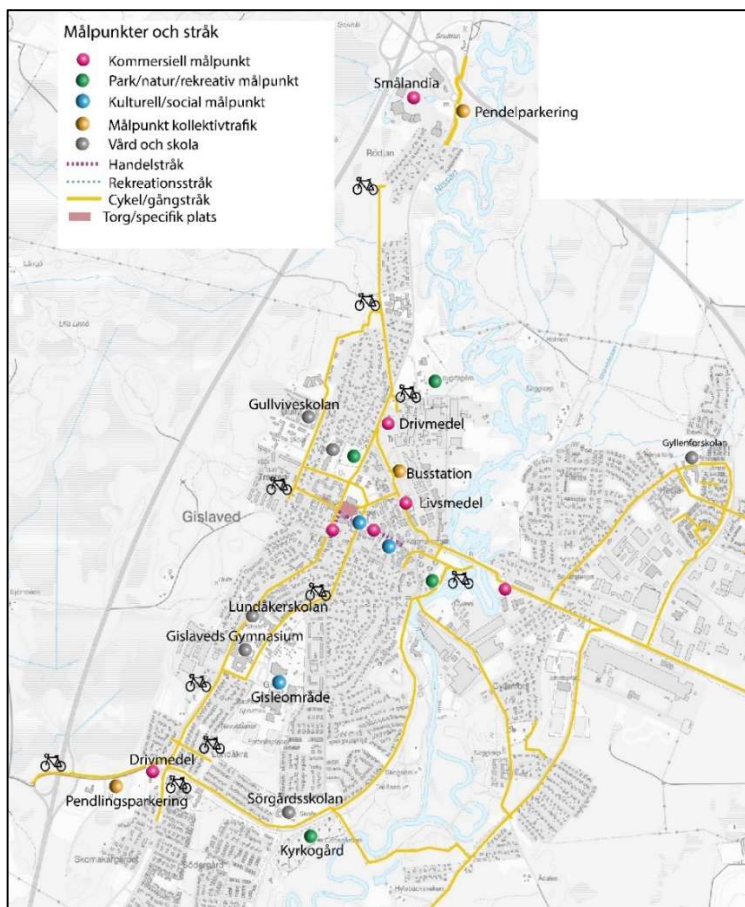
3.3.1 Målpunkter och stråk

Målpunkter avgör var och hur människor rör sig. Mellan målpunkter bildas stråk där möten, aktiviteter och händelser kan uppstå. En blandning av olika typer av målpunkter är det optimala i en ords centrum.

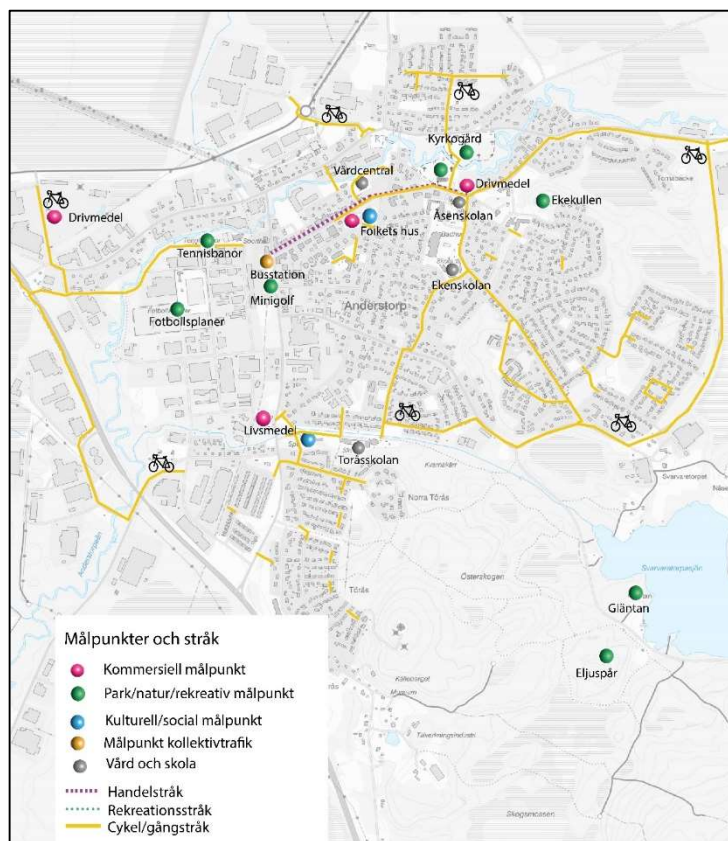
Liv och rörelse kommer av sociala, kulturella, kommersiella, officiella och inofficiella aktiviteter. Dessa aktiviteter uppstår ofta i de stråk som bildas mellan olika målpunkter.

Det är en fördel att samla viktiga målpunkter så att de inte ligger för långt ifrån varandra. I Gislaved och Anderstorp utgörs dessa målpunkter av de centrala delarna med handel och service, av större bostadsområden, skolområden, idrottsplatser, busstationer och handelsområden som till exempel Smålandia. Målet är att hellre samla dessa målpunkter men också att utveckla de stråk som finns mellan de olika målpunkterna.

Vid utveckling av allmänna platser och offentliga anläggningar och dess närmiljöer, ska de utformas så att de blir trygga och tillgängliga mötesplatser. Trygghetsskapande åtgärder kan till exempel vara funktioner som aktiverar platsen eller att platsen är allmänt synlig och väl sammankopplad genom naturliga rörelsemönster.

Figur 7. Målpunkter och stråk i Gislaved

Figur 8.. Målpoint och stråk i Anderstorp

3.3.2 Gestaltad livsmiljö

Synsättet gestaltad livsmiljö är centralt för en god bebyggd miljö och en medveten planering och gestaltning av mark och vatten. Begreppet omfattar bland annat arkitektur, form, design, konst, kulturmiljö och kulturarv. Arkitektur berör alla varje dag och bidrar direkt till hur människor mår och trivs samt hur individer samspelar och samhället fungerar. Genom placering, utformning och gestaltning av tätorterna, påverkas möjligheten till trygghet, hälsa, attraktivitet, ekosystemtjänster, fastighetsvärden och livsstil.

Arkitektur är ett viktigt verktyg som kan bidra till att möta samhällsutmaningar och bidra till förändringar och hållbar utveckling. Kommunen vill med gestaltade livsmiljöer uppnå funktionella livsmiljöer med mervärde för människan och som bidrar till ett hållbart samhälle.

När livsmiljöer planeras, byggs och förvaltas möts många olika aktörer. Skapandet av gestaltade livsmiljöer är därmed en samlande kraft för initiativ, utveckling, innovation och nytänkande som bidrar till att förena och kraftsamla. För att lyckas med detta krävs att alla hjälps åt: politiker och företagare, arkitekter och byggherrar, samhällsplanerare och invånare.

Arbetet bör ske i alla skalor och kommunen har möjlighet att visa vägen i offentliga projekt och genomföranden. Det som byggs och anläggs ska kunna utgöra en förebild för andra byggaktörer.

Orterna Gislaved och Anderstorp är präglade av sitt industriella kulturarv och har av tradition ett nyttbetonat förhållningssätt till den byggda miljön, dess struktur och byggnader. Ett karaktärsdrag är den mångfald och variation som finns vad gäller byggnaders volym, färg och form.

Byggnader representerar också många stilar från olika tidsepoker. Nya byggnader och byggnadsverk ska bidra till det genom att få vara formmässigt representativ för sin tid. Dessa förutsättningar är en kvalitet som ska handskas med och förädlas i gestaltningen av orterna.

Gislaveds och Anderstorps bebyggelsestruktur, innehåll och kvaliteter ska medverka till att skapa goda förutsättningar för vår vardag. Utformningen av de miljöer personer lever och verkar i påverkar individens välbefinnande. När den byggda miljön utformas och planeras väl, skapas hållbara värden som bidrar till ökad livskvalitet.

Andra faktorer som påverkar upplevelsen av livsmiljön kan exempelvis vara takfotslinjer, byggnadshöjder, kulörer och material på byggnader och gatubeläggningar. Träd och grönytors utformning och placering, konstnärliga inslag och evenemang, tillgänglighet och hanteringen av olika trafikslag är också viktiga ingredienser i upplevelsen av det offentliga rummet. En lyckad kombination av dessa faktorer skapar en vacker och estetiskt tilltalande bebyggd miljö som ger ökad livskvalitet och positiva upplevelser året om.

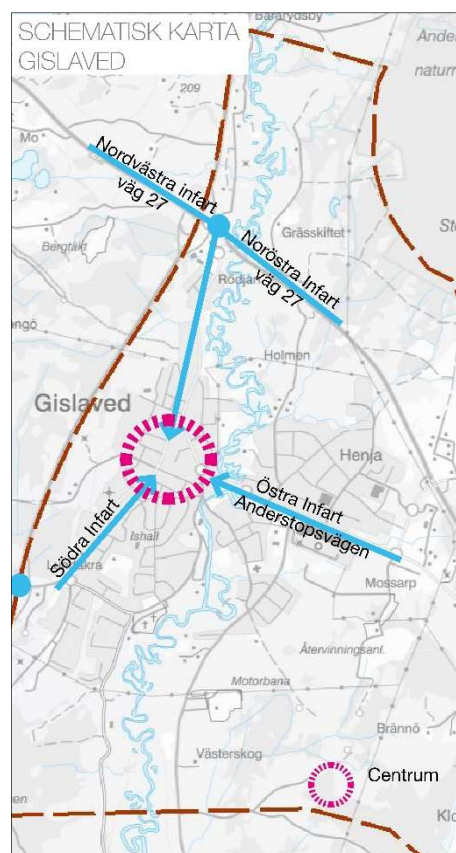
Bebyggelsens utformning är ett allmänt intresse. Det som byggs idag blir morgondagens kulturarv. Vid om- och tillbyggnad ska hänsyn tas till byggnadens karaktär och utformning. Byggnader som har kulturhistoriska eller industrihistoriska värden ska så långt det är möjligt skyddas och bevaras. Beroende på byggnadens värde och lagliga skydd ser kommunen en stor samhällsvinst i att inte skydda en byggnad på ett sätt så att det förhindrar lämplig framtida användning. Bättre att en byggnad ges möjlighet till en bred användning och att byggnadens särart och karaktär vad gäller färg, form och material skyddas. Ett visst intrång på kulturvärdena som till exempel tillägg och ändringar utifrån varsamhetssynpunkt är att föredra än att en byggnad står oanvänd.

3.3.3 Ortentréer

Vägar in och entréer till tätorterna är en viktig del av det offentliga rummet. Utformningen av entréerna påverkar upplevelse av platserna. Entrépunkterna bör bjuda in men också fördela trafikflöden. Vägar och entréer finns redan idag men kan utvecklas och förstärkas.

Vid tätorternas infarter och utmed de större vägarna ska extra omsorg läggas på den arkitektoniska kvaliteten på tillkommande bebyggelse vid både nyproduktion och ombyggnad. Aktuella infarter är norra infarten vid Smålandia, södra infarten till Gislaved och områdena runt Anderstorp trafikplats.

Gestaltningen av större handelsplatser och verksamhetsområden, synliga utmed större statliga vägar (Smålandia, Södra Industriområdet, Mossarps Industriområde, Knallabo Industriområde, Stötabo Industriområde samt Mofors Industriområde) är också av stor betydelse. Områdena utgör entréer och "skyltfönster" för förbipasserande besökare men även viktiga målpunkter för boende och verksamma. För orternas karaktär och kommunens platsbyggande marknadsföring är nämnda platser viktiga att gestalta med god helhetsverkan och identitetsskapande värden. Detta bör regleras i efterföljande detaljplaner.

Figur 9. Schematisk karta över entréer Gislaved

3.3.4 Tillgänglig konst

Konst och annan utsmyckning är viktigt i det offentliga rummet. Dessa uttryck har förmågan att skapa identitet och förvandla ytor till platser. Ett konstnärligt och estetiskt medvetet arbetssätt bör präglade hela upplevelsen av allmänna, offentliga platser och anläggningar. Konst och utsmyckning kan ha flera syften; att försköna platsen, skapa ett mervärde och skapa platsidentitet, eller för att väcka frågor och nyfikenhet eller för att avbilda sin samtid. Det offentliga rummet kan också vara en lämplig arena för tillfälliga installationer, rörlig eller interaktiv konst. Utsmyckning generellt är viktigt för att skapa platsspecifika rum och för att skapa gemensamma värden.

Offentlig konst i stadsrummet är idag oftast platsspecifik och kommer till i samband med nybyggnationer och renoveringar. Vid nybyggnation avsätts medel för konstnärlig gestaltning till offentligt finansierade byggnader.

I Gislaveds kommun finns konst placerad på olika offentliga platser. Målsättningen är att spegla dagens konstliv. Den växande skaran av konstverk och offentliga utsmyckningar utgör en konstsamling som både bildligt och bokstavligt kan ses som en utställning. Parallellt med de permanenta verken uppträder tillfälliga installationer. Konstnärliga processer och projekt skapar delaktighet och aktiverar rummet, ibland under några timmar eller dagar, ibland med spår som finns kvar i åratal.

Foto 4. Säsongsinstallation i Kyrkparken, Gislaved

3.3.5 Kulturdriven samhällsutveckling

I Gislaveds kommun ska verksamheterna arbeta tvärsektoriellt. Genom ett utvecklande arbete med deltagarinitierade verksamheter, samarbeten med olika aktörer och det transparenta arbetet med de politiska målen, skapas förutsättningar för en kulturdriven samhällsutveckling i Gislaveds kommun.

Kommunen avser använda tillfällig konst/installation som ett verktyg i fysisk planering. Kommunen är även positiv till att använda konst och utsmyckning av platser för att främja ett önskvärt beteende på allmänna, offentliga platser och anläggningar.

3.3.6 Sociala värden

Sociala värden utgår från de mänskliga rättigheterna. Olika perspektiv behöver beaktas för att säkerställa att alla människor ska få sina rättigheter tillgodosedda. Den byggda miljön kan både underlätta och försvåra för människor att utöva sina rättigheter. Därför behöver kommunen göra medvetna val i samhällsbyggandet med hänsyn till sociala värden så som tillgänglighet, trygghet, jämlikhet, jämställdhet och folkhälsa. Barn, unga och äldre samt personer med funktionsnedsättning, är särskilt viktiga grupper. En god samhällsplanering bidrar till bättre livsvillkor och att alla människor känner sig inkluderade.

Vistelse i naturmiljöer leder till att människor känner sig mindre stressade, friskare och gladare och att vår koncentrations- och prestationsförmåga förbättras.

Barns koncentrationsförmåga och motorik utvecklas bättre med tillgång till en utemiljö i trädgård

eller natur. Natur och grönområden bidrar med kulturella ekosystemtjänster i form av miljöer för fysisk hälsa, mentalt välbefinnande, kunskap, inspiration och mötesplats.

Inom planområdet finns goda möjligheter att utveckla friluftslivet och öka tillgängligheten till naturen och grönområden med olika funktioner.

3.3.7 Tillgänglighet och trygghet

För att öka tryggheten är synlighet, orienterbarhet, tillgänglighet och skötsel viktigt i utformningen av allmänna platser och kvartersbebyggelse. Det kan uppnås genom rumsbildande och jämn belysning och överblickbarhet, kontakt med omgivningen, tydlighet i vad som är privat och vad som är offentligt rum och en skötsel som är anpassad utifrån behov från besökare, verksamma och boende.

Säkerhetsaspekterna för oskyddade trafikanter ska beaktas i befintliga och nya trafiklösningar. Särskild hänsyn ska tas till barn, äldre och personer med funktionsvariation.

En annan faktor som bidrar till ökad trygghet är att det finns andra människor i rörelse. Förtätning och blandning av användningssätt är förutsättningar för ett större myller av människor men även en mer jämn spridning av dem under dygnets timmar. Utvecklingen av mötesplatser skapar sammanhang och gemenskap. Beroende på platsernas utformning och gestaltning, bidrar de till att det offentliga utrymmet får en viktig funktion för att främja trygghet, folkhälsa och attraktivitet.

Det är även viktigt att man i framtida planering beaktar arbete med suicidprevention i fysisk miljö. Genom att i den fysiska miljön skapa barriärer kan det hindra eller stoppa ett planerat självmord.

3.3.8 Jämlikhet och jämställdhet

Den fysiska planeringen ska vara utformad på så sätt att alla människor ska kunna ta del av den. Kommunen ska verka för ett inkluderande samhälle där människor har goda möjligheter att kunna nyttja det offentliga rummet oavsett ålder, härkomst, könsidentitet, sexuell läggning, religionstillhörighet, funktionsförmåga, eller socioekonomisk bakgrund. Det är särskilt viktigt att vid dialog med invånare ta hänsyn till synpunkter som pekar på diskriminering och utanförskap och att inbjudan till dialoger sker brett för en god representation.

En blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer är viktiga förutsättningar för att motverka segregation och för att göra det enkelt för människor att välja att bo kvar i sin närmiljö genom hela livet.

Ett samhälle präglad av jämlika förutsättningar mellan olika grupper bidrar till en god samhällsutveckling. När människor möts ökar förutsättningarna för utbyte av kunskap och resurser, något som även gynnar kommande generationer. När vårdnadshavares livsvillkor och sociala förutsättningar stärks så förbättras också barns och ungas livsvillkor och framtidsutsikter.

Foto 5. Köpmangatan i Gislaved

En trygg och attraktiv livsmiljö kännetecknas av ett samhälle med närhet till god service där människor möts och kan känna sig delaktiga. Närhet till en god samhällsservice stärker orternas attraktivitet och är en viktig faktor utifrån ett jämlikhetsperspektiv.

3.3.9 Folkhälsa och barnperspektiv

För att främja folkhälsan med samhällsplaneringen och stärka samhällsutvecklingen behöver ett arbete göras för att inkorporera medvetna hälsofrämjande val i den fysiska planeringen. Det finns ett behov av att arbeta för att utveckla mötesplatser i orterna och identifiera platser som på grund av den fysiska planeringen upplevs otrygga. Hälsan kan förbättras genom att utveckla och bevara tillgången till natur och vatten, helst nära bostaden, möjliggöra för självorganiserad idrott samt bygga en struktur som gör det lätt att välja att gå och cykla.

Foto 6. Barns uppväxtvillkor har en betydande roll i individens framtidsutsikter

Det är viktigt att individer som brukar samhället kan nyttja den fysiska naturmiljön på bästa sätt. Möjligheten till fysisk aktivitet och närhet till naturområden bidrar till människors välbefinnande, dessa har även visat sig vara bidragande faktorer till att risken för suicid minskar.

Barn och unga är särskilt viktiga grupper vars rättigheter kommunen behöver beakta. Barn och unga ärver i stort sina föräldrars livsvillkor. Barns uppväxtvillkor har en betydande roll i individens framtidsutsikter. Därför ska den fortsatta planeringen och projekteringen av livsmiljöer beakta barnrättsperspektivet, barnets perspektiv, för att stärka ungas rättigheter och inflytande i samhällsplaneringen.

3.3.10 Integration och delaktighet

I ett demokratiskt och inkluderande samhälle ska alla människor ges möjlighet att delta och ha inflytande. Kommunen arbetar för att alla som vill ska kunna delta och göra sin röst hörd. Kommunen behöver därför använda olika kommunikationsätt för att möta invånare, inhämta synpunkter och sprida information. Genom en god samhällsplanering, byggt på samskapande, kan kommunen arbeta för att bygga bort segregation och öka invånarnas delaktighet och inkludering. Kommunen behöver särskilt ta hänsyn till barn och ungas röster, grupper med liten eller ingen digital vana, samt språksvaga grupper som kanske inte nås i lika stor utsträckning genom de mer sedvanliga kommunikationskanalerna och forumen. Genom samverkan med bland annat skola och civilsamhälle kan kommunen verka för att stärka invånarnas inkludering och delaktighet. Genom att sträva efter att människan i samhällen ska känna sig inkluderad och delaktig påverkar det hälsan på ett positivt sätt samt kan minska förekomsten av suicid.

Genom att verka för en blandad boendestruktur med olika upplåtelseformer, hustyper och lägenhetsstorlekar medför det att olika människor och familjekonstellationer kan blandas. En försiktig utveckling av befintliga område är avgörande för att inte riskera gentrifiering och

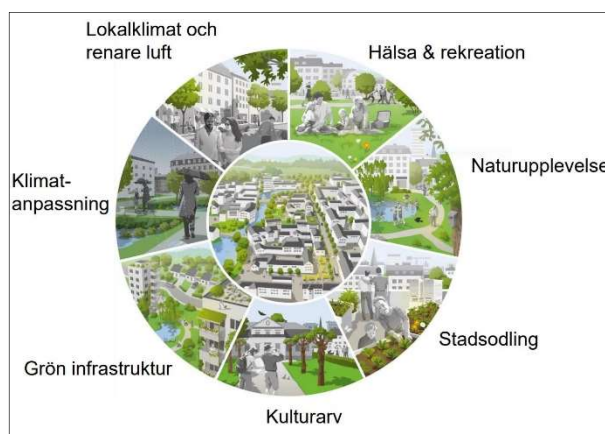
chockhöjning av boendekostnad. Även insatser i transportinfrastrukturen så som gång- och cykelvägar som binder samman avskilda tätortdelar, bidrar till ett mer integrerat samhälle.

3.4 Rekreation och grönområde

Både Gislaveds och Anderstorps tätorter har gott om grönområden och det är ofta nära till omgivande naturmarker. Båda tätorterna har också en stor andel villabebyggelse med trädgårdar som också ingår i tätorternas grönstruktur. I centrumbebyggelse, omvandlings- och förtätningsområden och i industriområden är det särskilt angeläget att utveckla och förstärka grönstrukturen.

3.4.1 Ekosystemtjänster

Då människan är beroende av ekosystemtjänster ska tjänsterna beaktas genom hela samhällsbyggnadsprocessen, från tidiga skeden i fysisk planering till genomförande och förvaltning. Utifrån den översiktliga inventeringen (2021) ska det senast i detaljplaneskedet göras en nulägesanalys och värdering av planområdets ekosystemtjänster. Den påverkan planen medför på ekosystemtjänsterna ska framgå i planbeskrivningen.

Figur 10. Ekosystemtjänster i urban miljö Källa: sverigesmiljokommuner.se

Runt Gislaveds och Anderstorps tätorter dominerar barrskogen och våtmarkerna i landskapet med alltifrån tallskogar på sandiga marker till sumpskogar, trädbevuxna mossar och öppna högmossar.

Större sammanhängande skogsområden med varierande trädsammansättning och ålder samt olika typer av relativt orörda våtmarker utgör förutsättningar för att en rad av de grundläggande stödjande ekosystemtjänsterna ska fungera. Men skogen bidrar också i stor omfattning till de försörjande och reglerande ekosystemtjänsterna. Skogen bidrar med råvaru- och energiförsörjning men också med reglering av lokalklimat i närområdet och med upptag av koldioxid. Våtmarker har också viktiga funktioner för de reglerande ekosystemtjänsterna med sina vattenhållande och renande funktioner samt upptag och lagring av koldioxid.

Sjöar, vattendrag och översvämningsmarker förser oss med en rad olika ekosystemtjänster. Vattendrag bidrar till den grundläggande gröna infrastrukturen genom att vara livsmiljöer för en rad olika arter och att utgöra spridningskorridorer mellan olika områden. För att fungera som spridningskorridorer måste också närmiljöerna till vattnet i form av sjöars strandzoner och åars svämplaner bevaras i stor utsträckning. Att bevara vattendrag, småvatten och dammar i och i anslutning till tätorter är också betydelsefullt för att alla ska kunna tillgodogöra sig en rad andra ekosystemtjänster. Vattendrag med naturliga flödesregimer och intakta svämplaner ger skydd mot översvämningsrisker. Att behålla naturliga avrinningsvägar i tätorten minskar risken för skador vid extrema skyfall. Öppet vatten i tätortsmiljöer hjälper också till att reglera lokalklimat genom att bidra med svalka i kraftigt hårdgjorda miljöer som riskerar att utgöra värmeöar. Befintliga bäckar

och småvatten utgör grunden för att bygga en mera naturbaserad dagvattenhantering med öppna dagvattenlösningar där naturliga processer fungerar som reningsmetod.

3.4.2 Rekreationstråk

Grönstruktur i tätorterna

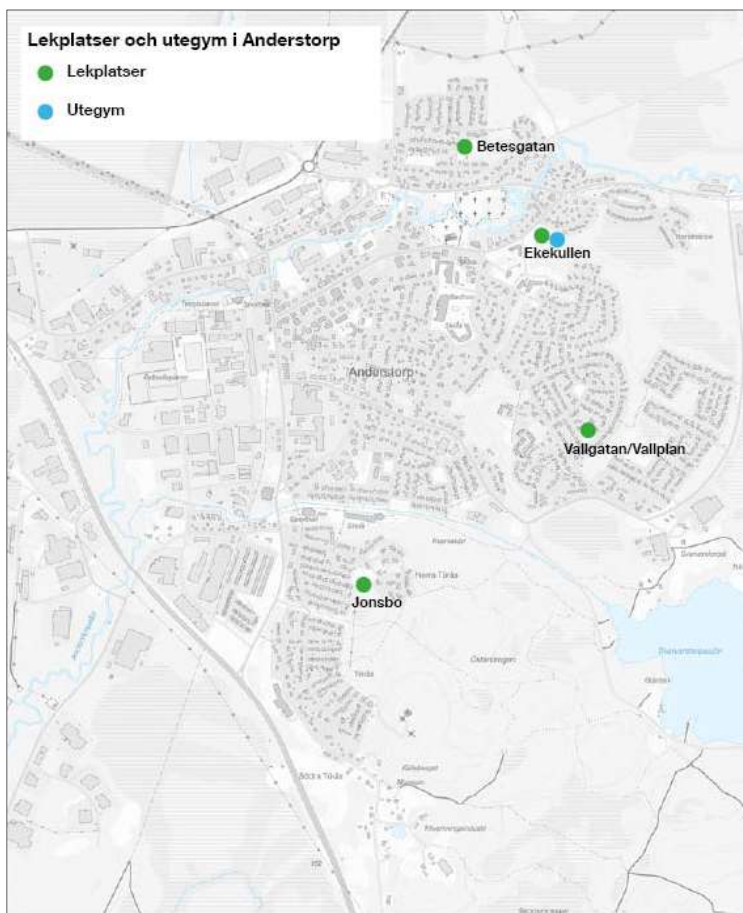
I orterna finns en rad grönområden som utgör noder i ett nätverk av grönstruktur eller har särskild betydelse. I Gislaveds tätort utgörs det mest betydelsefulla grönstråket av Nissan med omgivning. Andra viktiga områden är Gisleområdets södra och västra delar med sina bland- och lövskogsavsnitt. Området binds samman med ett grönstråk genom villabebyggelsen söderut till Rastadamarna. Likaså så finns det grönstrukturinslag västerut från Gisleområdet som sammankopplar till Seths hage och skogsområden väster om bebyggelsen i Gislaved. Längs Södra Storgatan som leder in till centrum söderifrån, finns ett stort antal stora värdefulla träd som utgör ytterligare ett grönt stråk in mot centrum. Likaså finns kyrkogården, Kyrkparken och Torgparken med Stationsalléns träd i centrala Gislaved som utgör värdekärnor för grönstrukturen i centrum. På flera platser i tätorten finns stora träd och kvarvarande alléer, exempelvis i de norra delarna av Gislaved och på Gyllenforsområdet.

Anderstorp har i delar en glesare bebyggelse än Gislaved och in i tätorten så sträcker sig flera grönstråk in mot centrum från olika håll. Ekekullens park- och grönområde utgör en länk mellan naturområden i öster och till den grönstruktur som Anderstorpaån med strandområde utgör. Likaså är grönområdet bakom bebyggelsen längs Hantverkargatan mot nordost och bakom bebyggelsen sydväst om Svarvaretorpsvägen, ytterligare ett stråk in mot centrum. Töråsbäcken sträcker sig från skogsområden tvärs igenom ortens södra delar till Anderstorpaån. Längs Brogatan från infarten från väg 27 finns ett fragmenterat grönstråk. I centrum har allén längs Storgatan en nyckelfunktion.

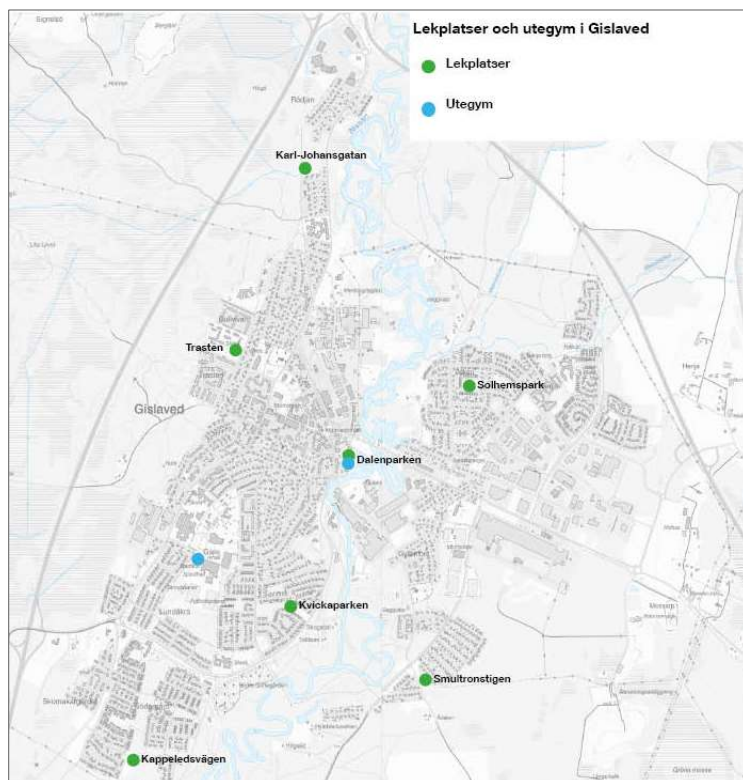
I båda orternas centrumbebyggelse (särskilt i omvandlings- och förtätningssområden och i handels- och industriområden) är det angeläget att utveckla och förstärka grönstrukturen. I dessa områden finns det brister som inte tillgodoser behovet av ekosystemtjänster för dagens behov eller för framtida behov. För att möta effekter av värmeöar i hårdgjorda miljöer där människor vistas, att utöka eller avsätta grönytor för dagvattenhantering eller för att ta hand om översvämningar, måste grönstruktur förstärkas och utvecklas i både befintlig bebyggelse och vid nyetablering.

Lekplatser och lekmiljöer

I Anderstorp och Gislaved finns elva kommunala lekplatser. Idag saknas det en central lekplats. Skolgårdar och förskolegårdar kan också fungera som lekplatser för barn som bor i närheten.

Figur 113. Lekplatser och utegym i Anderstorp

Figur 12. Lekplatser och utegym i Gislaved

Idrott-och rekreationsanläggningar

I Gislaved och i Anderstorp är det nära till naturen om det så är för hundrundan på kvällen, joggingturen, bärplockning eller jakt.

I tätorternas närhet finns fler områden som är särskilt betydelsefulla för rekreation, naturupplevelser och motion med både anlagda och spontant upptrampade stigar. Exempel på detta är Seths Hage med sin varierade löv- och barrskog, Gisleområdets stigar genom varierande natur samt skogen mellan väg 26, Våthultsvägen och Gislaveds tätort är en mycket upplevelserik skog, väl använd av såväl privatpersoner som skola och förskola. Här finns gott om upptrampade stigar för både långa och korta promenader och möjligheter till lek i många former.

Nissan och dess närområde är en varierad miljö, i några delar svårtillgänglig, medan andra delar erbjuder en rad olika miljöer med stigar för promenader, områden för ro och vila såväl som möjligheter till fiske och kanotpaddling. Längs Nissan i den norra delen av tätorten finns natur- och kulturstig Nissan som ger möjligheter att gå längs ån. Här finns också möjligheter att både i norr vid Rödjan och vid hembygdsgården ta sig över till den östra sidan av Nissan till det traditionella utflyktsmålet Holmen och till strövområden och stigar i anslutning till Henjaområdet. I de centrala delarna av tätorten vid Nissan finns Dalenparken, vilken fungerar både som utflyktsmål och mötesplats. Längre söderut längs ån finns ytterligare en etapp av natur- och kulturstig Nissan. Längs Nissan i söder finns också Södra Griftegårdens skogskyrkogård. Längst i söder finns i anslutning till Nissan elljusspårsområdet och Rastadammarna ett välbesökt område med ett rikt fågelliv. I centrala Gislaved är Kyrkparken ett populärt besöksmål.

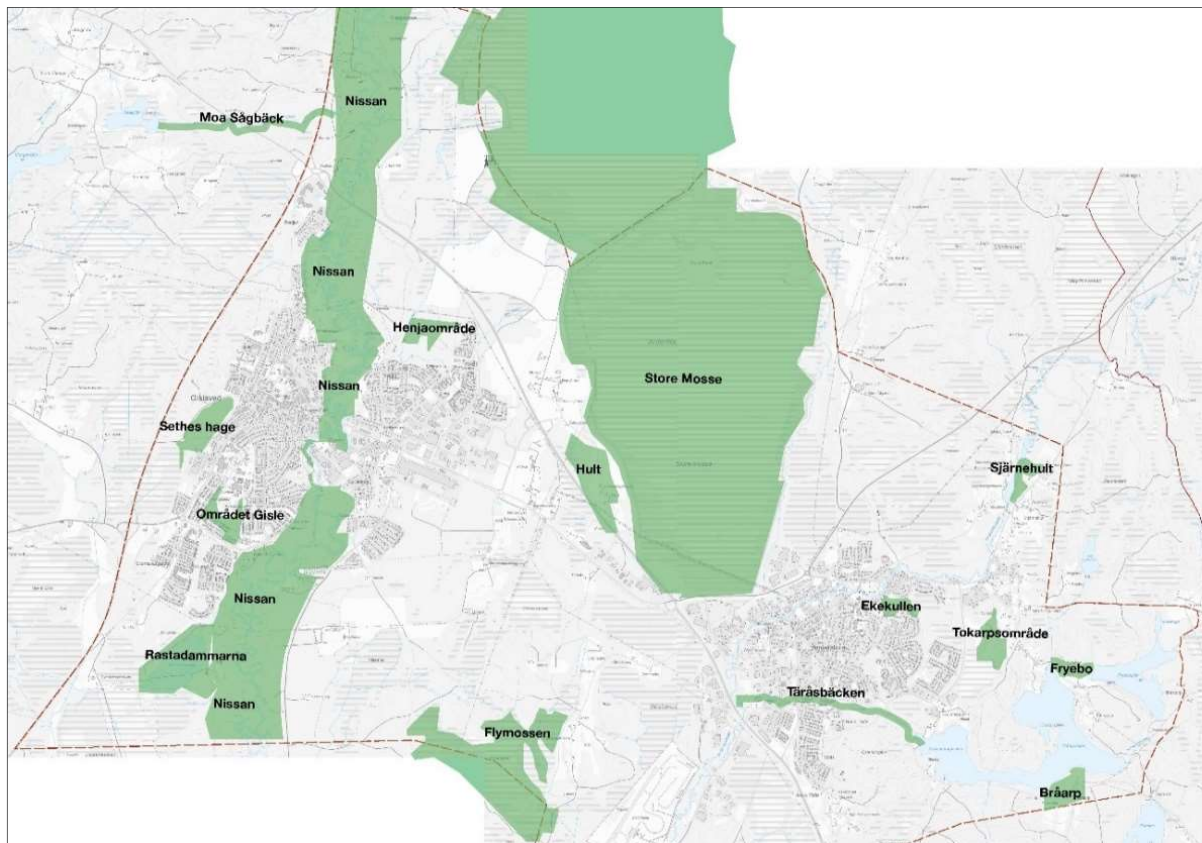
I Anderstorp finns Ekekullen nära centrum med både parkmiljö och grönområde med stigar, grillplats och pulkabacke. I anslutning till centrum ligger Anderstorpaån, kyrkogården och Moforsdammen. Längre promenader sker längs befintliga vägar genom Stjärnehult och Tokarp eller ut till det välbesökta friluftsområdet Gläntan i sydost vid Bråarpasjön/Svarvaretorsjön. Där finns det stigar, elljusspår och mountainbikebanor. Stigsystemet ansluter också mot bostadsområdena Törås och Jonsbo där det finns ett välanvänt tätortsnära skogsområde. Det finns två badplatser och fiskemöjligheter vid Gläntan och Tokarp.

I båda orterna finns grönområden som används av skolor och förskolor. I Gislaved finns exempelvis skogsområdena väster om Gullviveskolan, Gisleområdet, skog vid Malmbäcken på Henjaområdet och elljusspårsområdet. I Anderstorp är Ekekullen, Gläntan och naturområdet vid Jonsbo - Törås viktiga områden.

3.5 Värdefulla naturmiljöer

3.5.1 Ekologiskt känsliga områden

Ekologiskt känsliga områden är områden som har ekologiska funktioner som är särskilt känsliga för störningar och ingrepp och ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

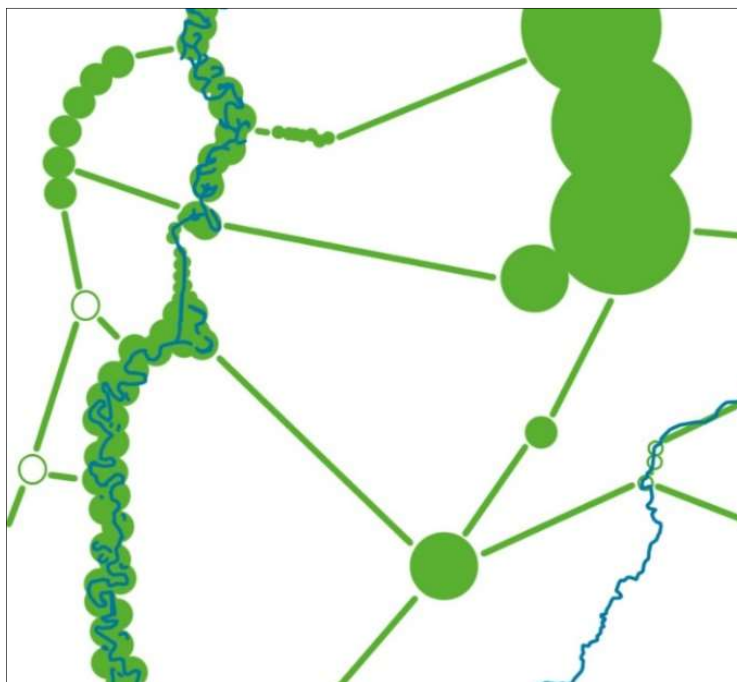
Figur 13. Ekologiskt känsliga områden i Gislaved och Anderstorp

Inom planområdet finns en rad områden som har särskilda värden eller betydelse. Två exempel är skogsområdena mellan väg 26 och Gislaveds tätort med Seths hage som kärnområde samt ett område med inslag av relativt gammal skog vid Malmbäcken på Henjaområdet. Nordost och öster om Anderstorp finns i Sjärnehult och Tokarp ett mosaikartat landskap med bland- och lövskogsområden tillsammans med jordbruksmark. Lövskogsområdena sträcker sig vidare ner mot näset mellan Fryebosjön och Bråarpasjön för att sedan mera övergå i ren barrskog längre mot sydost. Även i Bråarp och utmed Täråsbäcken finns lövskog med ädellövsinslag som också anses utgöra områden med särskilda värden eller betydelse.

Kring Nissan genom Gislaveds tätort finns ett variationsrikt blandskogslandskap med inslag av såväl öppna mader som sumpskogar. Området är präglad av att Nissans varierande vattenstånd och flöde har skapat ett formrikt landskap. En del av översvämningssområdena på Nissans östra

sida från järnvägsbron och norrut till i höjd med bebyggelsens slut vid Skogsbäcksgatan, har vid inventering visat sig innehålla höga naturvärden. Stora delar av det inventerade området skulle kunna klassas som Natura 2000-område med naturtypen lövsumpskog. Värdena motiverar att området utreds för att bli ett framtida kommunalt naturreservat.

Det mest dominerande våtmarksområdet är Anderstorps Stormosse (ett Natura 2000-område, riksintresseområde och naturreservat). Mossen är ett av de större mossekomplexen i södra Sverige. Den ligger tätortsnära både till Gislaved och till Anderstorp men tillgängligheten till detta naturområde behöver stärkas.

Figur 14 Schematiskt redovisade värdekärnor (värdefulla områden)

I den södra delen av planområdet finns Flymossen, ett våtmarksområde som också har klassats att ha höga naturvärden. I övrigt finns en rad mindre våtmarker, alltifrån översvämningsskogar vid Nissan till sumpskogar och alkärr.

Odlingslandskapets naturvärden är knutna till gräsbärande marker, det vill säga naturliga betesmarker och till värdefulla träd. Naturliga betesmarker finns i planområdet i liten omfattning och i små skiften. Sådana områden finns i Bråarp, Klo och Hult och utgör små värdekärnor för biologisk mångfald.

Utöver utpekade områden så finns det områden som generellt är mera viktiga för ekosystemtjänsters funktion. Områden där skogslandskapet möter andra naturtyper som jordbruksmarker, i strandzoner eller i gränsen till våtmarker har alltid större betydelse för ekologiskt samspel och mångfald i livsmiljöer.

3.5.2 Areella näringar

Areella näringar är ett samlingsbegrepp för näringar som använder biologiska och naturgeografiska resurser på land och i vatten. De näringar som är berörda är jordbruk, skogsbruk och jakt.

Skogen inom planområdet klassas som tätortsnära vilket innebär större hänsyn till friluftsliv och rekreation vid skogsskötsel.

Inom planområdet finns flera utpekade areella näringar, bland annat jordbruket i Henja by och Hult samt Klo by. Området vid Henja by och Hult behåller sin lantliga prägel och fortsätter utvecklas som jordbruksområde. Kommunen är positiv till utveckling och utökning av jordbruket. Området vid Henja by, Hult och Klo behåller sin lantliga prägel och fortsätter utvecklas som jordbruksområde.

3.5.3 Särskilt värdefulla vatten

Särskilt värdefulla vatten är sjöar och vattendrag som bedömts vara särskilt viktiga för att uppnå miljömålet "Levande sjöar och vattendrag". De utpekade vattnen har höga värden för naturvård, för fisk eller kulturmiljöer. Områdenas värden ska skyddas och vattnen är också prioriterade för restaureringsinsatser. Inom planområdet finns tre utpekade särskilt värdefulla vatten. Nissan genom planområdet är utpekad som nationellt värdefullt vatten för naturvård, Moa Sågbäck som regionalt särskilt värdefullt vatten för naturvård och delar av Anderstorpån genom Anderstorps tätort som värdefull för kulturmiljöer knutna till småindustrins framväxt.

3.5.4 Grundvattenförekomst med regional betydelse

Gislaveds och Anderstorps tätorter är till stor del beläget inom en stor grundvattenförekomst som sträcker sig längs Nissans dalgång från söder om Gislaved till norr om Öreryd i den norra delen av kommunen. I denna grundvattenförekomst finns den kommunala vattentäkten i de nordvästra delarna av planområdet som försörjer bland annat Gislaveds och Anderstorps tätorter. Hela grundvattenförekomsten pekas också ut som viktig för framtida vattenförsörjning i ett regionalt perspektiv. Tillgång på grundvatten är generellt god, men är på vissa platser kvalitetsmässigt påverkad av miljögifter från främst förorenad mark. Risker för akut förorening vid olyckor finns också i anslutning till större vägar som väg 26. Grundvattenbildning är en försörjande ekosystemtjänst vars förutsättningar måste bibehållas. Genom att bebygga och hårdgöra stora markområden försvåras grundvattenvattenbildning och riskerna för kvalitetspåverkan på grundvattnet ökar. Utöver de föreskrifter som gäller inom befintliga vattenskyddsområden bör en generell restriktivitet gälla för exploateringsåtgärder inom vattenskyddsområden samt att kommunen ska verka för att befintliga risker för påverkan av grundvattnet minskar. Generellt bör också åtgärder som gynnar grundvattenbildning stimuleras.

3.5.5 Ytvatten

Planområdet ingår i Nissans huvudavrinningsområde vars huvudfåra rinner från norr till söder genom Gislaveds tätort. Genom Anderstorp rinner Anderstorpån som är ett av de största biflödena till Nissan. Båda vattendragen är relativt lugnflytande genom de sandavlagringar som bildades efter inlandsisens avsmältning och har sedan dess bildat ett formrikt erosionslandskap med meandrar, korvsjöar, våtmarker och branta strandbrinkar som i delar också översvämmas regelbundet. Detta skapar förutsättningar för höga naturvärden i och kring vattendragen. För Nissan har detta skapat värden som bedöms som nationellt värdefulla.

I planområdet finns också mindre biflöden som Moa Sågbäck, Malmbäcken, Töråsbäcken och Älgån där särskilt Moa Sågbäck har höga naturvärden för strömmande vatten och befintlig öringstam. I planområdet finns också två större sjöar: Bråarpasjön/Svarvaretorpasjön och Fryebosjön belägna öster om Anderstorp. Fritidsfiske bedrivs särskilt i sjöarna men också till stor del i Nissan. Fungerande fiskevårdsområdesföreningar finns i de båda sjöarna samt i Moa Sågbäck.

I planområdet finns också flera anlagda dammar, småvatten och små bäckar och diken. Särskild ställning har Rastadamarna, som är anlagda våtmarksreningsdammar till Gislaveds reningsverk söder om tätorten. Dammarna är en teknisk anläggning för att nyttja ekosystemtjänster i form av naturliga processer för att rena avloppsvatten. Området med dammarna har också utvecklat mycket höga naturvärden som fågellokal och har blivit ett mycket attraktivt närströvområde såväl som besöksmål.

Alla vattendrag i planområdet är påverkade genom rätningar, rensningar, och fördämningar. Särskilt Töråsbäcken och Malmbäcken har lite kvar av sitt naturliga lopp men också Anderstorpaån och Nissan har i tätorternas centrala delar påverkats kraftigt. Vandringshinder finns på flera ställen i vattendragen i form av äldre fördämningar men också vid vattenkraftverken vid Gyllenfors i Nissan och vid Möllefors i Anderstorpaån. Vattenkraften är i sig en försörjande ekosystemtjänst som bidrar med förnybar energi. Men för att vattendragen ska kunna återfå sin ekologiska status behöver vandringshinder åtgärdas genom fria vandringsvägar. Vid anläggningar som inte längre är i funktion och har låga kulturhistoriska och rekreativa värden kan också utrivning vara aktuell.

Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag i området är dels påverkad av försurningseffekter men också miljögifter, främst från förorenade markområden och sediment men också av dagvatten. Töråsbäcken, Bråarpasjön/Svarvaretorpasjön och i viss mån Anderstorpaån är särskilt utsatta vattenförekomster när det gäller miljögiftspåverkan.

Vattendrag bidrar till den grundläggande gröna infrastrukturen genom att vara livsmiljöer för en rad olika arter och utgör spridningskorridorer mellan olika områden. Närmiljöerna till vattnet i form av sjöars strandzoner och åars svämplan behöver bevaras i stor utsträckning. Att bevara vattendrag, småvatten och dammar i och i anslutning till tätorter är också betydelsefullt för att kunna tillgodogöra en rad andra ekosystemtjänster. Vattendrag med naturliga flödesregimer och intakta svämplaner ger skydd mot översvämningar. Genom att vara medveten om naturliga avrinningsvägar och arbeta med öppet vatten i tätortsmiljöer kan positiva effekter uppnås både vad det gäller riskhantering för skyfall, reglering av lokalklimat och naturlig rening av dagvatten.

3.6 Natur-och kulturmiljöer

Värdefull natur kan vara både enskilda objekt såsom enstaka jätteträd och särskilda växtplatser för ovanliga arter eller hela livsmiljöer med värdefulla strukturer för biologisk mångfald såsom Nissan, sumpskogar eller naturbetesmarker. Med kultur menas människans påverkan på naturmiljön. I landskapet runt omkring oss finns spår av oss själva och av människor som har levt och verkat före oss. Dessa omfattar såväl enskilda lämningar i skog och mark som byggnader och hela bebyggelsemiljöer med omgivande landskap.

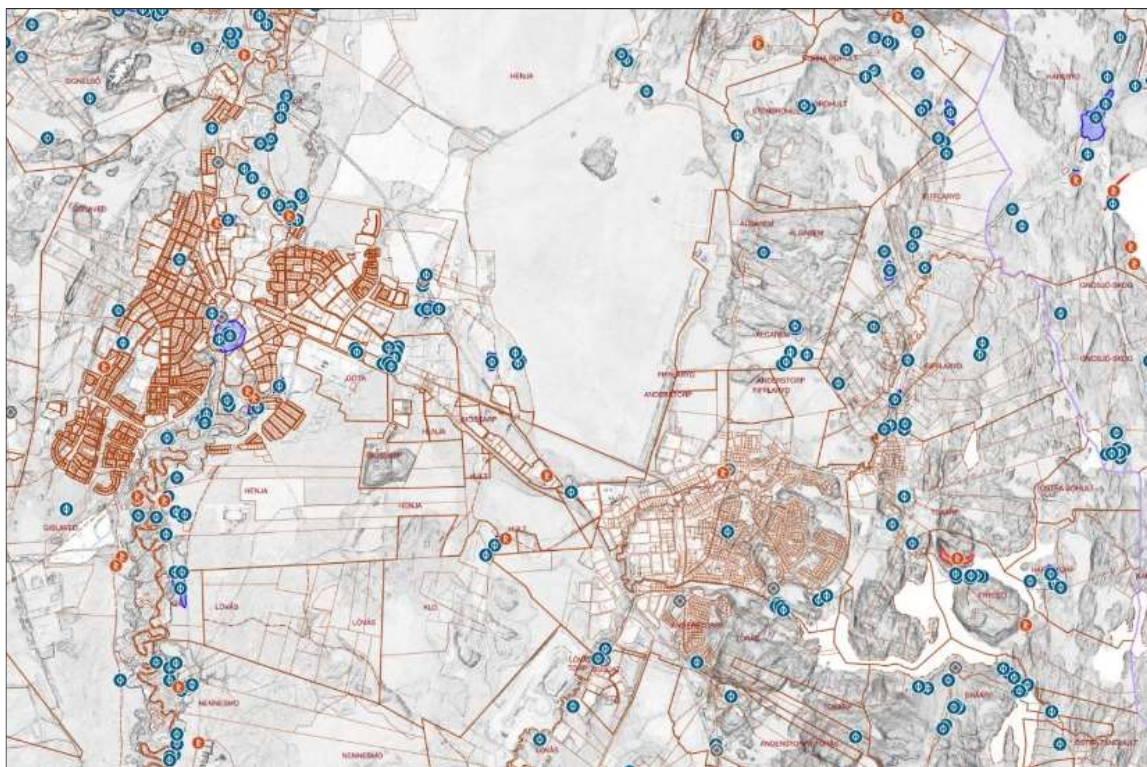
Figur 154. Generalstabskartan 1874, Gislaved och Anderstorp Källa: Lantmäteriet

3.6.1 Jordbrukslandskapet

I Gislaved finns både småskalig jordbruksmark i skogsbygd, samt fullåkersbygd, men också den, på kulturlämningar, rika skogsmarken kring de gamla järnbruken. Industrimiljöer, gamla som nya, är påtagliga inslag i landskapsbilden i kommunen.

3.6.2 Äldre historia och fornlämningar

Inom planområdet finns registrerade forn-och kulturlämningar av olika typer och ålder. I Anderstorp och dess omgivning finns cirka 50 fornlämningar angivna i fornlämningsregistret framförallt bebyggelseämningar och industrilämningar. I Bråarp finns fornåkrar och odlingsterrasser. I Gislaved finns 35 forn-och kulturlämningar i fasta fornlämningar, bevakningsobjekt och övriga kulturlämningar. I samband med att större markområden tas i anspråk för exploatering kan länsstyrelsen ställa krav på arkeologiska utredningen enligt 2 kap Kulturmiljölagen.

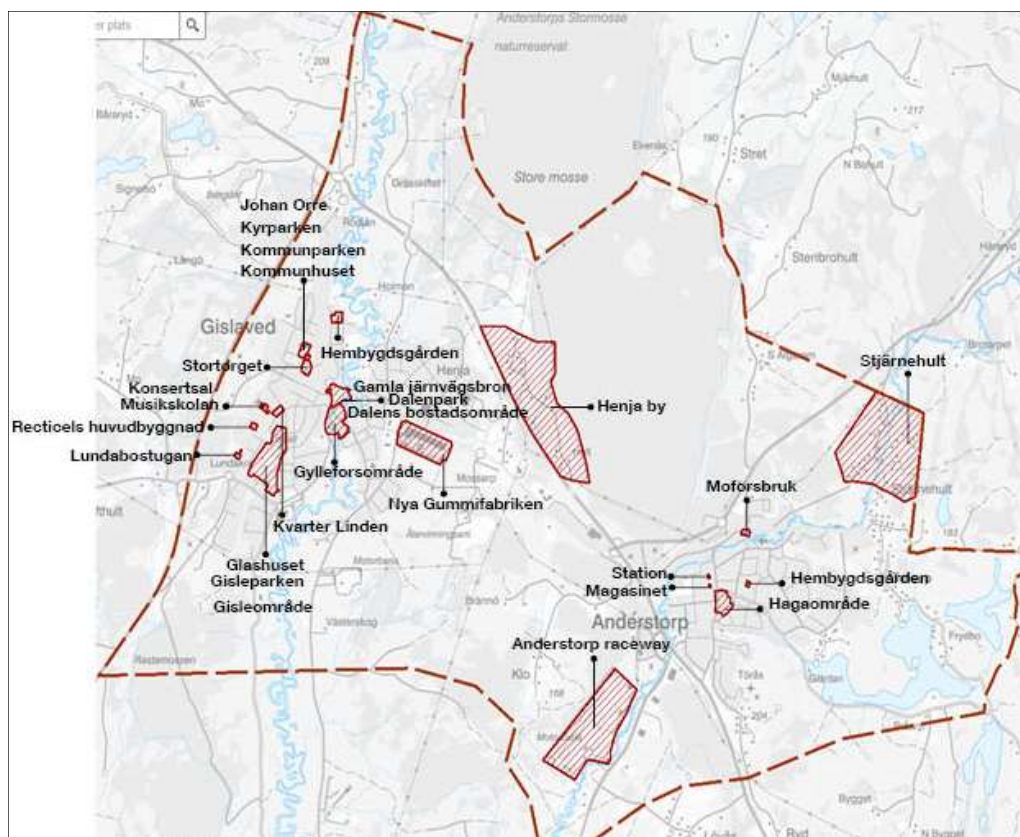

Figur 16. Fornlämningar inom planområdet Källa Forsnäs.

3.6.3 Särskilt värdefull bebyggelse och utpekade känsliga områden

Äldre bebyggelse och kulturmiljöer skapar identitet och gör ett samhälle attraktivt. Inom Gislaved och Anderstorp finns flera avgränsade område som i sin helhet är känsliga för förändringar. Egenskaper inom dessa värdefulla miljöer är historiskt-, kulturhistoriskt, miljömässigt eller konstnärligt. I kulturmiljöinventeringen från 2020 beskrivs bebyggelsekaraktären områdesvis. Ett antal av dess områden bedöms som känsliga kulturmiljöområden.

Figur 17. Karta känsliga områden inom planområdet

3.6.4 Värdefull bebyggelse och industrimiljöer

Företagstraditioner är starka i Gislaveds kommun. Gislaved tätort har länge präglats av större industrier och Anderstorp av småindustrier. I Gislaveds kommun finns också många industrier och industrimiljöer i de mindre samhällena och på landsbygden. Redan under medeltid anlades de tidigaste kvarnarna. Dessa byggdes vanligtvis längs med mindre vattendrag. De tidigaste större industrirörelserna etablerades däremot längs med Nissan.

Nedan följer ett urval av inventerade industrimiljöer:

Anderstorp

- Levi Peterson Industri AB (klass 1)
- Stjärnehultsområdet; Møllefors fabrik (klass 2)
- Hultbergs metallduksväveri (klass 1)
- Simon Sköttes Metallvarufabrik (klass 1)
- AB Ljungvalla Metall (klass 1)
- Metallfabriken Union AB (klass 1)
- Joel Skötte & Co (klass 1)
- Aron Josefsson & Co (klass 1)
- Smide och Järn AB (klass 1)

Gislaved

- Plast Normén AB (klass 1)

3.6.5 Naturmiljön runt Nissan

Nissan och dess omgivningar är särskilt viktiga svämningsområden, raviner och utloppsområden från tillrinnande bäckar samt sandiga och torra marker som på sina håll kan ge rasbranter. Nissans värde för biologisk mångfald avspeglas i förekomsten av fridlysta, ovanliga eller hotade arter som exempelvis backsippa.

Nissans meandersystem har skapat ett levande område som ger förutsättningar för ett rikt djur- och växtliv. Nissan är betydelsefull som fågellokal och då särskilt området mellan Holmen och till vägbron för väg 27. Här breder Nissan ut sig i ett närmast sjöliknande mångformigt landskap med korvsjöar och meanderbågar.

Ån har inte bara höga ekologiska värden utan är även ett viktigt rekreationsområde, både som strövområde och kanotled.

3.6.6 Allmänna kulturmiljövärden

I den översiktliga bebyggelseinventeringen från 2020 har kommunen pekat ut allmänna respektive höga allmänna värden enligt PBL 8 kapitel, 17 §. Inventeringen har enbart omfattat byggnader som bedöms vara uppförda före år 1975. 216 byggnader har höga allmänna värden och 618 byggnader bedöms ha allmänna värden. För byggnader med höga allmänna värden gäller särskilda varsamhetskrav enligt lag. Liksom generella varsamhetskrav för allmänna värden. Vid ändring av ovan utpekade byggnader är enskild skyldig att följa varsamhetskravet. Ett varsamt utförande förutsätter att god kunskap införskaffas om såväl byggnadens värden och kvaliteter som dess brister och problem. Kommunen erbjuder viss vägledning med gjord inventering 2020 och antikvarisk kompetens.

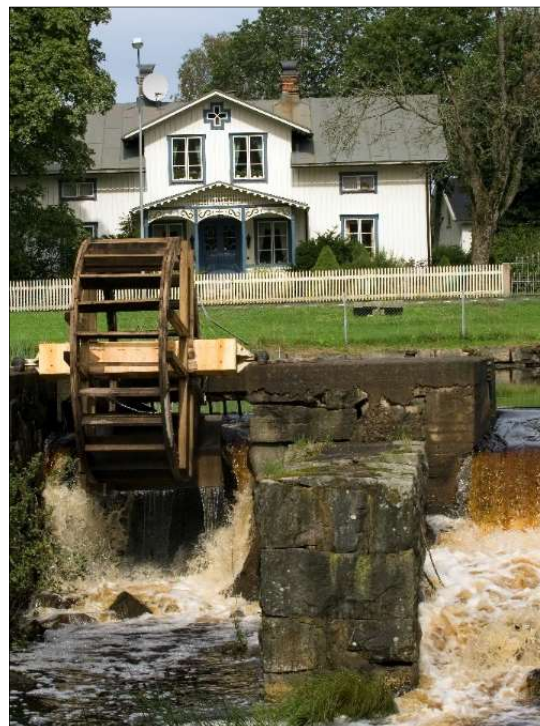

Foto 7 & 8. Rester av bruksmiljöer i tätorterna

3.7 Infrastruktur, transporter och resande

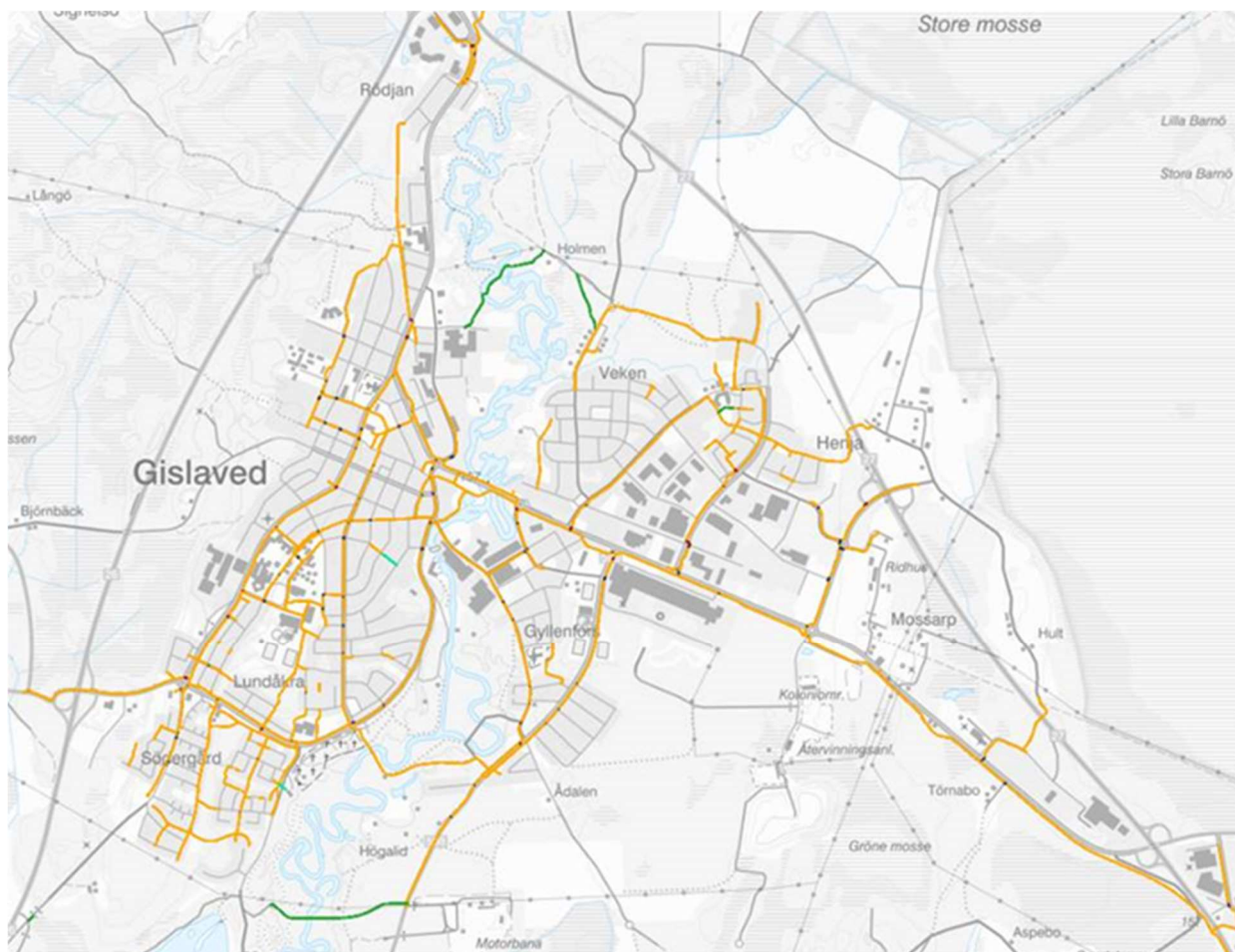
3.7.1 Gång- och cykelvägnät

I Gislaved finns det ett välutbyggt gång- och cykelvägnät som ansluter målpunkter som exempelvis bostadsområden, centrum, handelsområden samt skol- och idrottsanläggningar.

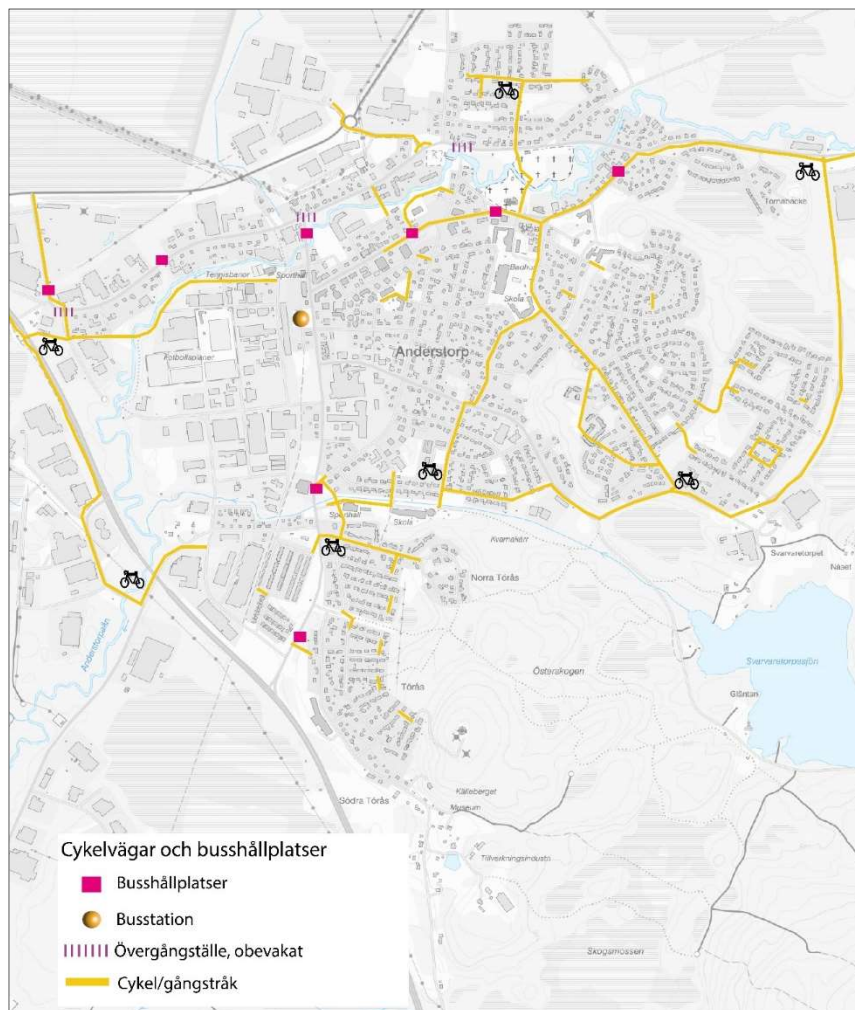
I Anderstorp finns ett antal gång- och cykelstråk. För att skapa ett sammanhängande och funktionellt gång- och cykelvägnät inom tätorten behöver de befintliga stråken bättre kopplas samman genom utbyggnad av gång- och cykelvägar samt förbättrade passager.

Mellan de två orterna finns en cykelväg som löper söder om Anderstorpsvägen och passerar under väg 27 utanför Anderstorp.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att utveckla gång- och cykelvägnätet. I styrdokumentet Riktlinjer för utveckling av gång- och cykelvägnätet i Gislaveds kommun återfinns kriterier för prioritering av utbyggnad av gång- och cykelvägar samt hastighetssäkring av GCM-passager. Plan för utbyggnad och hastighetssäkring av gång-, cykel- och moped-passager redovisas i separata dokument som revideras utifrån ändrade prioriteringar och behov vart fjärde år.

Figur 18. Cykelvägar i Gislaved

Figur 195. Cykelvägar och busshållplatser i Anderstorp

3.7.2 Kollektivtrafik

Jönköpings länstrafik (JLT) ansvarar för all busstrafik i kommunen. Hur kollektivtrafiken i sin tur ska planeras beskrivs i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Från Gislaved går det att ta sig med buss till Jönköping, Värnamo, Gnosjö, Smålandsstenar, Hyltebruk och Grimsås med mellanliggande hållplatser. I Gislaved är busshållplatserna i huvudsak placerade utmed de större kommunala gatorna, liksom exempelvis Södra och Norra Storgatan samt Anderstorpsvägen.

Från Anderstorp går det att ta sig med buss till Värnamo, Gislaved, Gnosjö, Reftele och Smålandsstenar. I Anderstorp är busshållplatserna placerade utmed Ågatan, Storgatan och Brogatan.

Inom planområdet finns inte tåg och rälsbaserad trafik. De närmsta stationerna för tågtrafik är Hestra, Smålandsstenar, Reftele samt Gnosjö. Dit kan resenärer ta sig till följande slutstationer, samt stationer liggandes längs respektive sträcka. Samtliga stationer längs respektive sträcka fyller även en viktig funktion för byten.

Tågoperatör	Sträcka
Krösatågen	Nässjö-Halmstad
SJ	Göteborg-Kalmar

Tabell 2.6. Tågoperatörer inom kommunen

3.7.3 Transporter och fordonbaserad trafik

Transportinfrastruktur och kommunikationer utgör grundförutsättningarna för att knyta ihop och bygga relationer i hela kommunen. Samtliga av kommunens invånare, näringsliv och besökare är beroende av ett säkert, tillgängligt och tryggt transportsystem.

Transportsektorn står för den största andelen av koldioxidutsläpp i Gislaveds kommun. Av den totala andelen resor inom kommunen sker 88 % av dessa med bil. I Anderstorp och Gislaved är denna andel något lägre, där drygt 80 % av resorna som startar inom respektive tätort är med bilen som färdmedel under 2023. Den stora mängden motorfordon i tätorterna bidrar dessutom till hälsoskadligt buller, luftföroreningar och oattraktiva och trafikfarliga tätortsmiljöer.

Resandet inom, mellan och från Anderstorp samt Gislaved är komplext med en stor variation. Med hjälp av Telias verktyg ”travel insight” kan resmönster studeras och de utsläpp som följer av dessa. Året som beskrivningen bygger på är senast tillgängliga helåret 2023.

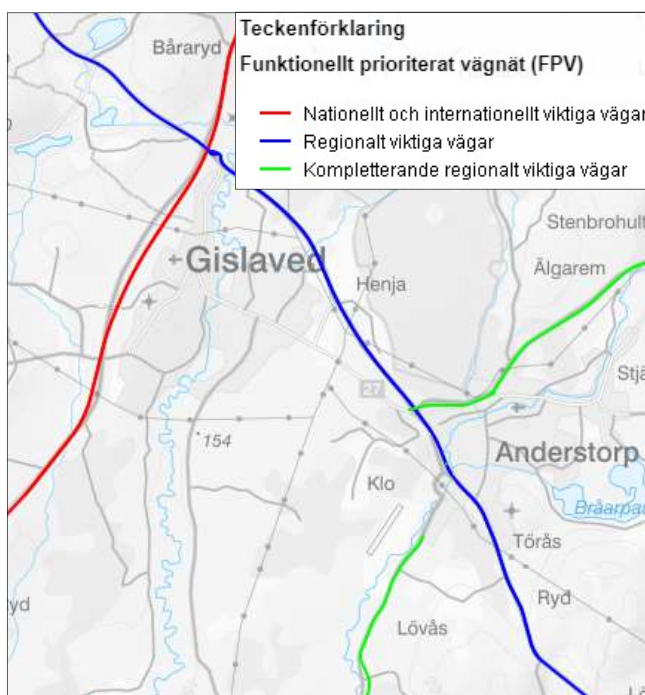
En tydlig koppling är mellan tätorterna Anderstorp och Gislaved, både via väg 27 och Anderstorpsvägen, där kommunhuset, resecentrum i respektive ort och Anderstorps kyrka är viktiga målpunkter. Övriga målpunkt inom område för den fördjupade översiktsplanen är handelsområdet Smålandia, Gisleområdet, matbutiker samt skol- och idrottsområden.

Det finns även tydliga målpunkter utanför planområdet för FÖP, både inom kommunen och till angränsade kommuner. Ett tydligt mönster som kan identifieras är att resandet mellan kommunens tätorter är av stor betydelse, men även till angränsade kommuner likt Gnosjö, Tranemo, Värnamo och Hyltebruk.

Inom, samt i anslutning till den fördjupade översiktsplanens avgränsade område finns ett antal statliga vägar. Dessa är:

Riksväg 26, Riksväg 27, Väg 621, Väg 597, Väg 582, Väg 598, Väg 604.

De två största och mest trafikerade vägarna, 26 och 27 är av ”Funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter, Funktionellt prioriterat vägnät för långväga personresor, Rekommenderad färdväg för farligt gods, Vägar som binder samman anläggningar av riksintresse”. 27 kopplar samman Gislaveds kommun med Borås och Göteborg i nordvästlig riktning samt Värnamo och Växjö i sydöstlig. Riksväg 26 kopplar i sin tur samman Gislaveds kommun med Halmstad

Figur 20. Funktionellt prioriterat vägnät

söderut och Jönköping/riksväg 40 i nordlig riktning. Respektive väg har en total årsmedelsdyngstrafik (ÅDT) på drygt 2500 fordon inom planområdet. Båda vägarna passerar strax utanför respektive tätort, vilket skapar goda förutsättningar för orterna att utvecklas i relation till vägarna. Även väg 604 och 597 ingår i funktionellt prioriterat vägnät som kompletterande regionalt viktiga vägar.

3.7.4 Parkering

Idag används ett flertal olika kommunalt ägda ytor för parkering av personbilar i de båda orterna. Dessa har i sin tur varierande parkeringstillåttna tidsangivelser per fordon från en timme till obegränsat. Inga kommunalt ägda parkeringar har parkeringsavgifter. I Gislaved finns idag drygt 1000 kommunalt ägda parkeringsplatser, och drygt 350 platser i Anderstorp. Att fastställa ett exakt antal parkeringar är svårt. Utöver dessa finns ett hundratal parkeringsplatser på privatägd mark, parkeringar vid enskilda villor borträknade.

Det finns parkeringar vid stationslägena i Gislaved som kan nyttjas för multimodalt resande, samtidigt som förutsättningarna för detta i Anderstorp är sämre. Med multimodalt resande menas att varje resa görs med minst två olika färdstätt eller transportslag.

I Anderstorp är merparten av parkeringsplatser koncentrerade till Storgatan och den handel som finns lokaliserad där, men även i anslutning till skolområdet och omliggande industrier. I Gislaved är dessa mer utspridda, men är överlag koncentrerade till handeln i ortens centrum.

De områden med det största antalet koncentrerade parkeringsplatser är handelsområde Smålandia i planområdets nordligaste del (som har drygt 350 platser, på privat mark), samt Gisleområdet i södra Gislaved (som har drygt 300, dessa kommunala). Båda områdena är stora besöksmål inom kommunen, och har en hög rulljängs med tunga- och personfordon som ankommer samt lämnar respektive parkeringsytor vid respektive plats.

3.7.5 Laddinfrastruktur

Det finns totalt elva stycken publika, av Gislaveds energi ägda, laddplatser i kommunen. I Gislaved finns det tre laddstationer med femton laddpunkter och i Anderstorp finns det en med två laddpunkter. Det finns utöver detta ett antal privatägda laddplatser i både Gislaved och Anderstorp. Den tekniska utvecklingen inom laddinfrastruktur är snabb. Detta leder i sin tur till att behovet av laddplatser också förändras genom att exempelvis bli fler, eller färre. Samt att i framtiden kanske elfordon laddas på andra sätt.

3.7.6 Flygplats

På Scandinavian Raceway i Anderstorp finns det en privat flygplats som i första hand möjliggör att gäster till motorbanan kan komma med flyg och helikopter. Övrig flygtrafik tillåts endast genom tillstånd.

3.8 Säkerhet, hälsa och miljö

3.8.1 Buller

I planområdet är det främst buller från trafikerade vägar och närliggande verksamheter i förhållande till bostäder och skolverksamheter där störning uppstår. I fortsatt planering och lovprövning ska hänsyn tas till störningsbilden i och med buller. I förtätningsområden ska det särskilt beaktas. Bostäder och skolor bör skyddas från buller inom områdena för förtätning. Utredningar och åtgärder samt regleringar i detaljplanprocessen ska genomföras för att skydda till exempel nytillkommande bostäder och skolmiljöer. Befintliga bostadsområden bör utredas och vid behov åtgärdas från bullerproblematik.

Riksväg 26 och riksväg 27 ligger utmed Gislaveds tätort. I södra delen av Gislaved finns en speedwaybana. Anderstorpsvägen och väg 27 förbinder Gislaved och Anderstorp. Vägtrafik och verksamheter ger upphov till buller och vibrationer.

Anderstorp gränsar med riksväg 27 och väg 604 an knyter orten med Gnosjö. I Anderstorp är ljudkällor som kan uppfattas som störande vägtrafik, verksamheter och buller kring Scandinavian Raceway.

Plan- och bygglag, Miljöbalk och tillhörande förordningar ska efterföljas vid nybyggnation.

3.8.2 Förorenade områden

Förorenade områden kan vara mark, grundvatten, ytvatten, sediment samt byggnader och anläggningar som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Uppgifter om potentiella och kända förorenade områden lagras i länsstyrelsens efterbehandlingsstöd (EBH-stöd) och benämns som EBH-objekt i områdesbeskrivningar. Vid förändring av markanvändning eller annan utveckling inom planområdet som riskerar att påverka människor och miljö ska riskreducerande åtgärder vidtas. Områden som är potentiellt förorenade och som också riskerar att översvämmas beaktas särskilt och prioriteras för eventuell åtgärd.

För nya detaljplaner inom förorenade områden krävs utredning och riskbedömning. Där markförorening konstaterats, ställs krav på de sanerings- eller skyddsåtgärder som behövs för att marken ska anses vara lämplig för ändamålet och för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön. Åtgärderna kan i vissa fall kopplas till bestämmelser med villkor för lovgivning eller startbesked.

En stor branschsektor i Gislaved och Anderstorp är plast och metall. Det gör att det finns förhållandevis många objekt i kommunen med stor risk för förorening eller där förorening konstaterats vid undersökning. Det återstår fortfarande många platser i de två orterna som behöver inventeras och riskklassas. Inom planområdet finns cirka 270 utpekade objekt som potentiellt eller redan konstaterade objekt. Kommunen bedriver exploateringsdriven sanering för att komma fram i utbyggnadsområdena Bro till broområdet och Gislaved 2040.

3.8.3 Miljöfarlig verksamhet

Olika verksamheter medför olika störningar och risker, både till sort och till omfattning. Grundläggande för miljöfarliga verksamheter är att de styrs av miljöbalken (MB). Verksamheter

som har tillstånd enligt MB, har rätt att bedriva sin verksamhet på angiven plats och omfattning enligt tillståndet.

I Gislaved och Anderstorp finns det miljöfarlig tillverkningsindustri, besöksnäring, avfallshandling, brandstation och deponier. Vissa verksamheter (tillverkningsindustri och drivmedelstation) behöver på sikt omlokaliseras, då de riskerar att hämma orternas utveckling eller riskerar att skada allmänna och enskilda intressen.

3.8.4 Deponier

Bland de förorenade områdena finns tre äldre avfallsdeponier i Anderstorp och fyra i Gislaved. Mossarpstippen kontrolleras kontinuerligt enligt kontrollprogram.

3.8.5 Farligt gods

Väg 26 och väg 27 klassas som leder för farligt gods. Det sker transporter med farligt gods till verksamheter inom orterna.

3.8.6 Tankstationer för fordon

Det finns sex tankstationer i Gislaved och två i Anderstorp för bensen och diesel. Dessutom finns det en tankstation utmed Stegvägen i Henja för biogasdrivna bilar och för elladdning.

3.8.7 Markradon

Enligt en översiktlig markradonkartering som är genomförd för hela kommunen, består kommunen av låg- respektive normalriskområden. Lågriskområdena i kommunen är våtmarker, områden med högt grundvatten samt lerjordar. Det går emellertid aldrig att helt utesluta ett bidrag av radon från berggrunden. I Gislaveds kommun har något enstaka fall med höga radonvärden i grundvattnet och i mark uppmärksammas. Senast vid planläggning bör radonhalter vara kända. För höga halter av radon krävs byggtekniska åtgärder.

3.8.8 Elektromagnetiska fält

Strålskyddsinstitutet rekommenderar att människan inte utsätts för strålning över gränsvärde 0,4 μ T. Kommunen tillämpar försiktighetsprincipen då det inte finns några krav på skyddsavstånd till objekt (så som transformatorstation och kraftledning) som ger upphov till magnetfält. Tillämpningen innebär att kommunen vid planering och exploatering undviker att lokalisera bebyggelse för stadigvarande vistelse invid magnetfält.

I planområdet finns ett större och tre mindre ställverk. Det större ligger i Mossarps industriområde. Ett av de tre mindre ligger centralt vid gamla järnvägsbron i Gislaved, den andra söder om Anderstorpsvägen inom industrikvarteret Göta och den tredje ligger söder om Moforsrondellen i Anderstorp.

3.9 Klimatpåverkan

Klimatförändringar har en allvarlig effekt på människors hälsa och ekosystemtjänster. Att utveckla en gångbar stad som är välutformad och kompakt är avgörande för att uppnå ett hållbart samhälle.

Det är angeläget att Gislaveds och Anderstorps framtida utveckling, särskilt i centrum, fokuseras på skydd mot översvämningar från Nissan respektive Anderstorpaån för att minska effekter av höga flöden och skyfall.

3.9.1 Skyfall och översvämningar

Skyfall inträffar då stora mängder regn faller på kort tid. Vid skyfall faller ett intensivt regn som överstiger ledningsnätets kapacitet och som orsakar betydande avrinning på markytan. Avrinningen måste ske kontrollerat för att minska översvämningensrisken på den bebyggda miljön. Vid utsatta områden ska fördröjningsåtgärder utföras för att vattnet ska samlas upp för en kontrollerad avrinning i ledningsnätet när plats finns. Åtgärderna ska om möjligt vara multifunktionella och anpassas utefter områdets karaktär.

Risken för höga vattenflöden och fler och större regnmängder väntas öka i och med klimatförändringar. Det innebär att översvämningensrisken längs sjöar och åar ökar.

För Nissan och Andertorpaån finns översiktliga översvämningsskarteringar gjorda som visar att det finns bebyggelse i anslutning till Nissan och Anderstorpaån som har en överhängande risk att översvämmas vid ett 100-års flöde. Ytor inom Gislaved 2040 och Bro till bro bör ha en bred funktion. De nya områdena kommer fungera som rekreation både för besökare och boende. De bör också ge förutsättningar för biologisk mångfald och bidra till att öka möjliga ekosystemtjänster, utöver funktioner som krävs för att klara klimatanpassningen.

Centrumutveckling och samhällsviktiga funktioner, behöver skyddas mot framtida översvämningar som följer av extremflöden i Nissan och Anderstorpaån. Både Bro till bro och Gislaved 2040 områdena kommer att behöva utreda vad en översvämning och skyfall hade inneburit. Vidtas det åtgärder för klimatanpassning så ska de åtgärderna också tillföra ett mervärde för området, som exempelvis mångfunktionella ytor med både funktioner för klimatanpassning men även för människors hälsa och välmående eller att skapa förutsättningar för ett rikt djur och växtliv.

I skyfallsskartering för Gislaved och Anderstorp (2021) visas områden med risk för översvämning vid olika flöden vid ett klimatanpassat 100-årsregn.

Kraftiga skyfallsregn kommer att bli vanligare. Avrinning sker på markytan vilket innebär att det är viktigt att grönytor avsätts för ändamålet. Detta är en viktig aspekt som ska väga tungt när förtätning sker eller när nya områden byggs ut på mark som idag är genomsläpplig. Grönytor behöver vara multifunktionella så att hantering av skyfallsregn kan ske på grönområden som samtidigt tillför rekreativvärden. Alla områden behöver grönområden för att kunna hantera skyfallsregnen i ett förändrat klimat, men vissa områden är mer komplexa än andra och större områden behöver avsättas för ändamålet.

Skyfalls- och översvämningshantering bör planeras in och ges utrymme i samhällets trafik- och grönstrukturer. Översvämningar och skyfall ökar också risken för skador på kulturhistoriska miljöer och tillhörande bebyggelse nära vattenförekomster.

3.9.2 Värmebölja och torka

En annan aspekt av klimatförändringarna är värmebölja som är en sammanhängande period då dygnets högsta temperatur är minst 25°C minst fem dagar i sträck. Temperaturen blir högre i de centrala delarna av orterna. Det är därför viktigt att ge utrymme för träd i gaturummet. Pågående klimatförändring innebär att värmeböljor blir allt mer förekommande och mer långvariga.

3.9.3 Ras, skred, erosion

Ras och skred är exempel på snabba massrörelser i jord och berg. Erosion är nednötning och transport av jord och berg. Skred och erosion sker främst utmed vattendrag och sjöar men även i branter. Detta kan orsaka stora skador på mark och bebyggelse och avbrott i samhällsviktiga verksamheter. Dessa händelser sker naturligt men exploatering, förändrad markanvändning och förändrat klimat kan påverka och initiera ras och skred. Översvämningar kan vara utlösande för ras, skred och erosion. Därför är det viktigt att uppmärksamma känsliga områden där det är större risk för dessa händelser att inträffa.

Statens geologiska institut (SGI) har tagit fram en översiktlig ras- och skredinventering på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Den visar att delar av planområdet omfattas av aktsamhetsområde för skred i finkornig jordart, finkornig jordart i strandnära lägen samt potentiell hög eroderbarhet. Det gäller områdena närmast Nissan och Anderstorpån. Detta innebär att det kan förekomma förutsättningar för ras och skred och att markens stabilitet vidare behöver undersökas vid exploatering eller ändrad markanvändning.

3.10 Energiförsörjning, avfall och VA

3.10.1 Energi

Samhället blir allt mer energiberoende. För samhällets fortlevnad krävs en trygg, klimatneutral energiförsörjning.

Planområdet är indelat i två elområden. E.ON Eldistribution AB distribuerar el i Anderstorp med omland medan Gislaveds Energi distribuerar och producerar el i Gislaved med omland. Elproduktionen från Gislaveds Energi är från sol-, vind- och vattenkraft. Sol- och vattenkraftanläggningar förekommer inom planområdet, i Nissan vid Gislaveds Industrimuseum och solanläggningar i Mossarp. Gislaveds Energi producerar även fjärrvärme i huvudsak i Mossarp. Det finns även reserveffektanläggningar placerade i båda tätorterna.

Störande energiproduktion ska fortsatt ske i Kretsloppsparken vid Mossarps återvinningscentral med undantag av anläggningen i Nissan.

Placering av vindkraft inom planområdet bedöms olämpligt i och med närhet till tätbebyggt område och förekommande restriktioner i och med totalförsvaret och flyg.

3.10.2 Avfall

Insamling och materialåtervinning av kommunalt avfall i Gislaveds kommun ansvarar kommunalförbundet SÅM för. Det sker genom fastighetsnära insamling av kommunalt avfall. I Gislaved finns en återvinningscentral där kommunalt avfall kan lämnas för sortering och bearbetning för vidare återvinning. Insamling av förpackningar och tidningar/returpapper sker

fastighetsnära, på återvinningscentralen och på återvinningsstationer. Det finns fem obemannade stationer i Anderstorp och fyra i Gislaved. Kommunen vill även driva på utvecklingen av funktioner för minskat bortskaffande av material som kan återanvändas. Det skulle till exempel kunna vara en kretsloppspark i anslutning till Mossarps återvinningscentral.

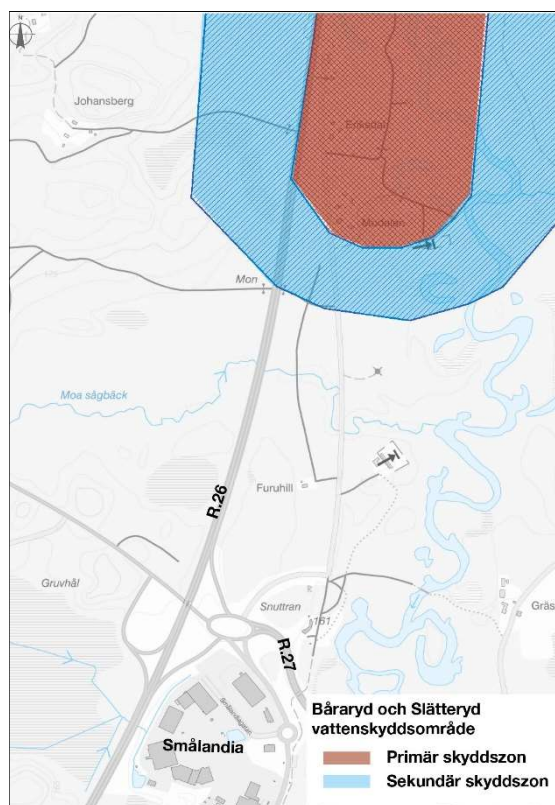
3.10.3 Vatten och avlopp inklusive dagvattenhantering

Gislaveds kommun har antagna styrdokument för dricksvatten- och avloppsförsörjning (VA-policy och VA-plan) och arbetar med ett förslag till riktlinjer för dagvattenhantering som ska följas i planering, lovgivning och VA-utveckling.

Tätorterna omfattas av kommunalt verksamhetsområde för vatten, avlopp respektive dagvatten. Det innebär att kommunens VA-huvudman ansvarar för att fastighetsägare har tillgång till dricksvatten och avloppslösningar vid sin fastighet. VA-huvudmannen har även ansvar att ta emot dagvatten för säker avledning till en vattenförekomst. Utanför ett verksamhetsområde för VA är det fastighetsägaren som ansvarar för VA-försörjning inklusive dagvattenhantering.

Oavsett om en fastighet omfattas av ett verksamhetsområde för VA (inklusive dagvatten) eller inte, har ägaren/verksamhetsutövaren ansvar att inte förorena dagvattnet och en skyldighet att dagvatten som lämnar fastigheten är rent. Kommunen är positivt inställd till lokala dagvattenlösningar som renar och fördröjer dagvatten. Vid planering av ändrad och ny markanvändning och om så omgivningen kräver det, avser kommunen reglera dagvattenhantering på enskild fastighet. Vidare så är tillgången på dricksvatten av god kvalitet avgörande för människors hälsa. Därför måste dricksvattentillgångar skyddas för att säkerställa både kvalitet och tillgång på dricksvatten nu och i framtiden. Enligt den kommunomfattande översiktsplanen ska grundvattenförekomster ges prioritet vid avvägning mot andra intressen.

I norra delen av planområde finns en del av Båraryd-Slätteryd vattentäkt som försörjer bland annat Gislaveds och Anderstorps tätorter. Området är skyddat som vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter. Täckten ingår i en större grundvattenförekomst i Nissadalen benämnd Gislaved-Alabo som pekas ut som regionalt viktig i den regionala vattenförsörjningsplanen. Behov av vatten förväntas långsiktigt öka, både för dricksvatten och för andra ändamål samtidigt som tillgången till vatten befaras periodvis minska på grund av klimatförändringar. Därför är åtgärder för hushållning med vattenresurser angelägna.

Figur 21. Båraryd och Slätteryd vattenskyddsområde

4. Planförslag

4.1 Planeringsprinciper

De fem följande planeringsprinciperna ger en målbild som visar hur Gislaved och Anderstorp avses utvecklas mot 2035. De ska genomsyra arbetet, från den strategiska planeringen till genomförande.

4.1.1 Förtätning och omvandling

Förtätning är ett kraftfullt verktyg som hjälper att bygga ett kompakt, hållbart och funktionellt samhälle. Förtätning minskar bilåkning och uppmuntrar samtidigt användning av andra transportmedel. Därför ska ny byggnation ske i närhet av befintliga bebyggelsenoder och infrastrukturnätverk. Framförallt ska förtätning ske på befintliga hårdgjorda ytor. Vid planering av tät bebyggelse ska särskild hänsyn tas till barnperspektivet och klimatförändringar.

Genom att utreda en långsiktig ändring av markanvändningen, som till exempel vid verksamheter med omgivningspåverkan, kan omvandling ske. På sikt kan då attraktiva ytor inom orterna frigöras och prioriteras för bostäder och ge utrymme för grönområde och parker med hög kvalitet. Risk för ras, skred och erosion finns i en större utsträckning inom vissa utvecklingsområden som angränsar till vattendrag och detta är ett hänsynstagande som fortsatt behöver beaktas vid eventuell planläggning och lovgivning

4.1.2 Blandad bebyggelse

Förtätning, omvandling och komplettering av redan bebyggda områden skapar en tät och blandad bebyggelse. En blandad bebyggelse motverkar segregation då det skapas en blandning av upplåtelseformer, varierat utbud av service och arbetsplatser. En blandning medför liv och rörelse i och mellan tätorterna, vilket leder till hållbara och trygga livsmiljöer.

4.1.3 Gröna och blå samband

Ett tätt, kompakt och funktionellt samhälle innebär också att inkludera de blå och gröna strukturerna i en tät miljö. En tät miljö innebär också en högre befolkningsdensitet och därför är det angeläget att bevara och utveckla både inre och yttre gröna och blåa strukturer i samförstånd mellan olika föreslagna markanvändningar.

De gröna och blå sambanden måste stärkas, naturligt genom allmänna grönområden men även i mer ovanliga platser som i gaturummen. Grönska och vattenmiljöer i sammanhängande stråk ska synliggöras, tillgängliggöras och användas mer, särskilt Nissan och Anderstorpån med angränsande markområden. En grönstruktur som stärker gröna och blå samband och gynnar ekosystemtjänster ska främjas.

4.1.4 Attraktiva platser

Gislaveds och Anderstorps allmänna platser ska bli mer attraktiva, tillgängliga och trygga för alla åldrar samt för både boende och besökare. Detta ska uppnås genom att tillskapa mötesplatser för alla åldrar, utveckla mer bostäder och vända centrum i Gislaved mot Nissan. I Anderstorp handlar det om att förstärka befintligt centrum genom att bland annat utveckla Bro till bro projektet. Det

handlar också om att skapa närhet mellan orterna, bland annat genom att etablera mötesplatser, verksamheter och nya arbetsplatser där boende från båda orterna möts.

4.1.5 Hållbart resande

Klimatkrisen har lett till förändringar i hela samhället, och Gislaveds kommun måste bemöta förändringarna genom att minska utsläpp från transporter. Hållbart resande ska därav prioriteras, och en ökad prioritet av hållbara transportslag likt gång-, cykel och kollektivtrafik är därav av stor vikt. Detta leder i sin tur till att transportinfrastrukturen för dessa färdmedel kommer att utvecklas och prioriteras både genom fysiska och beteendepåverkande åtgärder i olika former. Det skapar även förändrade förutsättningar för bebyggelsen i stort, genom exempelvis förtätning.

Multimodalt resande, resande som involverar flera färdmedel för varje resa, ska underlättas och utvecklas. Bytespunkter för kollektivtrafik, cykel och gemensamt resande ska lokaliseras på lämpliga, strategiska platser inom de båda tätorterna. Tank- och laddningsmöjligheter ska vara tillgängligt likaså. Transportinfrastrukturen ska möjliggöra att olika teknikformer, sk ”Mobility as a service-tjänster” (MaaS-tjänster) kan användas, som leder till en förändrad mobilitet och ett förändrat nyttjande av transportsystemet.

4.2 Kommunens ställningstaganden

En fördjupad översiktsplan kräver många avväganden mellan olika intressen. Utifrån målbilden i kapitel 4.1 har följande ställningstaganden tillkommit, med syftet att konkretisera målbilden något och underlätta vid myndighetsbedömningar.

Förtätning och omvandling

Inom riksintresset Nissan får inte exploatering genom bebyggelse, schaktning, utfyllnad eller andra åtgärder medföra påtaglig skada på riksintressets värden.

Nissans och Moa Sågbäcks värde för naturvård samt Anderstorpaans kulturmiljövärde ska särskilt beaktas i planering och vid exploateringsåtgärder.

Vid förtätning och omvandling av bebyggelse i centrala lägen och som omfattas av strandskydd, ställer kommunen sig bakom hållbara samhällsutvecklingsprojekt som bidrar till flera bostäder, ökad tillgänglighet till stranden och stärker biologisk mångfald samt ger plats för skyddsåtgärder.

Förtätning bör ske främst på redan hårdgjorda ytor som bedöms lämpliga.

Om förtätning sker på grönytor ska grönytans ekologiska systemfunktion ändå bevaras och kommunen i följande ordning arbeta för att undvika, minimera, återställa eller kompensera för övriga värden.

Vid förtätning eftersträvas byggnation på höjden, med en blandning av upplåtelseformer och bostadsstorlekar, utifrån platsens lämplighet.

Vid förtätning eftersträvas att skapa kvalitativa mötesplatser vid stora stråk. Möjlighet till kommersiell verksamhet i bottenvåning ska prioriteras till utpekade stråk för kommersiell service. Offentlig verksamhet tillåts även utanför stråken utifrån platsens lämplighet som målpunkt för verksamheten.

Vid förslag om väsentlig ändring eller rivning av en kulturhistoriskt intressant byggnad ska en kulturhistorisk utredning genomföras.

Nya bostäder bör gynna rörelse och ett aktivt liv.

Kommunen ska tillgodose behovet av ändamålsenliga lokaler för omsorg i väl lämpade lägen utifrån tillgång till transportinfrastruktur och närhet till bostäder, primärvård, kollektivtrafik och grönområden.

Kommunen ska tillgodose behovet av ändamålsenliga lokaler för fritid och kultur i väl lämpade lägen utifrån tillgång till transportinfrastruktur och närhet till bostäder, kommersiell service, kollektivtrafik och friluftsliv.

Kommunen ska tillgodose behovet av ändamålsenliga lokaler för utbildning i väl lämpade lägen utifrån tillgång till transportinfrastruktur och närhet till bostäder, kollektivtrafik och grönområden.

Kommunen strävar efter kvalitativa utemiljöer för nya förskolor och grundskolor i linje med Boverkets generella riktlinjer.

Kommunen ser med fördel på att samordna funktioner som innebär synergier vid drift mellan olika verksamheter.

Kommunen ska ha planberedskap för nya företagsetableringar samt för eventuell utökning av befintliga företag, där det bedöms lämpligt.

Kommunen verkar för att flytta verksamheter som inte är förenliga med blandad bebyggelse till annat verksamhetsområde.

Förorenade eller misstänkt förorenade områden ska utredas innan detaljplan antas eller bygglov ges, riskbedömning ska även göras av angränsande område utanför aktuell fastighet.

Kommunen hänvisar sällanköpshandel med inriktning skrymmande varor till handelsområde Smålandia eller i anslutning till handelsverksamheter i Mossarp.

Större handelsplatser och verksamhetsområden utmed större vägar är av stor betydelse för orternas karaktär och platsbyggande marknadsföring. Kommunen verkar för att ny/ändrad bebyggelse inom platserna säkras med höga arkitektoniska värden.

Lokalisering av tillkommande kommersiella verksamheter centralt, ska endast tillåtas inom följande stråk:

- centrumbildning utmed Storgatan/Brogatan i Anderstorp,
- tillkommande centrumbildning i kommande förlängning av Stationsallén
- inom och intill Vision 2040 området
- centrumbildning utmed Södra Storgatan,
- centrumbildning kring Citytorget,
- centrumbildning utmed Köpmansgatan samt
- centrumbildning utmed Anderstorpsvägen (Bruksmagasinet)

Blandad bebyggelse

Kommunen verkar för bostadsbyggande av olika typer, storlekar och upplåtelseformer. Bostadsutvecklingen ska ske främst genom förtätning och omvandling av områdena Vision Gislaved 2040 - mötesplatsen vid Nissan i Gislaved och Bro till Broområdet i Anderstorp.

Kommunen ska verka för bebyggelseförtätning i orternas centrala utbyggnadsområden och i möjligaste mån inom 400 meter från kollektivtrafikstråk samt att tillse att cykelmöjligheter finns i närområdet.

Nybyggnation ska utformas så att den både tillåts spegla sin tids arkitektur men också värnar omgivande kulturhistoriska intressen. Kulturhistoriskt värdefull och intressant bebyggelse utvärderas genom inventeringar och ställningstagande hanteras framförallt inom detaljplanering.

Inom utpekade känsliga kulturmiljöområden ska ny byggnation och anläggning komplettera befintlig bebyggelse och kulturmiljö på ett välanpassat sätt.

I framtagande av detaljplan ska fornlämningar och byggnadsminnen skyddas med särskilda skyddsbestämmelser och om behov finns, ska krav ställas på förhöjd lovplikt.

Förorenade eller misstänkt förorenade områden ska utredas innan detaljplan antas eller bygglov ges, riskbedömning ska även göras av angränsande område utanför aktuell fastighet.

På avgränsade platser i mark- och vattenanvändningskartan där strandskydd anses inskränkt, kommer strandskyddat område att prövas för att minskas till att omfatta ett område med ett betydligt kortare avstånd från strandlinjen. Kommunen kommer därmed verka för att upphäva och reducera strandskyddat område vid detaljplanering som ligger i linje med intentioner och utpekande i denna plan.

Utformningen av bebyggelse och friytor utmed vägar sker med hänsyn till att vägarna utgör entréer till orterna.

Större handelsplatser och verksamhetsområden utmed större vägar är av stor betydelse för orternas karaktär och platsbyggande marknadsföring. Kommunen verkar för att ny/ändrad bebyggelse inom platserna säkras med höga arkitektoniska värden.

Östra och sydöstra Tokarp, Stjärnehult, Södra Törås, Fryebo, Bråarp, Henja by och Hult ska behålla sin bystruktur och landsbygdskaraktär genom begränsad småskalig komplettering.

Gröna och blå samband

Anderstorps Stormosse ska fortsatt bevaras. Viss hänsynsfull exploatering direkt utanför reservatsgräns ställer sig kommunen positiv till, utifrån platsens lämplighet.

Kommunen verkar för att undvika nya etableringar inom Båraryd och Slätteryd vattenskyddsområden.

Kommunen ska värna om befintliga våtmarker. Där exploatering ändå förväntas ske ska kommunen verka för att harmonisera våtmarkers naturvärden genom att upprätthålla viktiga systemvärden.

Kommunen ska arbeta för att förbättra statusen på de vattenförekomster som inte uppfyller målen god ekologisk eller kemisk status. Töråsbäcken är ett särskilt fokusområde.

Kommunen ska ta hänsyn till grundvattenförekomster med regional betydelse. Grundvattenförekomsterna ska ges prioritet vid avvägning mot andra intressen.

Områden som är viktiga för dricksvattenförsörjning ska säkerställas.

Klimatanpassningsarbetet och åtgärder som berör centrumutveckling fokuseras på skydd mot översvämningar från vattendrag samt utformning av centrum för att minska effekter av höga temperaturer och skyfall.

Vid planering och projektering ska effekter av ett 100-årsregn med klimatfaktor och 100-års flöde beaktas.

Kommunen tillämpar förebyggande reglering på kvartersmark i detaljplaneläggning om så bedöms nödvändigt på grund av översvämningssproblematik nedströms aktuellt planområde.

Kommunen ska verka för ett framtagande av risk- och konsekvensanalyser som bland annat tar hänsyn till en kombinerad effekt av skyfall och höga flöden.

Kommunen ska prioritera genomförande av skyddsåtgärder i översvämningssområden där det förekommer omfattande risk av förstörelse av samhällsviktig verksamhet och infrastruktur, stabilitetsproblem för befintlig bebyggelse eller där markförorening förekommer, samt vid annan verksamhet som i lagstiftning eller förordning åläggs kommunen att skydda.

Regnvatten vid skyfall ska renas och fördröjas så långt det är möjligt till rimlig kostnad.

Kommunen kommer i fortsatt planering, projektering och skötsel verka för att utveckla och säkerställa ytor för viktiga samband vad det gäller strukturer för biologisk mångfald, dagvattenrening, skyfallshantering, undvikande att bilda värmeöar, luftrening, att dämpa buller samt för ökad rekreation.

Kommunen verkar för hållbar VA-infrastruktur. Detta innebär förnyelse av befintlig VA-infrastruktur, separering av avlopps- och dagvattenavledning samt att dagvattenhanteringen samordnas och samnyttjar avledningsvägar för skyfallsvatten och översvämningssåtgärder.

Riskområden för markföroreningar som berörs av planförslagets utvecklingsförslag ska utöver risk ur miljö- och hälsosynpunkt, utgöra en prioriteringsgrund för vidare undersökning och vid behov sanering.

Äldre avfallsdeponier ska undersökas och vid behov åtgärdas enligt gällande avfallsplan.

Kommunen är positiv till utökning av jordbruket på landsbygden och vill värna kommunens självförsörjning. Vid exploatering av produktiv jordbruksmark ska annan jordbruksmark tillskapas.

Det tätortsnära kommunägda skogsbruket ska bedrivas med särskild hänsyn till rekreation, kulturmiljövärden, friluftsliv och biologisk mångfald.

Attraktiva platser

I samband med förvaltning av kommunal mark, detaljplanering, lovprövning samt genomförande ska kommunen agera för att motverka värmeöar, i synnerhet i miljöer som berör särskilt utsatta riskgrupper.

Vid utformning av grönytor ska multifunktionella ytor eftersträvas utifrån platsens och ekosystemets behov.

Grönytor i tätortsnära områden bör stärkas för ökad pollinering och biologisk mångfald. Kommunen verkar för att utveckla grönytor i tätortsnära områden i samband med projektering och skötsel av allmän plats.

Kommunen vill säkerställa och utveckla friluftsområden så att också kultur- och naturvärden samt biologisk mångfald bibehålls eller förstärks.

Hållbart resande

Vid planläggning i anslutning till led med farligt gods ska en riskbedömning göras.

Eftersom transporter av drivmedel utgör en av de mer vanligt förekommande transporterna med farligt gods, verkar kommunen för att utlokalisera de centralt belägna tankstationerna, för drivmedel som kräver transport, till områden i närheten av väg 26 och 27.

Kommunen verkar för en klimatneutral, trygg och hållbar energiförsörjning. Kommunen verkar för att förnyelsebara drivmedel ersätter användningen av fossilbaserade drivmedel.

Kommunen verkar för en ökad användning av förnyelsebar och/ eller fossilfri energi.

Kommunen ska sträva efter att laddinfrastruktur utvecklas i anslutning till handel- och besöksnäring i orterna.

Kommunen verkar för att alla invånare i Gislaved och Anderstorp har en internetuppkoppling som möjliggör nyttjandet av digitala välfärdstjänster.

Kommunen ställer sig positiv till initiativ och åtgärder som möjliggör en smidig omställning till hållbart resande för den enskilde. Satsningar som gör hållbara trafikslag konkurrenskraftiga i förhållande till bilen ska uppmuntras.

Kommunen ska arbeta för att skapa trafiksäkra miljöer. Prioritet i arbetet är att skapa gena, trafiksäkra förutsättningar för gång- och cykeltrafik. Miljöer där barn rör sig i stor utsträckning bör prioriteras.

Kommunen ska vara restriktiv till kapacitetshöjande åtgärder för bilinfrastruktur inom tätorterna.

Kommunen ska verka för en starkare koppling mellan kollektivtrafik och övriga hållbara trafikslag i orterna. Kommunen verkar för att stärka samarbetet med Jönköpings länstrafik med målsättningen att öka användning av linjetrafiken.

4.3 Sammanfattning av planförslag - Grönstruktur

4.3.1 Stråk och kopplingar

I ett hållbart samhälle är de gröna och blåa stråken integrerade med varandra och dessa utgör trygga och attraktiva platser. För att skogen ska bibehålla sina ekosystemtjänster behöver skogsbruket bedrivas ståndortsanpassat med variation i trädslagets sammansättning och ålder. Större sammanhängande skogsområden behöver bevaras. Våtmarker har också viktiga funktioner för de reglerande ekosystemtjänsterna med sina vattenhållande och renande funktioner samt upptag och lagring av koldioxid. Därför behövs hänsyn tas till naturliga våtmarker, samt om möjligt att våtmarker återskapas.

Nissan och Anderstorpåån skapar förutsättningar för höga naturvärden men de är också barriärer som begränsar möjligheterna att ha ett mer sammankopplat och koncentrerat samhälle.

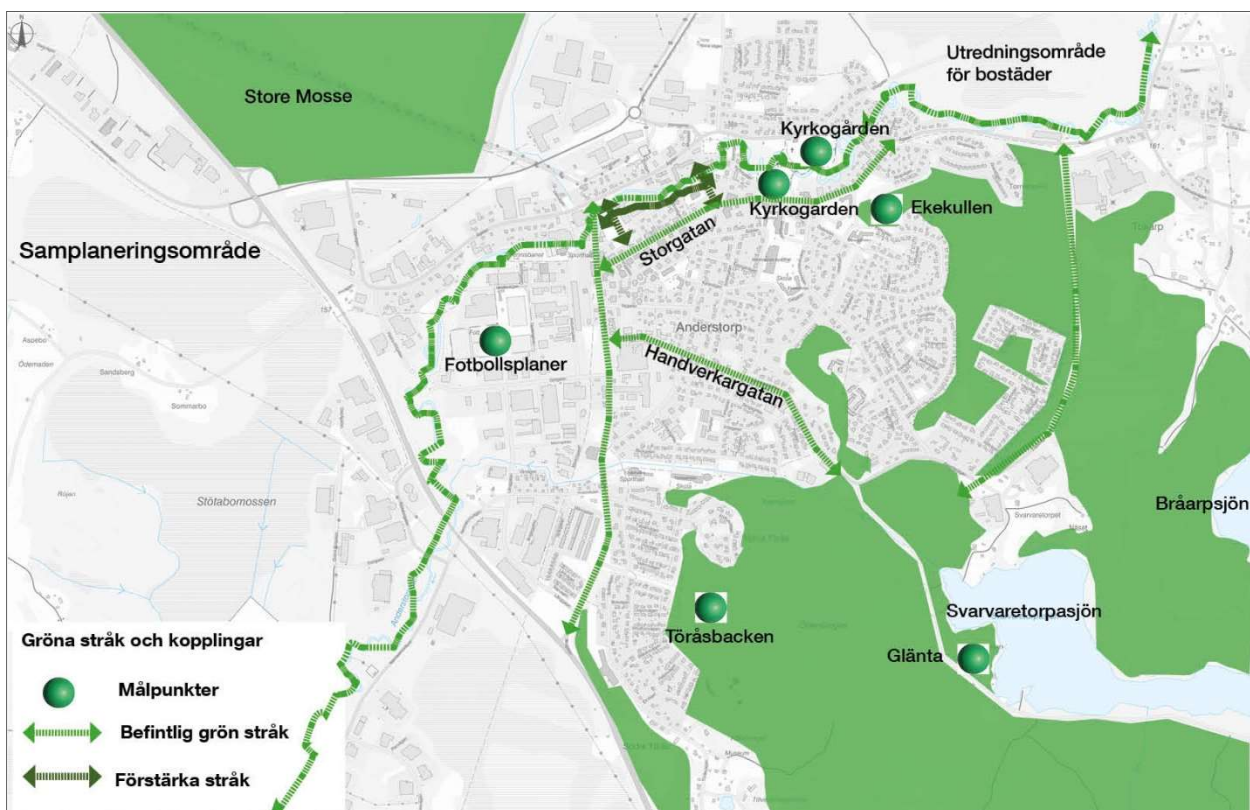
Det är en fördel att samla viktiga målpunkter så att de inte ligger för långt ifrån varandra. I Gislaved och Anderstorp utgörs dessa målpunkter av de centrala delarna med handel och service, större bostadsområden, skolområden, idrottsplatser, busstationer och externa handelsområden. Målet är att samla dessa målpunkter men också att utveckla de stråk som redan finns mellan de olika målpunkterna.

Vid utveckling av allmänna platser och offentliga anläggningar och dess närmiljöer, ska de utformas så att de blir trygga och tillgängliga mötesplatser. Trygghetsskapande åtgärder kan till exempel vara funktioner som aktivera platsen eller att platsen är allmänt synlig och väl sammankopplad med naturliga rörelsemönster.

4.3.2 Nya kopplingar som möjliggör förstärkta stråk

För att en grönstruktur ska fungera krävs inte bara multifunktionella platser som parker, närnatur och större sammanhängande områden. Mellan dessa behövs grönstråk som binder samman de gröna miljöerna och skapar ett funktionellt grönt nätverk för en mängd olika ekosystemtjänster, från en regional till en lokal nivå.

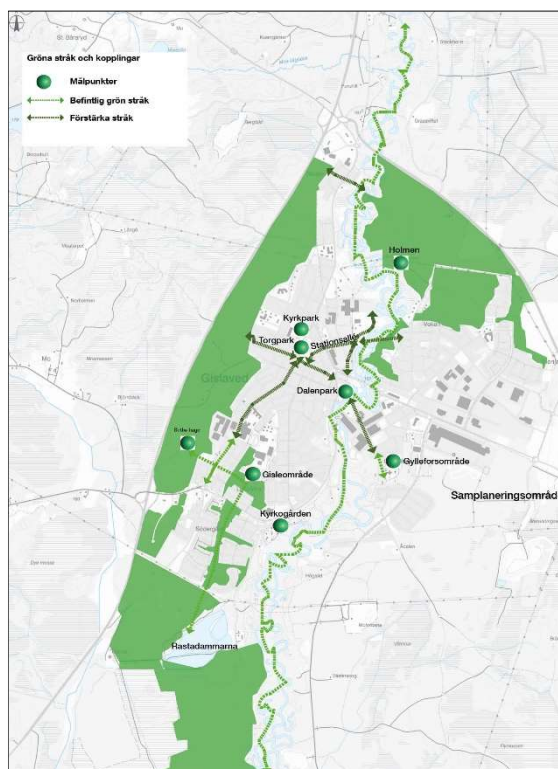
I Anderstorp är det särskilt viktigt att utveckla grönstrukturen i omvandlingsområdet Bro till bro som idag utgörs av gammal industrimark längs Anderstorpåån i anslutning till centrum. Samt att utveckla områdets tillgänglighet och attraktivitet för rekreation och vistelse för allmänheten. Ekekullens park- och grönområde utgör en länk mellan naturområden i öster och till den grönstruktur som Anderstorpåns strandområde utgör. Likaså är grönområdet bakom bebyggelsen längs Hantverkargatan mot nordost och bakom bebyggelsen sydväst om Svarvaretorpsvägen, ytterligare ett stråk in mot centrum. Töråsbäcken sträcker sig från skogsområden tvärs igenom ortens södra delar till Anderstorpåån. Längs Brogatan från infarten från väg 27 finns i delar ett grönstråk. I centrum har allén längs Storgatan en nyckelfunktion.

Figur 22. Grönstruktur i Anderstorp

I Gislaved är det särskilt angeläget att utveckla grönstrukturen i det omvandlingsområde som omfattas av vision Gislaved 2040 och som till stor del är ett industriområde samt att utveckla områdets tillgänglighet och attraktivitet för rekreation och vistelse för allmänheten. Detta skulle stärka kopplingen mellan parkområden i centrum och Nissan. Att utveckla gatugrönkan längs Köpmangatan och stärka kopplingen till Dalenparken är också angeläget. Andra viktiga områden är Gisleområdets södra och västra delar med sina bland- och lövskogsavsnitt. Området binds samman med ett grönstråk genom villabebyggelsen söderut till Rastadammarna.

Likasa så finns det grönstrukturinslag västerut från Gisleområdet som sammankopplar till Seths hage och skogsområden väster om bebyggelsen i Gislaved. Längs Södra Storgatan som leder in till centrum söderifrån, finns ett stort antal stora värdefulla träd som utgör ytterligare ett grönt stråk in mot centrum. Likasa finns kyrkogården, Kyrkparken och Torgparken med Stationsalléns träd i centrala Gislaved som utgör värdekärnor för grönstrukturen i centrum. På flera platser i tätorten finns stora träd och kvarvarande alléer, exempelvis i de norra delarna av Gislaved och på Gyllenforsområdet.

Figur 7. Grönstruktur i Gislaved

Parkmiljön i centrala Gislaved bör kopplas samman med Nissans naturmiljö genom att förstärka grönskan på Köpmangatan, Stationsallén och dess tänkta förlängning enligt Idé- och gestaltningsprogram för Gislaved 2040. Områdena Gläntan, Ekekullen, Holmen, Dalenparken, området Gisle och Rastadammarna ska utifrån sina egna förutsättningar fortsätta att utvecklas som målpunkter och besöksplatser för olika typer av rekreation.

4.3 Utvecklingsområden

Indelningen av mark- och vattenområdena är en sammanvägning och överväganden av de olika förutsättningarna, mål och strategier som finns för utveckling av mark- och vattenanvändningen i Gislaved och Anderstorp. Planförslaget föreslår omvandling av utbyggnadsområden och förtätning av bebyggelse utmed huvudcykelvägar och i närheten av busshållplats inom nuvarande tätortsutbredningar.

Områdena som tas upp under planförslag är: centrumutveckling, boende och service, verksamhetsområden, trafik och infrastruktur, kollektivtrafik, rekreation, livsmiljö, natur- och kulturvården, grönstruktur, klimatanpassning, stråk och kopplingar, entréer, kulturmiljövården, risker och störningar, areell näring, teknisk försörjning och dricksvattenförsörjning.

4.3.1 Kartindex mark- och vattenanvändning

Färgerna i kartan är kopplade till kategorier. De områden som är avgränsade med en streckad linje är områden där kategorierna är nya och inte följer nuvarande användning. Alla dessa områden är markerade med en bokstav och siffra för att det ska vara enkelt att hitta beskrivningar som hör ihop med mark- och vattenanvändningskartan.

Vissa områden benämns som utredningsområde. Det innebär att området fortsatt behöver studeras och utredas för den föreslagna förändrade markanvändningen. Ytterligare och mer detaljerade förutsättningar för utveckling av respektive område kan framkomma under ett detaljplaneskede. Områdets slutliga användning, utformning och omfattning prövas genom detaljpanelläggning.

I mark- och vattenanvändningskartan finns det följande kategorier:

	Mångfunktionell bebyggelse
	Sammanhängande bostadsbebyggelse
	Verksamhet och industri
	Transportinfrastruktur
	Tekniska anläggning
	Areell näring
	Grönområde och park
	Natur och friluftsliv
	Vatten

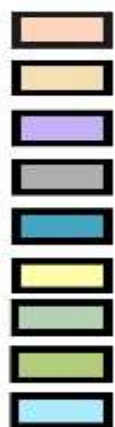
Under varje kategori finns det underkategorier som illustreras enligt nedan:

Utvecklad (gråstreckad ram):

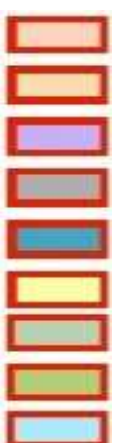
Utvecklas och förstärks utifrån den användning som redan finns på platsen, till exempel förtätas ett område med fler bostäder eller får ett större utbud av servicefunktioner.

Pågående (grå tunn ram):

Inga större förändringar planeras utan fortsatt pågående användning gäller.

Ändrad användning (röd ram):

Ny exploatering av ett område eller omvandling av ett bebyggt område, till exempel från industri till bostäder.

Utredningsområde för fordonstrafik.

Utredningsområde för eventuell expansion av reningsverket och vattendammar.

4.3.2 Bebyggelseutveckling begreppsförklaring

I områden för bebyggelseutveckling är huvudsyftet att utveckla och utöka bebyggelsen. Det rör kategori för ”mångfunktionell bebyggelse och sammanhängande bostadsbebyggelse”.

Mångfunktionell bebyggelse

Bebyggelsestrukturen ska vara flerfunktionell och blandad (om inget annat står preciserat i specifikt ställningstagande i mark- och vattenanvändningskartan).

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Tätortsområden, fritidshusområden och bybildningar utanför tätorterna som huvudsakligen består av bostäder, men där en eller ett fåtal service- och handelsfunktioner kan förekomma (t.ex. skola, vård och verksamhet med begränsad omgivningspåverkan). Områdena karaktäriseras av en övervägande andel nattbefolkning och fler utpendlare än inpendlare. Här ingår även områden utan detaljplan som klassas som sammanhållen bebyggelse och LIS-områden för bostadsbebyggelse. Trafik- och parkeringsytor parker kan ingå.

4.3.3 Förtätningsoverområden för bostäder och centrumändamål

En tätare bostadsbebyggelse gör att fler kan bo centralt med närhet till kommunikationer, arbetsplatser, mötesplatser och service. Närhet och täthet ger förutsättningar för mer klimatsmart resande och mer underlag till handel, service och mötesplatser och boende nära arbetsplatser.

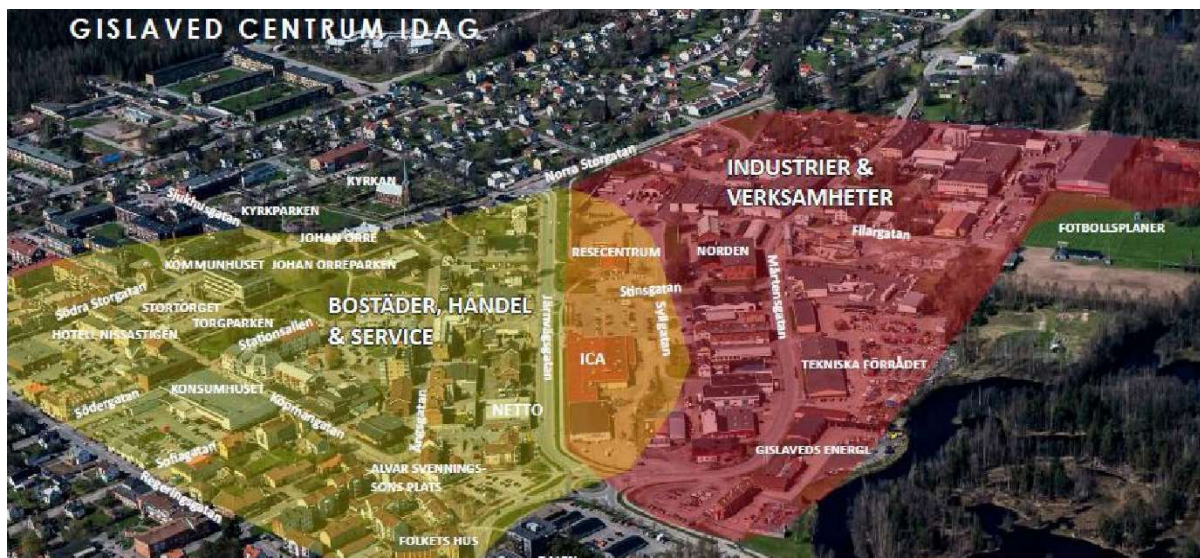
Centrum ska vara tillgänglig för alla invånare och besökare. Därför är det viktigt att ha kringsservice, möjlighet för parkering och busshållplatser. En helhetssyn krävs kring parkeringar då det också påverkar val av färdmedel och tar yta i anspråk. Behov av parkeringsmöjlighet behöver knytas till kommunens ambitioner om ett hållbart resande.

I centrala Gislaved och Anderstorp finns goda möjligheter att förtäta bebyggelsen och bygga på höjden. Ny bebyggelse inom området kan ha en blandning av service, handel, kontor och bostäder.

Syftet är att öka antalet flerbostadshus och samtidigt möjliggöra ytterligare handel och service i bottenplan längs med handelsstråket eller i anslutning till handelsstråket.

I en tätare bebyggelse är det särskilt viktigt att ny bebyggelse kompletterar befintlig bebyggelse med hänsyn till kulturmiljövärde och ortens bebyggelsestruktur. Förtätning med anpassning till befintlig bebyggelse i skala, färg, placering, byggnadsmaterial och kultur ger en positiv utveckling för stadsbilden.

Grönstrukturer är avgörande för att öka trivselen både i gaturum och i bostadsområden. Inom förtätningsområden behöver mängden grönytor och kvaliteten på grönytor öka. Det handlar dels om utformning, men också placering av grönytor i förhållande till trafik, gator och bebyggelse. Att minska på trafikbelastningen i centrum kan, tillsammans med fler bostäder, öppna för gaturum med grönska och låg hastighet, där cyklister och gående har företräde.

Figur 24. Ortofoto av Gislaved.centrum idag

CI- Förtätningsområde för bostäder och centrumändamål i Gislaved

Område för förtätning på ytor som redan är hårdgjorda eller bebyggda

Markanvändning

Området är idag planlagt för centrum, kontor, handel, bostäder och park. Området är en viktig handelspunkt inom Gislaved som servar hela kommunen på grund av sin tillgänglighet och sitt utbud.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Sydöstra delen är lågt beläget och risk finns för översvämning vid skyfall. En exploatering av området förutsätter att södra delen klimatsäkras mot översvämningar.

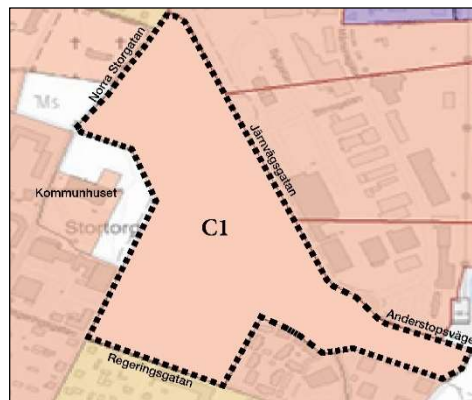
Inom området finns särskilt värdefull bebyggelse. Kulturinventeringen kan ge och förtydliga vilka förutsättningar respektive begränsningar en utveckling av området bör ha, det är dock viktigt att ny bebyggelse tar hänsyn till dessa värden.

Utvecklingen i området förväntas bidra till en levande stadsmiljö och förstärka gatugrönskan, framförallt längs Köpmansgatan, och kopplingen till Dalenparken.

EBH-objekt finns identifierade inom utpekad område.

Underlagsmaterial

Kulturmiljöinventering för Gislaved och Anderstorp med omnejd 2020.

Figur 25. Område CI

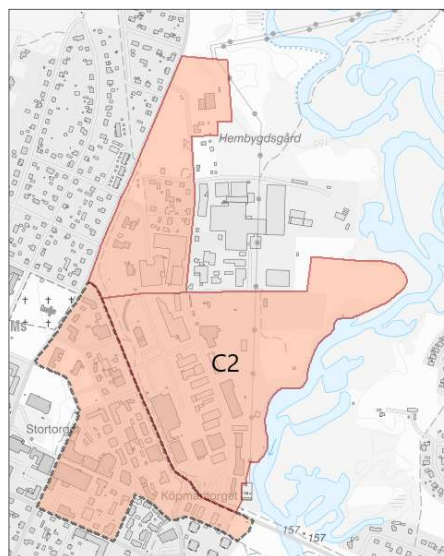

C2- Förtättningsområde för bostäder och centrumändamål i Gislaved

Utveckling enligt vision Gislaved 2040

Skiss 3. Nytt område i centrum C2

Figur 26. Område C2

Områdets användning ändras från industri till centrum. Miljöstörande verksamhet bör på sikt inte vara lokaliserat inom samhället. En omvandling av området förutsätter att befintlig verksamhet i förlängningen omlokaliseras. Området är till stor del privatägt och en omvandling förutsätter samplanering med fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Området sträcker sig mellan Mårtensgatan och Filargatan och korsningen Järnvägsgatan/Norra Storgatan mot Nissan. Inom området möjliggörs ny bostadsbebyggelse i form av flerbostadshus, i kombination med offentlig service och grönområden. Gislaveds centrum expanderar ner mot Nissan och görs tillgängligt. Möjligheter till färdmedel som cykel är särskilt viktigt för att binda ihop Henja och centrum. En ny koppling till Henja skapas över Nissan. Huvudstråken för cykel- och gångtrafik ska gå in mot centrum och till stationsläge för kollektivtrafik. Syftet med den nya sträckningen är att knyta samman tätortens olika delar och därmed öka tillgängligheten för gående och cyklister.

Markanvändning

Området är idag planlagt framförallt för industri, handel, busstation, område för transformator och idrott. Inom området finns en handelsbutik för trädgård och lantbruk, mataffär, Gislaveds kommuns tekniska förråd, Gislaveds energi AB, Gislaveds busstation, småindustri och ställverk.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Sydöstra delen är lågt beläget och risk finns för översvämning vid skyfallsregn och vid beräknade högsta flöden i Nissan. Området är också ett avrinningsområde för stora delar av centrala Gislaved. En exploatering av området förutsätter att området klimatsäkras mot översvämningar. Vid exploatering behöver morfologiska och hydrologiska förhållanden i Nissan beaktas. Området ska utformas dels för att bidra till en minskad påverkan på klimatet, men ska även utformas robust och förberedas för att möta framtida klimatförändringar. Förutsättningar för hur C2

området kan klimatanpassas behöver vara utredda för att områdets storlek ska kunna anpassas. Det är viktigt att klimatanpassningsåtgärder blir multifunktionella ytor.

Både branschklassade och riskklassade EBH-objekt finns identifierade inom området. Varken eventuella saneringsåtgärder eller anläggningsåtgärder får öka risken för negativ påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för yt- och grundvattenstatus. Att ta hand om EBH-objekt i samband med förändrad markanvändning bör dock vara en prioriterad fråga.

Vid exploatering av C2 bör trafikflöden och parkeringsmöjligheter studeras närmare.

Inom området finns särskilt värdefull bebyggelse. Kulturinventeringen kan förtydliga förutsättningar och begränsningar som utveckling av kvarter inom området bör ha.

Området som gränsar till Nissan är identifierat som aktsamhetsområde för ras, skred och erosion. Utredning av stabilitetsförhållanden och vidare bedömning i kombination med översvämningensrisken bör göras. Erosionsrisk bör utredas och beaktas utmed strandkanten.

Området ingår till viss del i riksintresse för naturvård Nissan. Inför eventuell exploatering av området bör exploaterings påverkan på Nissan utredas och beaktas i detaljplaneprocessen.

Förtätning och utveckling av området ska bidra till en levande stadsmiljö bland annat genom att skapa möjligheter till goda livsmiljöer, med rekreation och mötesplatser för alla. Det bidrar till stärkt identitet, mångfald, integration och kreativitet. Gaturummet ska vara trafiksäkert, tryggt och tillgängligt. Detsamma med stråk utmed Nissan.

Vid förtätning och omvandling av bebyggelse i centrala lägen och som omfattas av strandskydd, ställer kommunen sig positiv till hållbara samhällsutvecklingsprojekt. Där nya bostäder och service kombineras med ökad tillgänglighet till Nissan, stärker biologisk mångfald samt ger plats för skyddsåtgärder (översvämningsskydd).

På avgränsade platser i mark- och vattenanvändningskartan där strandskydd anses inskränkt, kommer strandskyddat område att prövas för att minskas till att omfatta ett område med ett betydligt kortare avstånd från strandlinjen. Kommunen kommer därmed verka för att upphäva och reducera strandskyddat område vid detaljplanering som ligger i linje med intentioner och utpekande i denna plan.

C3- Förtätningsområde för bostäder och centrumändamål i Gislaved

Området ändras från användning för industri till centrum

Markanvändning

Området är idag planlagt för allmänt ändamål, handel, små industri och bostadsändamål. Inom området finns industrier, två bensinstationer, en hembygdsgård, ställplats och bostäder. Området är beläget i centrala Gislaved och avgränsas av Norra Storgatan i väst, av befintlig industri och natur i öst och i söder av industri samt med naturområde i norr. Strandskydd finns i östra delen av området.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

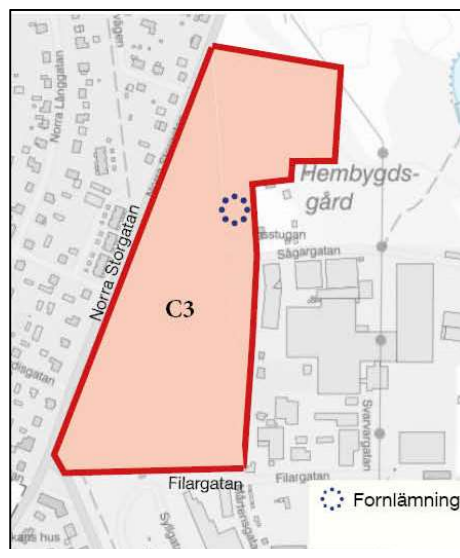
En stort del av området är privatägt och en omvandling förutsätter samplanering med fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Sydvästra delen av området är lågt beläget och risk för översvämning finns vid skyfallsregn och vid beräknade högsta flöden i Nissan. En exploatering av området förutsätter att sydvästra delen klimatsäkras mot översvämningar. Förutsättningar för hur området kan klimatanpassas behöver vara klarlagda för att området ska kunna anpassas efter detta. Inom området finns flera EBH-objekt identifierade. Vid exploatering inom området bör en riskbedömning genomföras innan eller i samband med att en detaljplan tas fram. Efterbehandlingsåtgärder bör prioriteras, då området riskerar att översvämmas.

Det finns också särskilt värdefull bebyggelse att ta hänsyn till. Kulturinventeringen kan ge och förtydliga vilka förutsättningar respektive begränsningar en utveckling av området bör ha.

Vid förtätning och omvandling av bebyggelse i centrala lägen och som omfattas av strandskydd, ställer kommunen sig bakom hållbara samhällsutvecklingsprojekt som bidrar till flera bostäder och service, ökad tillgänglighet till stranden och stärker biologisk mångfald samt ger plats för klimatanpassningsåtgärder.

På avgränsade platser i mark- och vattenanvändningskartan där strandskydd anses inskränkt, kommer strandskyddat område att prövas för att minskas till att omfatta ett område med ett betydligt kortare avstånd från strandlinjen. Kommunen kommer därmed verka för att upphäva och reducera strandskyddat område vid detaljplanering som ligger i linje med intentioner och utpekande i denna plan.

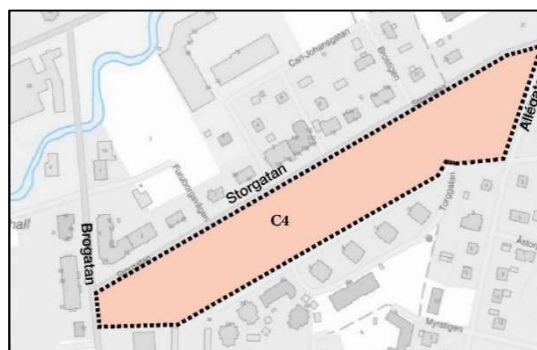
Figur 97. Område C3

C4- Förtättningsområde för bostäder och centrumändamål i Anderstorp

Markanvändning

Området är idag planlagt för bostäder och handelsändamål. Det finns kontor, handel, service, torgplats och samlingslokal. Området utgör en central och viktig plats i Anderstorps centrum.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling
Inom området finns det två EBH-objekt identifierade. Risk för översvämning finns i västra delen av området.

Figur 2810. Område C4

Storgatans karaktär med trädrader ska värnas och utvecklas. Säkra gångpassager över gatan behöver säkerställas samtidigt som det fortsatt ska möjliggöras för bostäder och handel längs gatan.

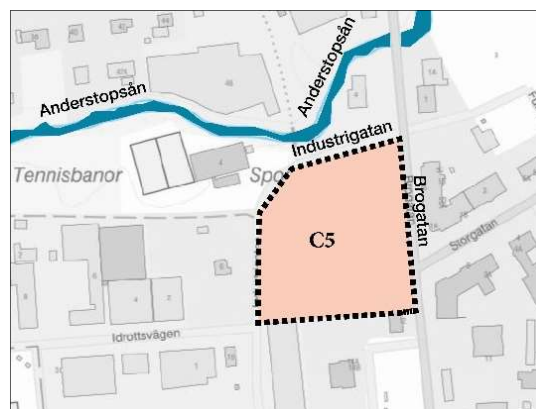
C5- Förtättningsområde för bostäder och centrumändamål i Anderstorp

Markanvändning

Området är planlagt för bostäder, handel och parkering. Används idag i enlighet med planen.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom och i direkt anslutning till området finns ett antal förorenade objekt att ta hänsyn till vid utveckling av området. På grund av förorenade områden inom området finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus. Utformning av dagvattenhantering bör beaktas vid utveckling av området. Delar av området betraktas som aktsamhetsområde för skred i strandnära lägen och bör också utredas vid eventuell utveckling.

Figur 29. Område C5

C6- Förtättningsområde för bostäder och centrumändamål i Anderstorp

Utveckling enligt Vision Bro till bro

Områdets användning ändras från industri till mångfunktionell bebyggelse. Området möjliggörs för ny bostadsbebyggelse i form av flerbostadshus, punkthus, radhus och loftgångshus i kombination med offentlig service och grönområden. Anderstorpåån öppnas upp mot Anderstorps centrum och görs tillgänglig.

Skiss 4. Vision Bro till bro

Nya kopplingar skapas för att tillgängliggöra även andra sidan av Anderstorpåån genom gång- och cykelvägsbroar. Anderstorpåån uppnår inte god ekologisk status på grund av vandringshinder i vattendraget. Eventuella nya passager över vattendraget får inte skapa ytterligare vandringshinder.

Markanvändning

Området är planlagt för bostad, småindustri och handelsändamål. Området består av ett antal byggnader med kulturvärde och industrimiljövärde. Inom området finns idag handel och bostäder samt folkvandvård och vårdcentral.

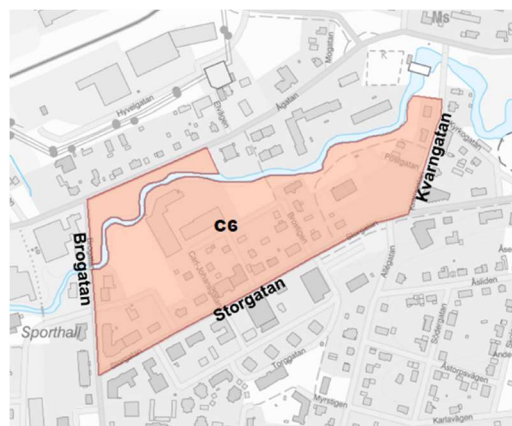
Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området löper utmed Storgatan.

Området är utpekad som värdefullt för kulturmiljön. Hänsyn till kulturmiljö bör tas i samband med utveckling av området. Ny bebyggelse ska kompletteras och anpassas till de kulturhistoriska värden som finns.

Området utmed Anderstorpåån innebär risk för översvämning vid beräknade högsta flöden och 100 års flöden. En exploatering av området förutsätter att området klimatsäkras mot översvämningar.

Området är ett viktigt blågrönt stråk genom centrala Anderstorp och det är viktigt att det utvecklas ett attraktivt, tillgängligt grönstråk för allmänheten utmed Anderstorpåån. Parken bör stimulera olika typer av aktiviteter samt tillskapa grönska för att ge skugga och rumsbildningar.

Figur30. Område C6

Inom området finns identifierade förorenade objekt. På grund av förorenad mark finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus. Dagvattenhantering bör därför säkerställa att risk för negativ påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer undviks. Ytor för klimatanpassningsåtgärder och dagvattenhantering behöver utvecklas till att vara multifunktionella ytor.

Området betraktas som aktsamhetsområde för skred i strandnära lägen och förutsättningarna för ras, skred och erosion bör därför utredas.

Förtätning och utveckling av området ska bidra till en levande stadsmiljö genom att skapa möjligheter till goda livsmiljöer med rekreation och mötesplatser för alla. Det bidrar till stärkt identitet, mångfald, integration och kreativitet. Gaturummet ska vara trafiksäkert, tryggt och tillgängligt för alla.

Höjdskalan i Anderstorps centrum bör vara varierande. Höga byggnader kan bidra till att markera vissa platser, skapa identitet och fungera som orienteringspunkter i samhället. Där olika funktioner samlas, exempelvis service, samlingslokal och handel, skapas en viktig nod i samhällets struktur.

Vid planering för exploatering bör EBH-objekt som är identifierade/identifieras inom området prioriteras för eventuella åtgärder.

C7- Förtätningssområde för bostäder och centrumändamål i Anderstorp

Område med potential att utvecklas för bostäder, handel och service

Markanvändning

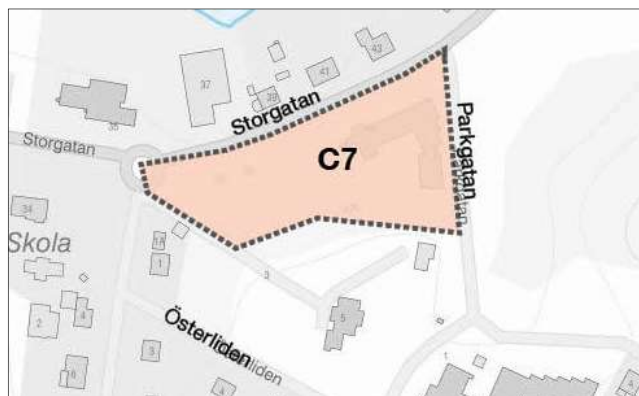
Området är planlagt för centrum och bostadsändamål. Området ligger i direkt anslutning till Storgatan och skolområde samt naturmark.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Områdets lokalisering ger möjlighet att förstärka Storgatans stråk. Inom området finns en byggnad med högt allmänt bebyggelsevärde. Risk för översvämning vid skyfall finns inom området och det ligger inom strandskyddsområdet. Översvämningsrisken bör beaktas vid planläggning av området.

Ny bebyggelse ska kompletteras och anpassas till kulturhistoriska värden som finns och kräver en god anpassning till omgivningen i skala och uttryckssätt.

Vid utveckling av området behöver förändrade trafikflöden utredas och vid behov åtgärder planeras.

Figur 31..Område C7

4.3.4 Långsiktiga omvandlingsområden för boende och service

Utvecklingsområde bostäder och service ger förutsättning för bostäder och offentlig service som restauranger, skola och äldreomsorg. Områdena möjliggör omvandling.

O- Omvandlingsområden

Områden som betecknas med "O" har potential att på längre sikt utvecklas till en attraktiv blandad bostadsbebyggelse.

- Områden tillgängliggörs genom ändring av användning för industriändamål till bostäder och/eller centrumändamål. Miljöstörande verksamhet bör på sikt inte vara lokaliserad inom samhället.
- Omvandling förutsätter samplanering med fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Markanvändning

Områdena ligger i attraktiva lägen, som är mycket centralt och/eller i närhet av befintliga bostadsområden. Inom dessa områden finns idag verksamheter som på sikt behöver flyttas i syfte att möjliggöra för fortsatt bostadsutveckling inom tätorterna. På grund av den tidigare eller pågående industriverksamheten förekommer föroreningar inom eller omkring området.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

På sikt omlokaliseras verksamhet som är oförenliga med tätorternas utveckling till annan lämplig plats. Omlokaliseringen bör ske i samplanering tillsammans med fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Flera äldre byggnader är de som ger området karaktär och identitet, vilket kommer beaktas vid framtida planering.

För att minska risken för påverkan på de ekologiska och kemiska kvalitetsfaktorerna bör exploatering av omvandlingsområden i anslutning till Töråsbäcken, Svarvaretorpasjön och Bråarpasjön särskilt beakta hanteringen av förorenade områden och utformning av dagvattenhantering.

Vid behov ska områden kopplas samman till befintligt gång- och cykelvägnät.

OI- Gamla gummifabriken/Bruket i Gislaved

Områdets användning ändras från industri till besöksanläggning såsom föreningsverksamhet, samlings-salar, träningslokaler, konsthallar och restauranger. Området kan också inrymma bostäder. Området är privatägt och en omvandling förutsätter samplanering med fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Markanvändning

Området mellan Nissan och Åbjörnsgratan är idag planlagt för industri och ingår i riksintresset Nissan.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns det tre EBH objekt och ligger i direkt anslutning till andra identifierade objekt. Området angränsar till Nissan, som inte uppnår god kemisk ytvattenstatus. På grund av föroreningar inom området finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både

ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus. Föroreningar ska undersökas och dagvattenhantering utformas för att säkerställa att risker undviks vad det gäller kemiska kvalitetsfaktorer.

Inom området finns en byggnad med högt allmänt bebyggelsevärde och området är en del av en kulturhistoriskt värdefull industrimiljö. Att eventuell ny bebyggelse harmoniserar med omgivningen och tar hänsyn till den kulturhistoriska miljön ska beaktas i detaljplan- och bygglovsskede.

Området är utpekad som aktsamhetsområde för ras, skred och erosion samt ingår i riksintresset Nissan. Vid eventuell exploatering kan en övergripande riskbedömning komma att behövas, som sträcker sig utanför eventuella detaljplanegränser (för B1 och O1).

Figur 3211. Område O1

4.3.5 Boende och service i Gislaved

Område för bostäder och service såsom skola och vård.

B1- Gyllenfors industriområde och Bruksvillan i Gislaved

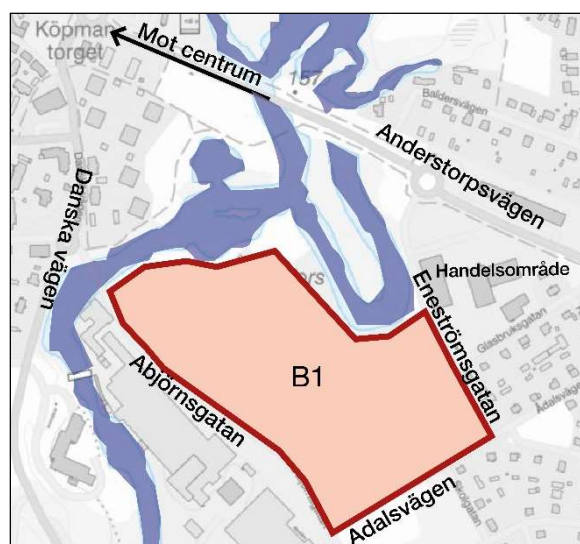
Utveckling enligt planförslag

Områdets användning ändras från industri till bostäder, service, grönytor, rekreation och i viss mån handel. Området är privatägt och en omvandling förutsätter samplanering med fastighetsägare och verksamhetsutövare

Markanvändning

Området är planlagt för industri (icke störande verksamhet och kontor). Området ligger i närheten av riksintresset Nissan och ligger cirka 500 meter från det närmaste handelsområdet och cirka 1 km från Gislaveds centrum. Inom området finns möjlighet till förtätning och omvandling av befintligt industriverksamhet.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling
Nordöstra delen av området är lågt beläget och risk finns för översvämning vid beräknade högsta flöden av Nissan. Vid en eventuell exploatering av området förutsätts att området klimatsäkras mot översvämningar. Det är viktigt att få till en effektiv och säker ytavrinning som leder bort dagvattnet från bebyggelsen på ett tryggt sätt. Dagvattenhantering bör också säkerställa att risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för

Figur 3312. Område B1

både ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk grundvattenstatus undviks. Vid eventuell exploatering kan en övergripande riskbedömning komma att behövas, som sträcker sig utanför eventuella detaljplanegränser (för B1 och O1). Eventuella åtgärder bör prioriteras, då området riskeras att översvämmas.

Området ligger i närheten av flera EBH-objekt.

Området är utpekad akksamhetsområde för ras, skred och erosion, vilket måste utredas vid en ev exploatering.

Inom området finns kulturhistoriskt värdefull industrimiljö att ta hänsyn till. Eventuell ny bebyggelse ska harmonisera med omgivningen och ta hänsyn till de kulturhistoriska miljöerna i området.

Blandning av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar uppmanas.

B2- Nytt område för bostäder, Rödjan området i Gislaved

Nytt område för villor, parhus och flerbostadshus med närhet till handelsområdet Smålandia.

Markanvändning

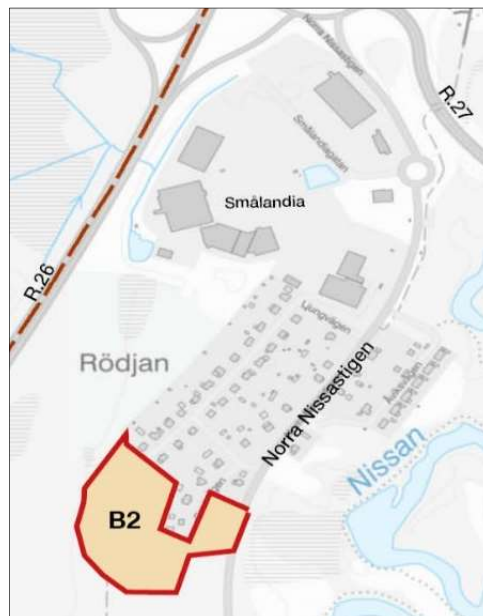
Området är ett oexploaterat skogsområde. Det ligger i anslutning till ett befintligt bostadsområde i norr.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Områdets sydöstra del är lågt beläget och risk finns för översvämning vid skyfall.

Området bedöms kunna inrymma både lägenheter och villatomter.

Uppförandet av en ny gata i anslutning till Norra Nissastigen kan komma att innebära en ny trafiklösning.

Figur 34. Område B2

B3- Nytt område för villor, parhus och flerbostadshus

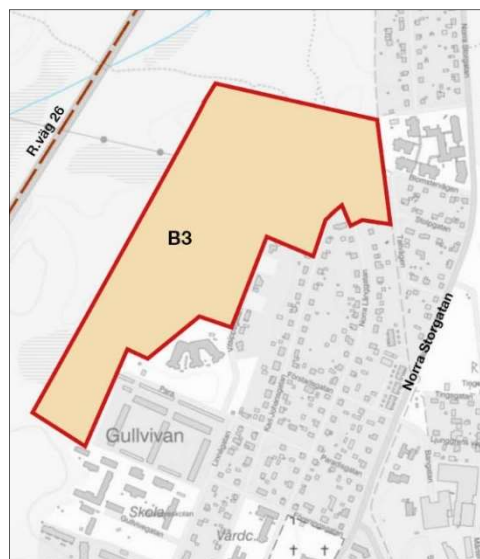
Nytt område för villor, parhus och flerbostadshus

Markanvändning

Området består av senvuxen tallskog på torvmark. Södra delen av område består av tallskog med en del äldre granar, mosse med tall, ung blandskog och äldre granskog. Idag används en del av området för rekreation. Området är delvis planlagt för bostäder och ligger i direkt anslutning till naturområde vilket ger goda förutsättningar för vardagsrekreation. B3 ligger i närhet av riksväg 26.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

En naturvärdesinventering bör tas fram inför eventuellt detaljplanearbete.

Figur 35. Område B3

B4- Nytt område för villor, parhus och flerbostadshus

Område för blandad bostadsbebyggelse. Bebyggelsen ska utformas med hänsyn till befintliga naturvärden och generösa områden med skog och befintlig vegetation ska sparas mellan bebyggelse.

Markanvändning

Området är oexploaterat, delvis småkuperat och bevuxen med produktionsskog av framförallt tall och gran. Området används för rekreation och angränsar till befintligt bostadsområde Trästen.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns ett potentiellt förorenat område, en äldre avfallsdeponi. Området närmast Våhultsvägen är lågt beläget och risk finns för översvämning vid skyfall.

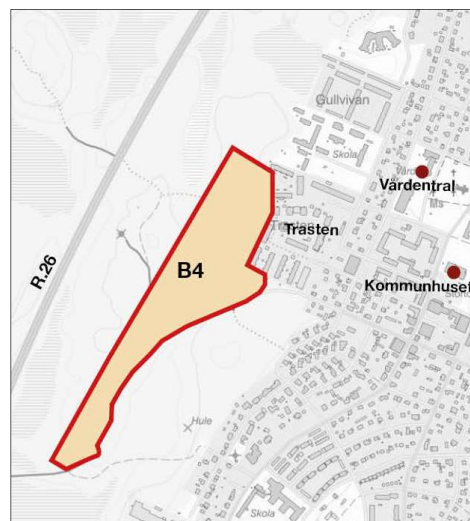
Blandning av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar och byggnadshöjd kan vara lämpligt inom området.

Området bör kopplas ihop med befintligt gång- och cykelväg nät.

Vid en eventuell exploatering av området förutsätter att området klimatsäkras mot översvämningar.

Vid en eventuell exploatering bör inventering och riskbedömning för avfallsdeponin genomföras.

En naturvärdesinventering bör tas fram inför detaljplanearbete.

Figur 36. Område B4

B5 - Nytt område för villor och flerbostadshus, Södra Skomakargärdet i Gislaved

Område för villor och flerbostadshus.

Markanvändning

Området är oexploaterat och består av blandskog, främst gran och tall. Området angränsar till befintligt bostadsområde och natur. Det är cirka elva minuters promenad till närmsta förskola (Sörgårdens förskola). Den närmsta busshållplatsen ligger cirka 900 meter från området.

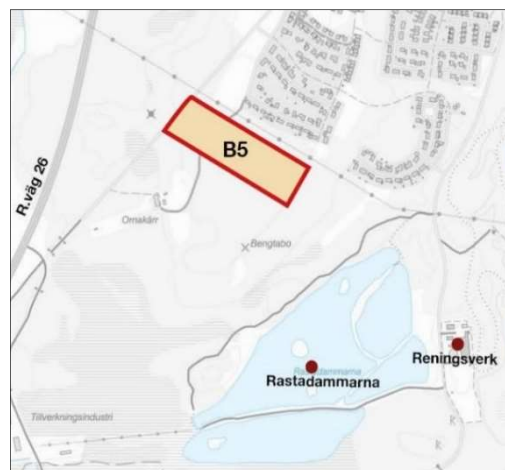
Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området ligger i närhet av kraftledning och i närhet av riksväg 26. Planering bör ta i beaktande de befintliga stiggar som finns i området.

Behov av ny förskola bör utredas inför detaljplaneskede.

En naturvärdesinventering bör tas fram inför detaljplanearbete.

Området bör kopplas ihop med befintligt gång- och cykelvägnät.

Figur 37. Område B5

B6- Nytt område för flerbostadshus och villor, Henja i Gislaved

Området ska utvecklas som ett nytt bostadsområde med en blandning av flerbostadshus och villor.

Markanvändning

Området är ett oexploaterat skogsområde. I närhet till södra delen av området finns ett befintligt vattendrag som löper genom en yngre blandskog.

Området gränsar till bostäder och natur. Det ligger på cirka fem minuters gångavstånd till Gyllenforsskolan.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Blandning av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar uppmanas.

En naturvärdesinventering bör tas fram inför detaljplanearbete.

Framkomlighet ska skapas genom att förbinda området med befintligt gång- och cykelvägnät.

Figur 3813. Område B6

B7 – Nytt område för bostäder, Handelsträdgården i Gislaved

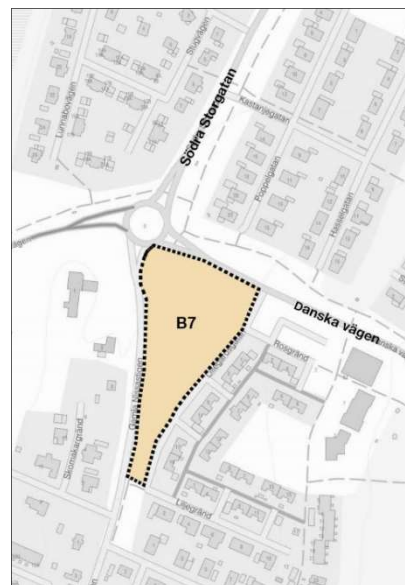
Område för bostäder, handel och service. En del av södra området kan utformas för villabebyggelse.

Markanvändning

Området är idag planlagt för handelsträdsgård. Området ligger strategiskt vid Gislaveds södra infart och cirka en minut promenad till den närmsta busshållplats, tre minuter till Sörgårdens förskola. Området omges främst av villabebyggelse. I anslutning till området finns också en tankstation.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Riskbedömning med anledning av tankstation bör genomföras i eller inför detaljplaneskede.

Figur 39. Område B7

B8 – Nytt område för villor eller flerbostadshus, Gyllenfors

Området användning ändras från park/plantering till bostadsändamål

Markanvändning

Området är oexploaterad skogsmark som idag till stor del används främst för rekreation.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Risk för översvämning vid skyfall finns inom området. Vid en eventuell exploatering av området förutsätter det att området klimatsäkras mot översvämningar.

Figur 4014. Område B8

B 16 – Mångfunktionell bebyggelse vid gamla bruksmagasinet i Gislaved

Område kan utvecklas för mångfunktionell bebyggelse, exempelvis bostäder.

Markanvändning

Området är planlagt för handel och lager.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns det en kulturhistoriskt betydelsefull byggnad att ta hänsyn till. Ny bebyggelse ska komplettera och anpassas till kulturhistoriska värden som finns och kräver en god anpassning till omgivningen i skala och uttryckssätt.

Områdets västra spets omfattas av strandskydd.

Det förekommer risk för översvämning vid skyfall och höga flöden i Nissan. I anslutning till området finns ett tidigare identifierat förorenat område.

Vid utveckling av området behöver förändrade trafikflöden utredas och vid behov åtgärder planeras.

Identifierade EBH-objekt i närområdet ska beaktas vid exploatering.

Figur 41. Område B16.

4.3.6 Boende och service i Anderstorp

Område för bostäder och service såsom skola och vård

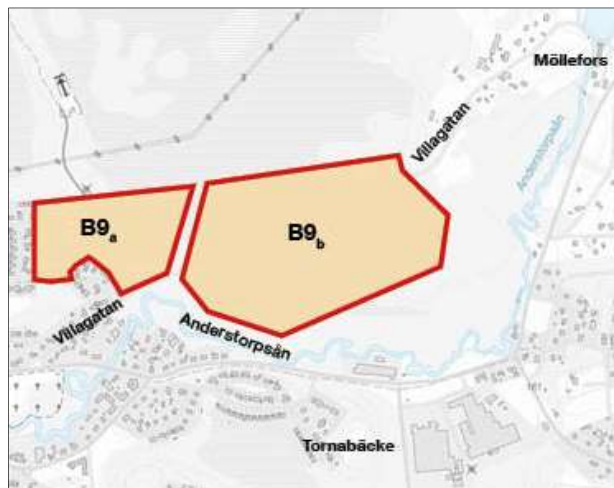
B9 - Nytt område samt utredningsområde för flerbostadshus och villor, Kvarnberget i Anderstorp

Markanvändning

Området är oexploaterat och består av naturmark samt våtmark. B9_a gränsar mot befintligt villaområde (Moenområdet), och är planlagt som park eller plantering. B9_b angränsar till sammanhållen bebyggelse Möllefors och Anderstorpån. Inom området finns en befintlig anslutning mellan villaområdena (Villagatan).

Område B9_a är utpekad för utveckling för bostadsändamål.

Område B9_b är utpekad som utredningsområde för bostadsändamål.

Figur 42. Område B9

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Delar av området består av våtmark med vissa naturvärden. Områdets naturvärden behöver identifieras inför eller i samband med detaljplanläggning. I norra delen av området finns också värdefull barrskog. Vid en eventuell exploatering skulle ett samordnat lokalt omhändertagande av dagvatten kunna utredas. Dagvattenhantering bör säkerställa att risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk grundvattenstatus undviks.

Behov av ny förskola bör utredas inför detaljplaneskede. Området bör kopplas ihop med befintligt gång- och cykelvägnät. Blandning av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar uppmanas.

B10 – Nytt område för villor, Tornabäcke

En eventuell utveckling för ett nytt bostadsområde.

Markanvändning

Området är planlagt för samlingslokal och används idag för aktivitet för Equmenia scout och ägs av Equmeniakyrkan i Anderstorp.

Området är väl kuperat och består av en gräsklädd platå på höjden. Området omringas av skog.

Figur 43. Område B10

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området bör kopplas ihop med befintligt gång- och cykelvägnät.

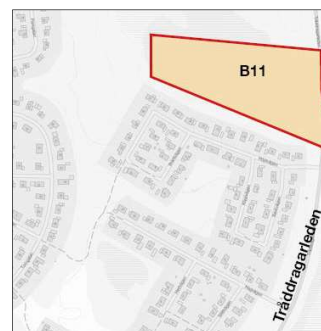

B11 – Nytt område för bostäder, Tråddragarledens område i Anderstorp

Området är inte planlagt och gränsar mot befintligt bostadsområde, naturmark och Tråddragarleden. Inom området dominerar tall och glasbjörk.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns våtmark med naturvärden som behöver identifieras inför eller i samband med detaljplanläggning.

Figur 44. Område B11

B12 – Nytt området för bostäder, Studentboende Östergården

Markanvändning

Området är planlagt för allmänt ändamål och består idag av en befintlig byggnad. Byggnaden är av allmänt bebyggelsevärde. Idag används byggnaden som studentboende för Motorsportsgymnasiets elever.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

En framtida utveckling av området kommer troligtvis innebära att en ny detaljplan behöver tas fram.

Figur 45. Område B12

B13 - Nya områden för enstaka fritidshus och villor i Tokarp

Markanvändning

Området består av triviällövskog med inslag av ädellöv.

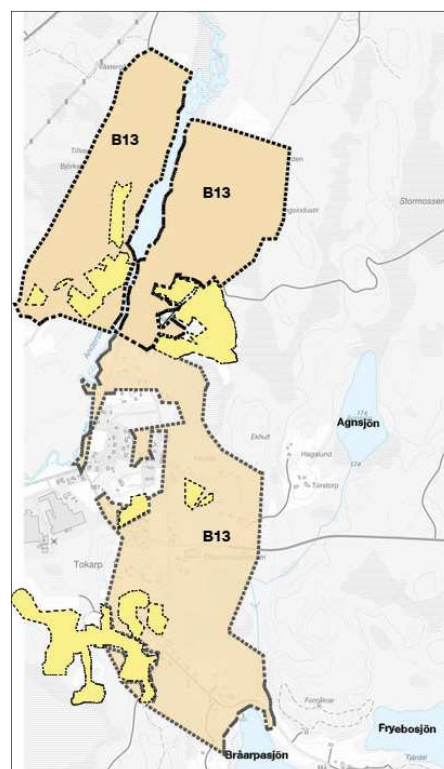
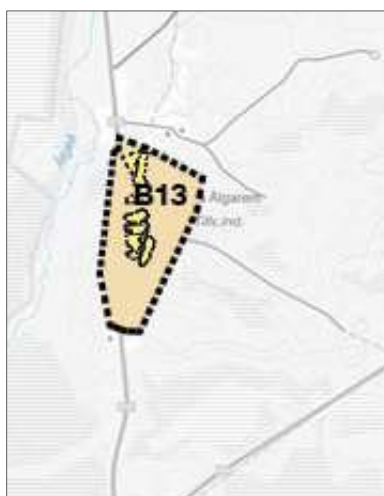
Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Eventuell exploatering ska inte försämra vattenstatus i Anderstorpaån.

Områdets befintliga landskapskaraktär ska bibehållas vid eventuell exploatering.

Jordbruksmarken ska beaktas.

Delar av området omfattas av kommunalt verksamhetsområde för VA.

Figur 46 & 47. Område B13

B14 - Nytt område för enstaka fritidshus och villor i Fryebo

Komplettering av bostäder.

Markanvändning

Området består av skogs- och jordbruksmark samt enstaka bostads- och fritidshus. Terrängen är kuperad, i norr ansluter området till ett område med högt naturvärde som skyddas genom naturvårdsavtal. Områdets västra del är strandlinjen till Bråarpasjön.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Det är viktigt att bibehålla områdets befintliga landskapskaraktär vid en eventuell exploatering. Jordbruksmarken ska beaktas.

Området kommer i kommande översiktsplaneprocess prövas mot LIS-områdets kriterierna.

Vid eventuell ny bebyggelse ska hänsyn tas till naturvärden. Inför lovgivning eller detaljplanering är det viktigt att tidigt studera vilka alternativ på lösningar för VA-försörjningen som står till buds. Eventuell exploatering ska inte försämra vattenstatus i Bråarpasjön.

Figur 48. Område B14

B15 - Bostadsbebyggelse vid Tokarpsbadet

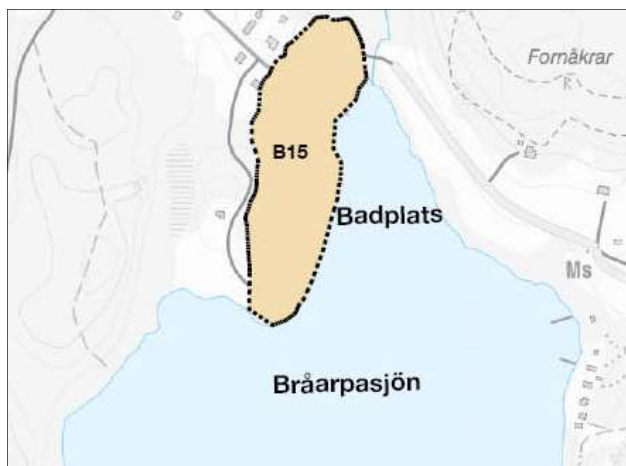
Markanvändning

Området består av ett öppet område kring en befintlig badplats samt med en del jordbruksmark. Södra delen av området är barrskogsbevuxet eller hyggen. Det är även ett populärt promenadstråk. Enligt gällande LIS-plan finns inga särskilda naturvärden dokumenterade. Området omfattas av gällande LIS-plan.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Områdets norra del betraktas som aktsamhetsområde för ras, skred och erosion och bör utredas vid eventuell exploatering.

Eventuell exploatering ska inte försämra vattenstatus i Bråarpasjön.

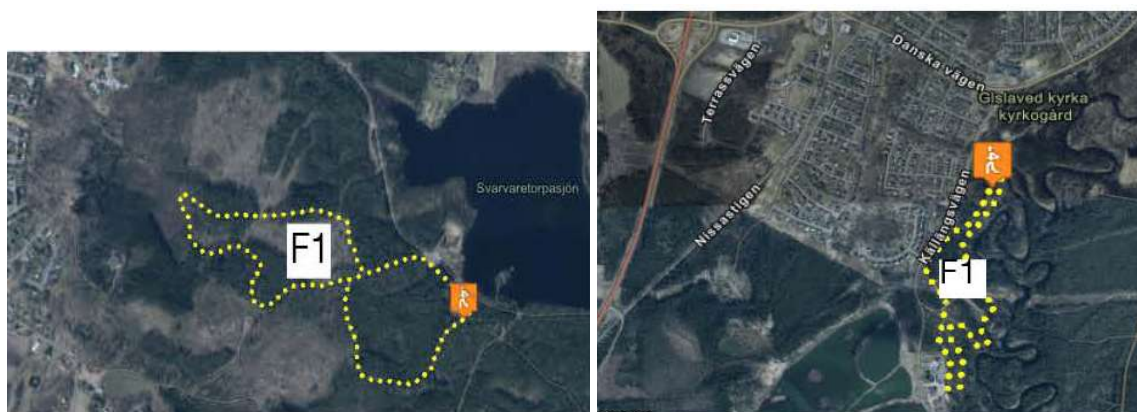
Figur 49. Område B15

4.3.7 Områden för sport och fritidsanläggningar

Gislaved och Anderstorp har goda förutsättningar för ett givande och aktivt fritidsliv. Orterna bjuder invånarna till fysisk aktivitet genom cykelleder, grönytor, strövområden, motionsspår, elljusspår och idrottsplatser.

F1- Elljusspår i Gislaved och i Anderstorp

Båda områdena fortsätter utvecklas som rekreations- och sportområde. Ett ökat utbud av aktiviteter i områdena kan stärka orterna samt öka möjligheter för aktiviteter och rekreation både för besökare och boende.

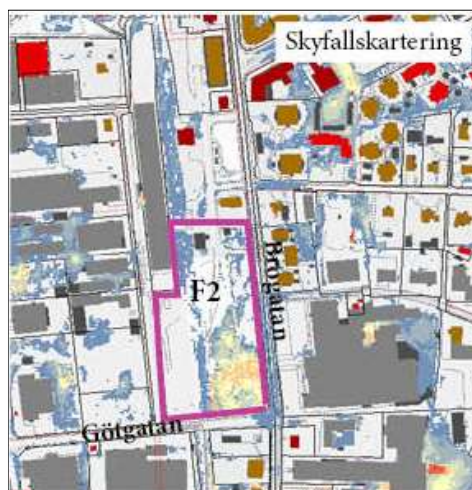

Figur 50 & 51. Elljusspår i Anderstorp och Gislaved

F2 - Utredningsområde för en publikhall vid resecentrum i Anderstorp

Figur 52. Utredningsområde för en publikhall

Figur 53. Skyfall inom F2 området

En ny publikhall behövs för föreningslivet och skolverksamheten i Anderstorp. I mark- och vattenanvändningskartan finns en lokalisering för ny publikhall och hänsyn till detta måste tas vid fortsatt planering.

Mellan Brogatan, Industrigatan, Götgatan och Anderstorps station föreslås ett utredningsområde för en publikhall. Området ligger i centrala Anderstorp med cirka 15 minuter gångavstånd från Åsensskolan, tolv minuter från Ekensskolan och elva minuter från Töråsskolan. En ny bro föreslås för att koppla ihop Götgatan med syfte att skapa en gen väg för trafik in till Anderstorp. Den nya kopplingen kan med fördel också förse publikhallens bilburna besökare. På sikt kommer åtgärderna att öka trafiksäkerheten i centrala Anderstorp och avlasta både Ågatan och Brogatan. Detta kommer att påverka området positivt. Området bedöms inrymma totalt cirka 1,3 hektar för hall och parkering.

Markanvändning

Delar av området har tidigare varit upplåtet för upplag och miljöstation. Resterande område är obebyggt skogsområde. Området angränsar till industriområde, bostäder och busstation. Inom området finns två byggnader som är särskilt värdefull bebyggelse.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Vid en eventuell exploatering av området förutsätts att området klimatsäkras mot översvämningar. Det är viktigt att få till en effektiv och säker ytavrinning som leder bort vattnet från bebyggelsen på ett tryggt sätt.

Ett EBH-objekt är identifierat inom det utpekade området. Vid en exploatering bör området prioriteras för saneringsåtgärder, då området riskeras att översvämmas.

Underlagsmaterial

Redovisning ny sporthall med publikkapacitet i Anderstorp, 2018.

F3 - Lokalisering av en ny simhall i Gislaved

Gislaveds kommun har behov av en ny simhallsanläggning för skolverksamhet och allmänheten. I mark- och vattenanvändningskartan är området Gisle utpekad som tänkbar plats. Val av lokalisering utgår från en lokaliseringsutredning som Gislaveds kommun har tagit fram.

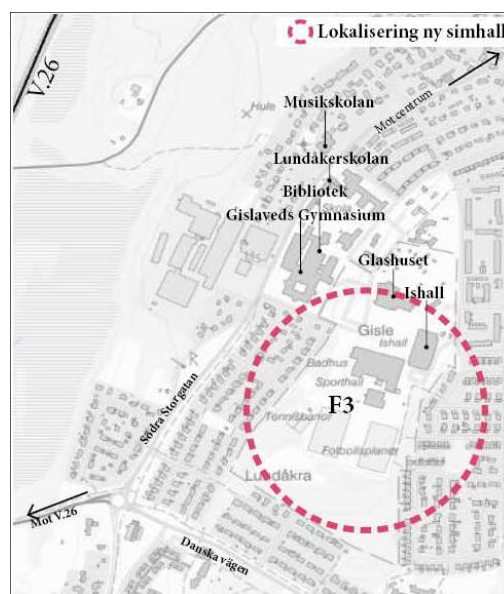
I den nya simhallen ska inrymmas utrymme för både tävling, undervisning, lek, rehab och funktionsvariationsverksamhet. Den nya simhallen stärker Gisleområdet som besöksmål eftersom simhallen riktar sig till kommunens alla invånare och externa besökare till området. Området Gisle som kultur- och fritidscenter för kommunen ska stärkas genom insatser för ökad tillgänglighet och känsla av trygghet.

Markanvändning

Området är idag planlagt för besöksanläggning och tillfällig vistelse, skola samt park.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området lokalisering är strategisk utifrån närhet till kollektivtrafik, cykelvägar och skolor.

Figur 54. Område F3. Lokalisering av en ny simhall

Underlagsmaterial

Lokaliseringsanalys bad- och sportanläggning, 2017.

F4 - Möjlig utökning av idrottsplatsen i Gislaved

Ändrad markanvändning.

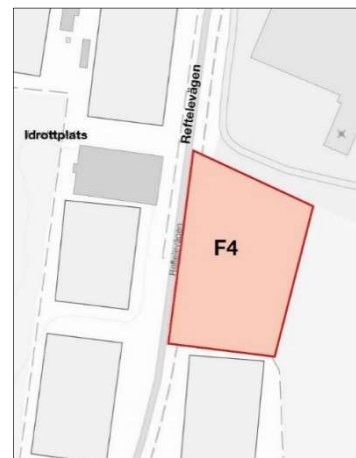
Markanvändning

Området är planlagt för industriändamål och är delvis oexploaterad skog och gräsmatta.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området möjliggör en utökning av befintlig idrottsplats.

Vid en eventuell utökning bör trafiksäkerhetskajande åtgärder vid Reftelevägen övervägas.

Figur 55. Område F4

4.3.8 Verksamhetsområden

Verksamhet:

Bebyggelsestrukturen ska vara flerfunktionell och blandad (om inget annat står preciserat i specifikt ställningstagande i mark- och vattenanvändningskartan). Område för verksamheter som industri och annan ytkrävande verksamhet.

Områden utpekade för verksamheter och industri i mark- och vattenanvändningskartan lämpar sig främst för verksamheter som bedöms kunna ha så stor omgivningspåverkan att de inte är lämpliga att integreras med bostäder, med hänsyn till användningssättet, storlek, utformning och trafikalstring.

VI - Utredningsområde för verksamhet mellan Gislaved och Anderstorp

Området VI omfattar cirka 116 hektar och möjliggör fortsatt verksamhetexpansion för såväl lättare som tyngre industri (Törnabo-Gröna Mosse). Detta område kan eventuellt komma att ansluta till riksväg 26 via en anslutningsväg (se LI).

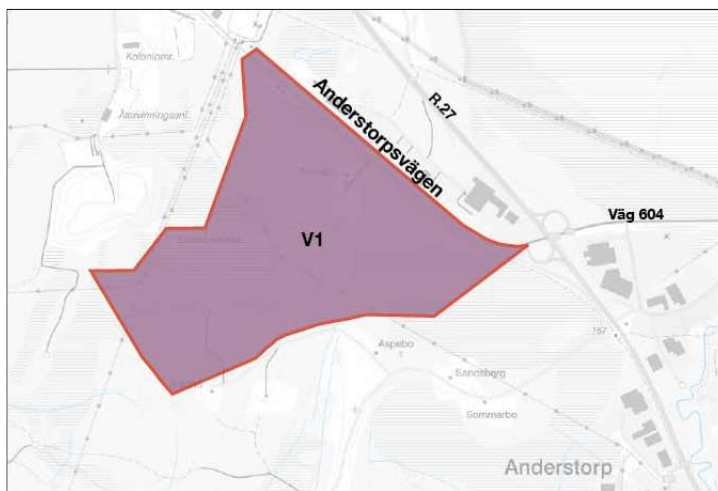
Markanvändning

Området består idag av skogsområde, våtmark och åkermark och är inte planlagt. Inom området finns enstaka bostäder.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området ligger i direkt anslutning till Anderstorpsvägen. En exploatering av VI innebär en förändring av trafikflöden från och till området. Förändringen gäller både det kommunala vägnätet inom orterna men också det statliga funktionellt prioriterade vägnätet. Effekterna av en sådan förändring bör utredas och en riskanalys bör tas fram. En utveckling av området får inte påverka menligt på riksintresset för kommunikation. Området tillgängliggörs för andra trafiksätt med hjälp av befintligt gc-vägnät som finns utmed Anderstorpsvägen.

Figur 56. Område VI

Inom VI finns identifierad våtmark och det finns risk för översvämning vid skyfall. En exploatering av området förutsätter att hela området klimatsäkras mot skyfallsöversvämningar. En hållbar lösning för omhändertagande av dagvatten måste anordnas. Säkerställ att det gröna sambandet mellan Anderstorps Stormosse och Flymossen bibehålls. På grund av områdets komplexitet rekommenderas att ta fram ett planprogram.

Området ska planeras och utredas i ett sammanhang som beskriver hela områdets indelning och gestaltning med vägnät, gång- och cykelvägnät, grönstruktur, lokalisering av bebyggelse och förslag på lämplig utformning, innan detaljplanering påbörjas.

Det ska finnas en buffertzoon mot Kloområde vilken utgörs av naturmark, eller motsvarande. Buffertzonen ska fungera som skyddszon, bullerdämpande och minska visuell påverkan av verksamheter för omkringliggande bostäder.

Studier gällande kulturlämningar och naturvärden behöver genomföras i samband med att planering för hela området utförs.

Vid en eventuell exploatering av området förutsätts att området klimatsäkras mot översvämningar. Det viktigt att få till en effektiv och säker ytavrinning som leder bort vattnet från bebyggelse på ett tryggt sätt.

V2 - Område för verksamhet mellan Gislaved och Anderstorp

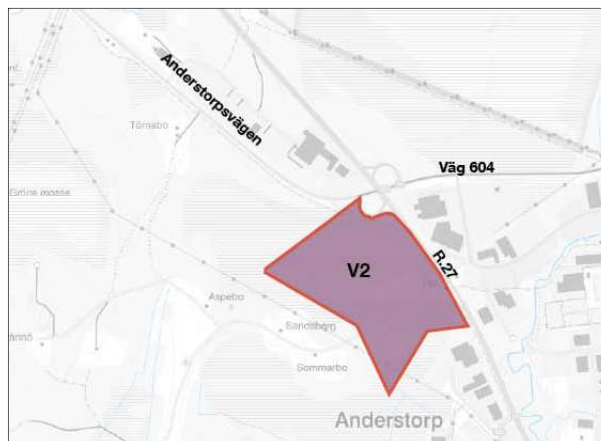
Markanvändning

Hela området består av skogsmark och terrängen är relativt plan.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Fortsatta studier gällande naturvärden behöver genomföras i samband med att planering för hela området utförs. Verksamhetsområdet kräver både utbyggnad av kommunikationer samt teknisk infrastruktur. Framkomlighet ska prioriteras inom området, genom gaturum för flera olika trafikslag där cykelvägar ska ingå. Området ska kopplas samman till det kommunala vägnätet, utred möjlig koppling mellan Depågatan och Anderstorpsvägen.

En dagvattenutredning bör genomföras för att säkerställa behov av fördröjning och rening samt möjlighet att omhänderta förorenat släckvatten. I genomförandet ska öppna dagvattenlösningar prioriteras.

Figur 57. Område V2. Utredningsområde för verksamhet

Området ligger i direkt anslutning till riksväg 27 som är primär väg för farligt gods och en riskanalys bör tas fram inför detaljplanläggning. För ny bebyggelse gäller ett hänsynsavstånd från riksväg 27. Exakt avgränsning och hänsynsavstånd till trafikplats Anderstorp ska ske i samråd med Trafikverket för att säkerställa framtida anpassningar till ökat trafikarbete och en eventuell förlängning av väg 604. Det nya området får inte påverka riksintresset för kommunikation menligt.

Vid en exploatering måste en buffertzons bibehållas mot Kloområde i form av naturmark, eller motsvarande. Buffertzonen ska fungera som skyddszon, bullerdämpande och minska visuell påverkan av verksamheter för omkringliggande bostäder.

V3 - Verksamhetsområde intill Smålandia

Området kan möjliggöra för verksamhet som externhandel, restauranger och hotell.

Markanvändning

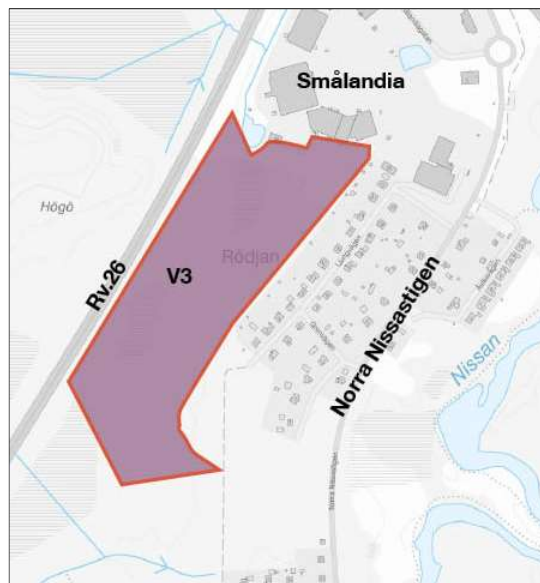
Hela området består av skogsmark och terrängen är relativt plan. Området gränsar till riksväg 26 i väst, befintlig bostadsområde i öst, befintligt handelsområde i norr och naturmark i söder.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Verksamhetsområdet kräver en utbyggnad av både kommunikationer samt teknisk infrastruktur. Det ska vara möjligt att angöra området med olika transportslag samtidigt som området ska säkerställa en del av en sammanhängande cykelbana mellan Gislaved och Hestra.

En dagvattenutredning bör genomföras för att säkerställa behov av fördröjning och rening samt möjlighet att omhänderta förorenat släckvatten.

Området ligger i direkt anslutning till riksväg 26 som är primär väg för farligt gods. Förändrade trafikflöden till och från området samt bullernivåer bör utredas.

Figur 58. Område V3

V4 - Verksamhetsområde i Anderstorp

Området kan möjliggöra för fortsatt expansion av industri.

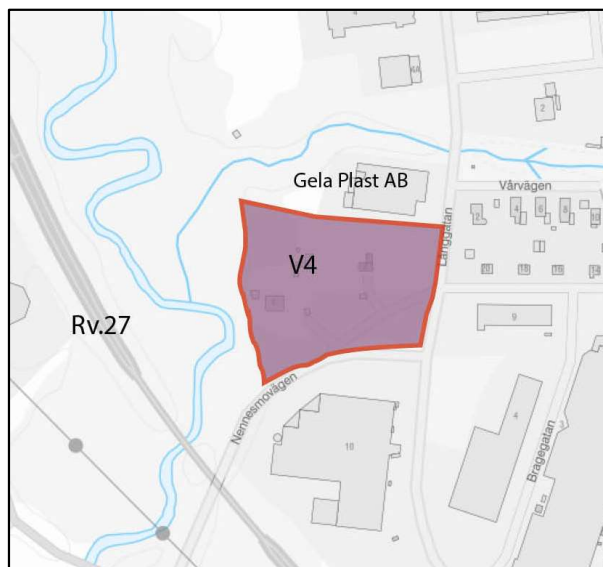
Markanvändning

V4 är inte planlagt. Inom området finns enstaka bostadsbebyggelse och det avgränsar till planlagd industrimark. Området möjliggör genom detaljplaneläggning en fortsatt expansion av industriverksamhet. Stora del av området ägs av Gislaveds kommun.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området ligger i direkt anslutning till Långgatan, Nennesmovägen och Anderstorpaån och Töråsbäcken. Intill området finns ett EBH-objekt identifierat. Hänsyn bör tas i samband med planering av området.

Området ligger inom riskhanteringszon för farligt gods och bör beaktas i framtida planering.

Figur 59. Område V4

Inom V4 finns risk för översvämning vid skyfall vid beräknade maximalt flöde. En exploatering av området förutsätter att hela området klimatsäkras mot översvämningar. Ett lokalt omhändertagande av dagvatten är att föredra. Erosion vid vattendragens strandkant bör utredas och beaktas.

En byggnad med ”högt allmänt bebyggelsevärde” finns identifierad. Hänsyn till värdet bör tas i samband med en ny utveckling inom området.

V5 - Lövås industriområde

Markanvändning

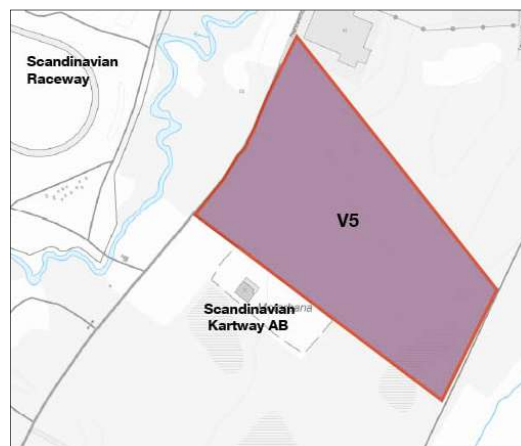
Området är inte planlagt och består av skogsmark. Området har tidigare inrymt skjutbana.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Motorbanornas tillståndsgivna verksamheter ska inte urholkas, vilket innebär att ny känslig markanvändning inte kan etableras inom störningsavstånd till verksamheterna.

På grund av förorenade områden i anslutning till området finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus.

Området ligger i direkt anslutning till väg 597 som är en regionalt viktig väg. Vid utveckling av området ska förändrade trafikflöden studeras och hänsyn tas till framkomlighet på vägen.

Figur 60. Område V5

V6 - Område söder om Scandinavian Raceway området

Södra delen av motorbanan ges möjlighet för en fortsatt expansion. Området ska planeras utifrån ett helhetsperspektiv och behålla grönstrukturer, samt behålla ytor för framtida öppen dagvattenhantering.

Markanvändning

Hela området består av skogsmark och terrängen är relativt plan.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Fortsatta studier gällande kulturmiljö och naturvärden behöver genomföras i samband med att planering för hela området utförs. Verksamhetsområdet kräver utbyggnad av både kommunikationer och teknisk infrastruktur. Hänsyn ska tas till framkomlighet på väg 597.

Figur 61. Område V6

En dagvattenutredning bör genomföras för att säkerställa behov av fördröjning och rening samt möjlighet att omhänderta förorenat släckvatten.

På grund av förorenade områden i anslutning till området finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus. I samband med detaljplaneläggning ska en särskild riskutredning göras. Riskutredningen bör tas fram i tidigt skede i utvecklingen av området. Eventuellt tillkommande verksamheter ska vara förenliga med motorbanan.

Det är viktigt att området planeras och utreds i ett sammanhang som beskriver hela områdets indelning och gestaltning med vägnät, grönstruktur, lokalisering av bebyggelse och förslag på lämplig utformning, innan byggnation påbörjas.

Dagvattenhantering bör ske i öppna lösningar samtidigt som hanteringen ska säkerställa att risker undviks, risker för försämrade kemiska kvalitetsfaktorer.

V7 - Verksamhetsområde i Gislaved

I verksamhetsområdet möjliggörs fortsatt expansion söderut mot tidigare idrottsplats. Störande verksamheter ska undvikas eftersom det ligger nära befintliga bostäder. Avskärmade vegetation ska planeras för omgivande bostäder. En hållbar lösning för omhändertagande av dagvatten bör samordnas inom området.

Markanvändning

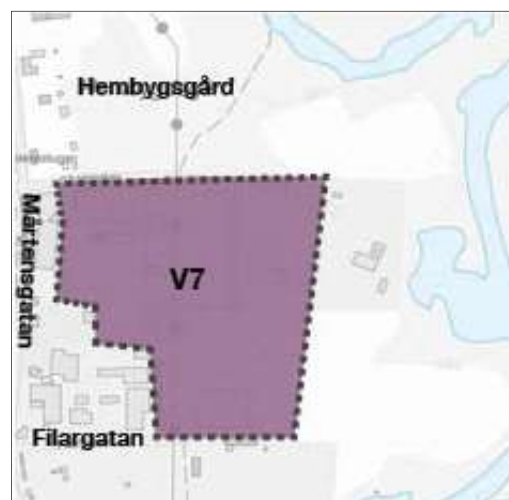
Området är planlagt för industri och idrottsändamål.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns ett antal förorenade objekt. Risk för översvämning vid beräknade högsta flöde i Nissan och vid skyfall. Området omfattas av strandskydd.

Området kan utvecklas på redan ianspråktagen mark. Området kompletteras lämpligast med verksamheter som inte utgör störningar för omkringliggande bostäder och framtida rekreationsområden.

Buffertzonen bör planeras utifrån nivå av omgivningspåverkan. Det kan utgöras av naturmark. Buffertzonen ska fungera som skyddszon, bullerdämpande och minska påverkan för omkringliggande bostadstäder.

Figur 62. Område V7

V8 - Scandinavian Raceway

Motorbanan är en viktig verksamhet inom Gislaveds kommun. Motorbanornas tillståndsgivna verksamheter ska inte urholkas, vilket innebär att ny känslig markanvändning inte kan etableras inom störningsavstånd till verksamheterna.

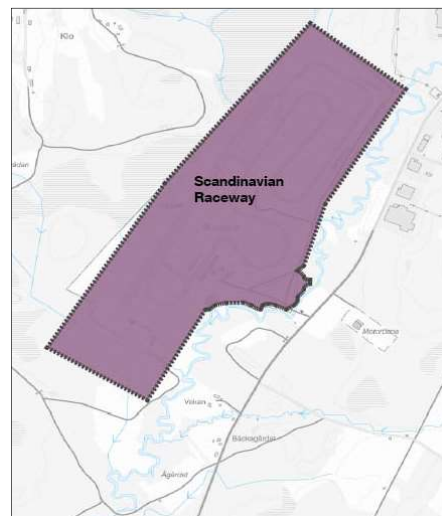
Markanvändning

Området används idag helt till motorbanans verksamhet. Motorsportsgymnasium och flygplats inryms inom området.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Motorbanan är av kulturmiljövärde. Risk för översvämning vid höga flöden i Anderstorpån och vid skyfall. Området omfattas av strandskydd. Förutsättningar för ras, skred och erosion bör utredas vid vidareutveckling av område.

Tillkommande verksamheter ska vara förenliga med Scandinavian Raceway.

Figur 63. Område V8

V9 - Scandinavian Kartway

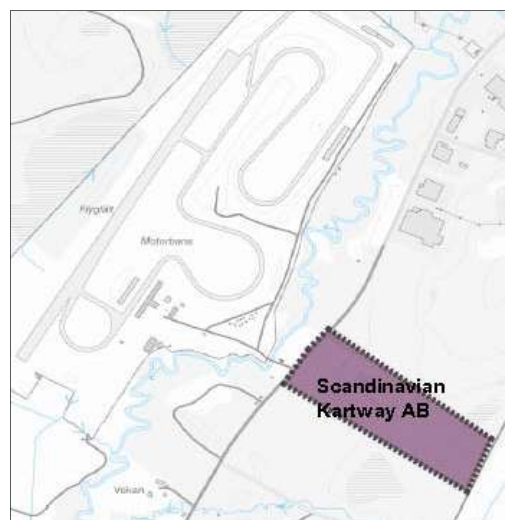
Markanvändning

Området är inte planlagt och används för gokart verksamhet. Befintlig verksamhet möjliggörs utveckling inom området.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Risk för översvämning vid skyfall och vid höga flöden. Området omfattas av strandskydd.

Tillkommande verksamheter ska vara förenliga med Scandinavian Kartway.

Figur 64. Område V9

V10 - Utredningsområde för verksamhet

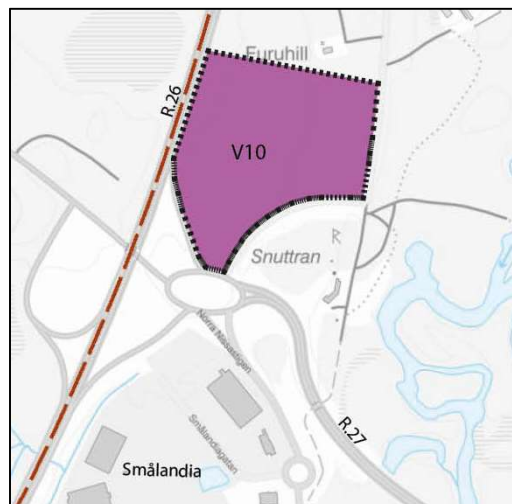
Markanvändning

Området är oexploaterat och inte planlagt. V10 består av skog och ligger strategisk vid korsningen av väg 26 och väg 27.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Hänsynsavstånd till riksväg 27 och riksväg 26 ska säkerställas vid planering. Identifierade fornlämningar bör beaktas. I närhet av områdets norra del finns enstaka befintlig bostadsbebyggelse och närhet till vattenskyddsområde. Förutsättningar för ras, skred och erosion bör utredas inför detaljplaneläggning. Området ligger i anslutning till vattenverk. Riskbedömning bör genomföras vid eventuell exploatering.

Dagvattenhantering inom området bör säkerställa att risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk grundvattenstatus undviks.

Figur 65. Område V10

4.3.9 Trafik och infrastruktur

Transportinfrastruktur

Kategorin med tillhörande underkategorier redovisar den fysiska utbredningen av det övergripande transportsystemet som är viktigt för att åstadkomma en hållbar och ändamålsenlig bebyggelsestruktur. Mindre vatten- och grönområden och teknisk infrastruktur för el, telekommunikation, VA och grönska kan ingå. Kategorin är uppdelad i underkategorier som gatunät, cykel och kollektivtrafik. Transportinfrastruktur och kommunikationer utgör grundförutsättningarna för att knyta ihop och bygga relationer i hela kommunen. Både enskilda invånare och näringslivet är beroende av ett säkert, tillgängligt och tryggt transportsystem. I kommunen ska alla kunna ta sig dit de vill, så enkelt, säkert, miljövänligt och effektivt som möjligt. Kommunen ska ta fram en trafikstrategi som mer detaljerat beskriver kommunens mål kopplade till trafik, infrastruktur och mobilitet.

Gång- och cykelvägar

Kommunen verkar för ökad användning av gång och cykel som transportmedel inom tätort. Detta bidrar till ökad fysisk aktivitet, attraktivare tätorter med renare luft och mindre buller samt ökad jämlikhet och jämställdhet. Inom planområdet finns det goda möjligheter för cykeln att konkurrera med bilen då resor upp till fem kilometer anses vara rimlig att göra med cykel. Detta är ett avstånd som inrymmer stora delar av respektive tätort. En tätare struktur ger bra förutsättningar för fler att röra sig till fots. Det ger mer liv inom samhället.

Kommunen utvecklar aktivt cykelvägnät genom att binda ihop länkar som saknas i det befintliga nätet. Gång- och cykelvägnätet ska därför i första hand kopplas till målpunkter så som skola och idrottsanläggningar. Trots att gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt i stråk mot skolor är det

många föräldrar som skjutsar sina barn i bil till skolan. I många fall skapar detta en trafikfarlig situation i skolornas närområde för de barn som går, cyklar eller vistas där.

Trafiksäkerhetshöjande åtgärder för barn och unga som går och cyklar samt hastighets- eller framkomlighetsbegränsande åtgärder i dessa områden bör utredas.

Cykelväg Gislaved-Smålandsstenar

En del av Trafikverkets pågående vägplaner för riksväg 26 mellan Gislaved och Smålandsstenar är en sommarcykelväg mellan de båda orterna, en grusad väg utan vinterunderhållning. Detta är tänkt genom nyttjande av befintligt, parallellt vägnät samt byggnation av en ny GC-väg. Planen är att detta från Gislaveds södra del ska ske via Burserydsvägen (582), via den enskilda vägen från Gräfhult i sydlig riktning innan resenären kommer ut till riksväg 26.

En viktig del för att öka cykelns attraktivitet är att minimera restider och avstånd för befintliga och framtida resenärer. En dragning av cykelvägen längs riksväg 26 från Trafikplats Gislaved Södra (där befintligt kommunal cykelväg slutar) skulle öka genheten för potentiella resenärer mellan de båda orterna, och sänka avståndet med ungefär 2,2 km jämfört med att cykla via Granhult. Därför föreslås en dragning längs riksväg 26 i den fördjupade översiktsplanen som en del av kommunens ambition.

Ny bro förbindelse för gång- och cykeltrafik

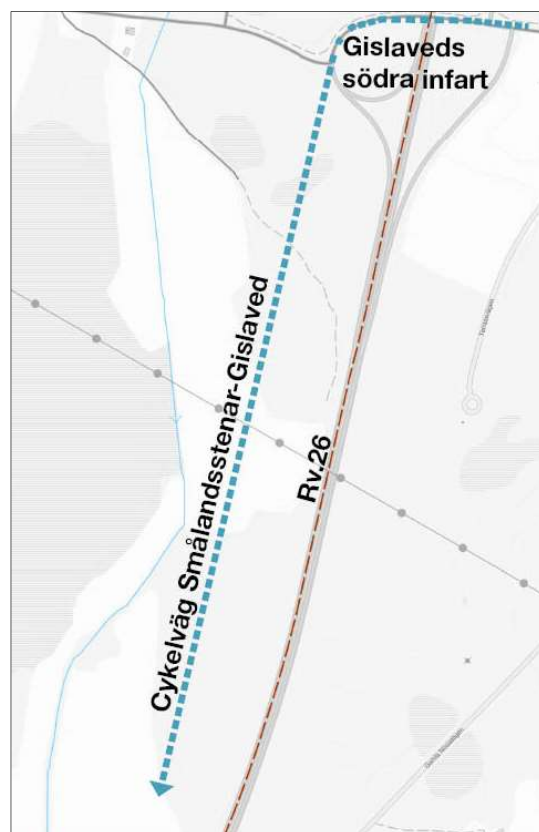
En ny gång- och cykelförbindelse föreslås över Nissan för en direkt och gen anslutning mellan centrum och Henja. Ytterligare en förbindelse föreslås från Henja till Norra Gislaved. Inom området finns risk för översvämning vid skyfall och högsta flöden i Nissan.

Vid eventuell byggnation av en ny bro bör hänsyn tas till naturvärden inom området.

Nissan uppnår inte god ekologisk status på grund av vandringshinder i vattendraget. Eventuella nya passager över vattendraget får inte skapa ytterligare vandringshinder.

Utredningsområde för fordonstrafik

Transportinfrastruktur och kommunikationer utgör grundförutsättningarna för att knyta ihop och bygga relationer inom och utanför kommunen. Både enskilda invånare och näringslivet är

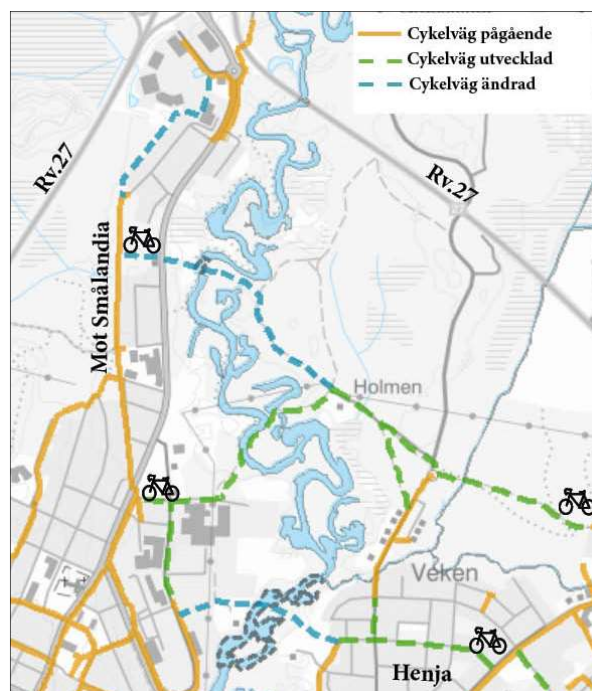

Figur 66. Önskvärd schematisk dragning av cykelväg mellan Gislaved och Smålandsstenar

beroende av ett säkert, tillgängligt och tryggt transportsystem. I kommunen ska alla kunna ta sig dit de vill, så enkelt, säkert, miljövänligt och effektivt som möjligt.

Kommunen ska ta fram en trafikstrategi som mer detaljerat beskriver kommunens mål och strategiska inriktning för att skapa ett hållbart trafiksystem.

För att kommunen ska kunna erbjuda en effektiv trafikinfrastruktur finns ett framtaget huvudvägnät för motorfordon. Det är viktigt i den fortsatta planeringen, projekteringen och förvaltningen att ta hänsyn till framkomligheten på befintliga och planerade vägar i huvudvägnätet.

Figur 67. Nya cykelvägar över Nissan illustreras med blåstreckad linje

LI - Utredningsområde för en eventuell förlängning av väg 604

Syftet med utredningsområdet är att utreda möjlighet att förstärka vägnätet mellan väg 604 och riksväg 26. Området ska inte betraktas som definitivt. Faktiskt utredningsområde kan komma att förändras i takt med att andra allmänna intressen behöver tillgodoses. En ny sträckning kan ge god tillgänglighet för tung trafik till det nya föreslagna området för verksamhet (VI-V2) runt Anderstorpsvägen och kan underlätta kontakten mellan orterna Smålandsstenar, Gislaved, Anderstorp och Gnosjö.

Markanvändning

Området består av skogsmark, våtmarker och viss jordbruksmark samt torvtäkt. Viss befintlig bebyggelse finns inom utpekat utredningsområde så som enstaka bostäder.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns fornlämningar och ravinformation i närhet till vattendrag identifierat. Området passerar riksintresse för naturvård Nissan. Nissan uppnår inte god ekologisk status på grund av vandringshinder i vattendraget. Eventuella nya passager över vattendraget får inte skapa ytterligare vandringshinder eller försämra möjligheten att uppnå framtida miljö kvalitetsnorm. Delar av området omfattas av strandskydd.

I första hand behöver behovet av vägen utredas. Kommunens behov av vägen behöver förankras hos Trafikverket och pekas ut i den regionala planen för transportinfrastruktur. I eventuell fortsatt planering behöver lämplig dragning av ny väg och anslutningar till riksväg 26 och 27 utredas. Hänsynstagande och hantering av natur- och kulturvärden i området samt framtida bullerpåverkan vid närliggande bostadsområden i Klo behöver i förlängningen också utredas. Hänsyn behöver också tas till reningsverkets nuvarande utbredning samt kommande behov av

utveckling. Barriäreffekter av en potentiell förlängning av väg 604 behöver utredas likväl som Gislaveds möjlighet att expandera som tätort söderut.

Uppförandet av en eventuell anslutning till riksväg 26 kan komma att innebära en ny trafiklösning.

Ny bro i västra Anderstorp

En ny bro föreslås binda samman Götgatan över Anderstorpån. Syftet med Götgatsbron är att avlasta Anderstorps centrum från tung trafik till verksamhetsområde i västra delen av samhället. För att på sikt kunna förändra karaktären och trafiksäkerheten i centrala Anderstorp behöver den tunga trafiken ledas om från framförallt Ågatan och Brogatan. Med en ny anslutning tillgängliggörs industrin utan att belasta centrala Anderstorp. Anderstorpån uppnår inte god ekologisk status på grund av vandringshinder i vattendraget. Eventuella nya passager över vattendraget får inte skapa ytterligare vandringshinder. Broförbindelsen har stöd i gällande detaljplaner.

Figur 68. Ny bro i Anderstorp

4.3.10 Kollektivtrafik

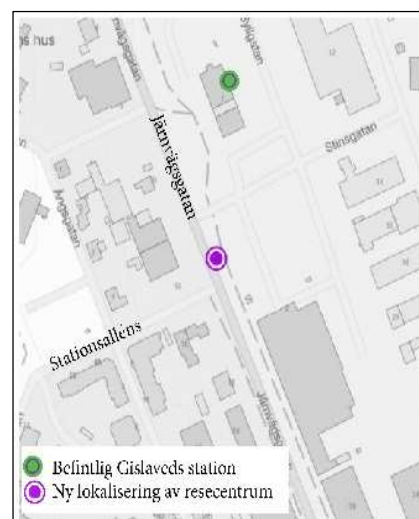
Utveckling enligt Vision Gislaved 2040

För centralortens utveckling och attraktivitet är konkurrenskraftig kollektivtrafik en avgörande faktor. För att kollektivtrafik ska ses som ett attraktivt alternativ, krävs det att infrastrukturen möjliggör att resan kan göras med en kombination av flera färdmedel.

RI - Omlokalisering av resecentrum

Gislaveds station är en viktig nod för kollektivtrafiken som kopplar Gislaveds kommun med omgivande kommuner och län.

En omvandling av Järnvägsgatan till kombinerat busstorg och nytt resecentrum föreslås, vilket innebär en mer gen trafikföring och central plats i och med kommande centrumbildning i Stationsalléns förlängning. Därför är det angeläget med en omsorgsfull utformning av områdets nya offentliga platser som dessutom ska formas, definieras och integreras med befintlig infrastruktur. Kontor och service och pendlingsparkering ska prioriteras i dess närhet eller i direkt anslutning till stationen.

Figur 69. Område RI

Kommunen arbetar för en nära och fortlöpande dialog med Jönköpings länstrafik i arbetet med att utveckla den regionala linjetrafiken i orterna. Fokus i arbetet ligger på ett utvecklat turutbud, en ökad turtäthet och matchande byten. Kommunen arbetar också för att förse Gislaved och Anderstorp med lokaltrafik.

Skiss 5. Illustration utformning av Järnvägsgatan

Parkering

Gislaved och Anderstorp ska båda vara tillgängliga orter att röra sig inom för både person och kommersiella transporter. Det ska vara enkelt för samtliga trafikslag att röra sig och stanna i de båda orterna, vilket ställer krav på de parkeringsmöjligheterna inom desamma. Parkering i olika former ska ligga vid platser som är målpunkter och besöksmål i respektive ort. Parkering är dock inte särskilt skilt från övrig infrastruktur, och måste alltid ses i relation till exempelvis orternas struktur, vägnätet i stort, busshållplatser och andra trafikfunktioner.

Gislaved är en kommun där bilen är den främsta reseformen. Det långsiktiga målet är att öka användandet av hållbara transportslag och resandeformer. Behovet av att parkera med bilen kommer inte försvinna, och att samtliga trafikformer får utrymme och kan samexistera i båda orterna är av stor vikt.

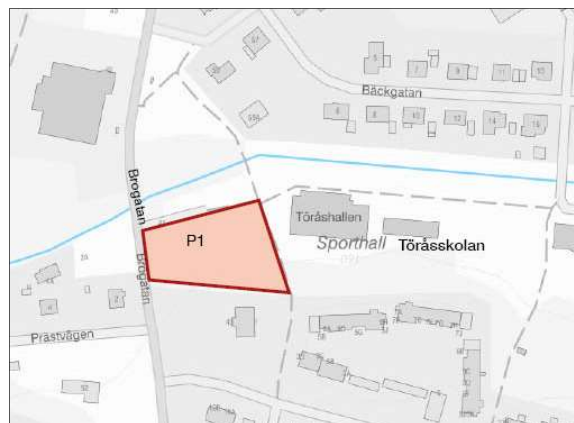
Mobilitet är mer än parkering, och för att stärka miljöer för boende och verksamma i de båda orterna krävs en variation av mobilitetslösningar. Detta kan ske genom etablering eller utvidgning av exempelvis bilpooler, elsparkcyklar, laddplatser för cyklar/bilar samt pendelparkeringar vid särskilt utpekade busshållplatser för att underlätta multimodalt resande osv. Här är det viktigt att kommunen axlar en aktiv och drivande roll i arbetet med en hållbar utveckling för att skapa goda livsmiljöer.

Vid framtida förändringar och byggnation kommer parkeringsfrågan beröras närmare. Detta genom att utgå från parkeringsnormen och de bestämmelser som berörs i dokumentet i samband med detaljplanearbete och bygglovsprocessen. Den nuvarande parkeringsnormen är dock gammal och det finns ett behov av ett uppdaterat styrdokument som berör parkering och mobilitet. Dess innehåll, utformning samt en framtida process för detta kommer att diskuteras i arbetet med den kommande trafikstrategin. En uppdaterad, framtida mobilitetsnorm är ett viktigt styrdokument för att skapa förutsättningar och möjligheter för människor att förändra sitt resande.

P 1 - Pendlingsparkering

Markanvändning

Området består av skog och ligger i direkt anslutning till Brogatan och Töråsskolan.

Figur 70. Område P1

4.3.11 Rekreation, livsmiljö, natur- och kulturvärden

Berörda kategorier:

Grön och park

I denna kategori ingår större parker, grönområden eller anlagda områden för fritidsaktiviteter i eller i nära anslutning till tätorter. Kategorin avser grönområde som på grund av dess stora betydelse för ett stort omland bör skiljas ut från övrig bebyggelsemiljö. Det kan vara parker, parkliknande miljöer, naturmark i tätortsmiljö, när rekreatiomsområden, större lekplatser samt mindre byggnader och anlagda områden för fritidsaktiviteter som främst äger rum utomhus. Trafik- och parkeringsytor samt mindre vattenområden kan ingå.

Natur och friluftsliv

I denna kategori innefattar större sammanhängande områden där värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är prioriterade och förvaltas med hänsyn till friluftslivet. Områdena ska vara allmänt tillgängliga och kan innehålla övernattningsmöjligheter för det rörliga friluftslivet, skidspår, vandringsleder, motionsslingor med mera. Områden kan ha olika karaktär och användning beroende på årstid. Trafik- och parkeringsytor samt mindre vattenområden kan ingå. Mindre grönområden ingår i andra kategorier. Tätorternas parker, grönområden, trädgårdar, innergårdar, lekplatser, vattendrag, dammar, alléer, trädgångar med mera utgör grönsstrukturen i en tätort och försörjer oss med en rad olika ekosystemtjänster. Pollinering, temperaturreglering, naturbaserad dagvattenhantering, luftrening, bullerdämpning, och skydd mot extremväder är alla ekosystemtjänster som behöver säkerställas och utvecklas.

Både Gislaveds och Anderstorps tätorter har gott om grönområden och det är ofta nära till omgivande naturmarker. Båda tätorterna har också en stor andel villabebyggelse med trädgårdar som också ingår i tätorternas grönsstruktur. I centrumbebyggelse, omvandlings- och förtätningsområden och i industriområden är det särskilt angeläget att utveckla och förstärka grönsstrukturen.

Grönstruktur i tätorterna

I orterna finns en rad grönområden som utgör noder i ett nätverk av grönstruktur eller har särskild betydelse. I båda orternas centrumbebyggelse (särskilt i omvandlings- och förtätningsområden och i handels- och industriområden) är det angeläget att utveckla och förstärka grönstrukturen. För att möta effekter av värmeöar i hårdgjorda miljöer där människor vistas, att utöka eller avsätta grönytor för dagvattenhantering eller för att ta hand om översvämningar, måste grönstruktur förstärkas och utvecklas i både befintlig bebyggelse och vid nyetablering.

För att de grundläggande funktionerna i naturlandskapet ska fungera så att människor kan tillgodogöra sig ekosystemtjänsterna så behövs en fungerande grönstruktur där värdekärnor har gröna förbindelser mellan varandra eller inom korta avstånd. Viktiga stråk och förbindelser inom planområdet är Nissan och Anderstorpaån men även mindre vattendrag som Moa Sågbäck, Töråsbäcken och Malmbäcken har stor betydelse. För att Gislaved och Anderstorp ska kunna bli en hållbar mötesplats har de gröna och blå sambanden en viktig roll.

Vid exploaterigs- och förtättningsprojekt behöver hänsyn tas till att grönstråk och gröna samband inte går förlorade.

För att skogen ska bibehålla sina ekosystemtjänster behöver skogsbruket bedrivas ståndortsanpassat med variation i trädslagets sammansättning och ålder. Större sammanhängande skogsområden behöver bevaras. Våtmarker har också viktiga funktioner för de reglerande ekosystemtjänsterna med sina vattenhållande och renande funktioner samt upptag och lagring av koldioxid. Därför behövs hänsyn tas till naturliga våtmarker, samt om möjligt att våtmarker återskapas.

Fortsatt utveckling av Gislaveds och Anderstorps centrum bör utformas på ett sätt som främjar gång, cykel och kollektivtrafik. Detta ger ett samhälle med mer rörelse och liv, vilket stärker centrumbildningen.

Mot 2035 bör sammanhängande stråk och kopplingar planeras som bryter synliga och osynliga barriärer som idag finns inom samhällena. Nya broar binder samman stråk och skapar nya rörelsemönster samt öppnar upp olika delar av samhället och tillgängliggör olika områden. Mot 2035 bör stråken förbättras längs både Nissan och Anderstorpaån, på båda sidor, för att skapa mer kontinuerliga rekreationstråk.

I Gislaved är det särskilt angeläget att utveckla grönstrukturen i det omvandlingsområde som omfattas av vision Gislaved 2040 och som till stor del är ett industriområde. I området är det också viktigt att utveckla områdets tillgänglighet och attraktivitet för rekreation och vistelse för allmänheten.

I Anderstorp är det särskilt viktigt att utveckla grönstrukturen i omvandlingsområdet Bro till bro som idag utgörs av gammal industrimark längs Anderstorpaån i anslutning till centrum. Samt att utveckla områdets tillgänglighet och attraktivitet för rekreation och vistelse för allmänheten.

G1 - Utveckling av Holmenområdet

Markanvändning

Området är planlagt som friluftsområde för föreningsverksamhet och golfbana samt ingår i riksintresset Nissan. Det finns goda förutsättningar för att fortsätta utvecklas som friluftsområde.

Områdets utveckling ska ta fasta på dess kvaliteter och fortsätta med verksamheter och bebyggelse som stärker områdets karaktär. Området ska hållas öppet för allmänheten och föreningar.

Figur 71. Område G1

G2 - Utveckling av befintliga grönytor i centrum

Markanvändning

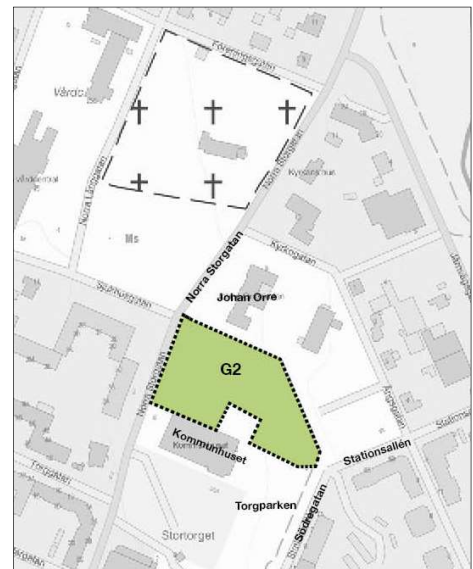
Området är idag obebyggt samt planlagt för park och torg. Området omsluts av bebyggelse för offentlig service (kommunhuset) och bostäder. Befintlig grönyta mellan kommunhuset och Johan Orre används för utomhusaktivitet av skolor.

Området ligger i direkt anslutning till byggnader med kulturvärden. Idag har området en otydlig karaktär inom samhället.

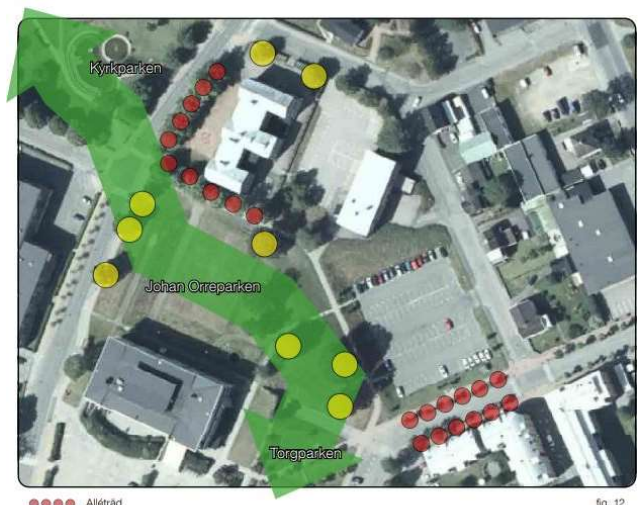
Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området behöver planeras för att få en tydligare karaktär med rekreativ grönstruktur och förstärka stråket från Kyrkparken mot Torgparken. Inom området skulle det också vara möjligt att lägga en lekplats för stadskärnan, vilket skulle uppmuntra till rörelse för både närboende och besökande.

Viss risk för översvämning vid skyfall. Parken måste därför klara av att leda vatten vidare. Åtgärder för att göra detta bör utformas som multifunktionella och anpassas till områdets karaktär.

Figur 72. Område G2

Figur 73. Grönstråk genom område G2

G3 - Utredningsområde för att tillgängliggöra Anderstorp Stormosse

Markanvändning

Området består idag främst av skog.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området är belagt mellan väg 604, Anderstorp Stormosse och riksväg 27. Områdets lokalisering ger förutsättningar för att möjliggöra en välkomnande entré och angöring till mossen.

Det kan förstärka mossens kulturella ekosystemtjänst och göra den tillgänglig för allmänheten.

Figur 7415. Område G3

G4 -Ny grönyta utmed Nissan

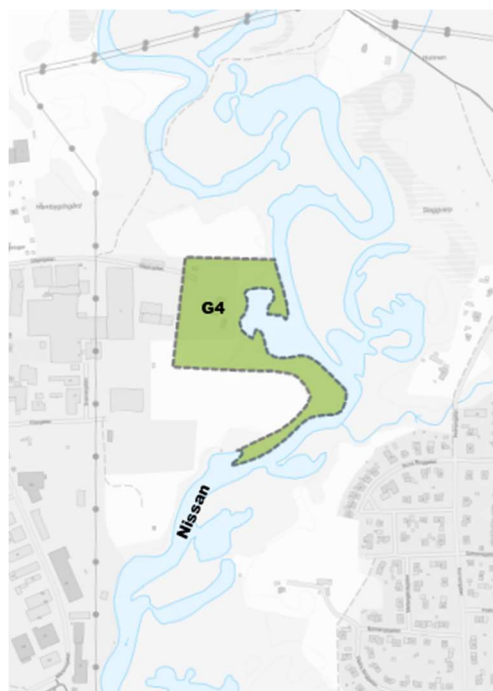
Utveckling enligt Idé- och gestaltningsprogram för Gislaved 2040

Området användning ändras från industri till multifunktionellt ändamål och parkändamål.

Nissan utgör det mest betydelsefulla grönstråket i Gislaveds tätort. Med sin omgivning är det en del av kulturstråk Nissan. Därför är det viktigt att tillgängliggöra och omvandla grönytor för att förstärka befintliga förutsättningar. I Gislaved är det särskilt angeläget att utveckla grönstrukturen i det omvandlingsområde som omfattas av vision Gislaved 2040 och som till stor del idag är ett industriområde. Detta stärker kopplingen mellan parkområden i centrum och gör årummet utmed Nissan mer tillgängligt. Området ingår delvis i riksintresset för naturvård Nissan. Riksintressets värde är meandersystemet mellan Södra Gussjön och sammanflödet med Anderstorpaån.

Markanvändning

Området är planlagt för industri- och parkändamål. Inom området finns idag industri, natur och föreningsverksamhet. I områdets norra del finns ett markområde som genomgått miljötekniska undersökningar efter tidigare avfallshantering. Fortsatt utredning syftar till att kartlägga föroreningens utbredning och eventuellt ta fram lämpliga åtgärder för återställning.

Figur 7516. Område G4

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Inom området finns risk för översvämning vid beräknade högsta flöden i Nissan. Multifunktionella åtgärder som hanterar klimatanpassning, skapar möjlighet till rening av dagvattnet och förstärkning av ekosystemtjänster uppmanas. Exempelvis parker och grönområden som kan fördröja skyfallsvatten och rena dagvatten.

Området ligger i närhet av förorenade områden och inom strandskydd. Nissan uppnår inte god kemisk ytvattenstatus. På grund av förorenade områden inom området finns också risk för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för både ekologisk och kemisk ytvattenstatus och för kemisk grundvattenstatus. En utveckling av området måste hantera markföroreningarna så att de inte utgör en betydande risk för miljön och människors hälsa. Saneringsåtgärder måste ta i beaktande att de inte får öka risken för en försämring av kemiska kvalitetsfaktorer i Nissan. Området är utpekad som aktsamhetsområde för ras, skred och erosion. Förutsättningar för ras, skred och erosion bör därför utredas.

Inom området finns naturvärden att beakta.

G5 – Grönområde Bruket

Markanvändning

Området är idag ett skogsområde som är planlagt för industriändamål. Inom området finns det spår av tidigare industriverksamhet i form av byggnadsrester, som kan ha visst kulturhistoriskt värde för industrimiljön. Inom området finns det också ett konstaterat förorenat objekt. Det pågår ett arbete med riskbedömning och kommande åtgärder utreds. Området gränsar till Nissan. I norr ligger befintligt industriområde. Söder om området fortsätter skogsområdet som rekreationsområde där delar av Kulturstigen södra finns.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Området ska tillgängliggöras för allmänheten och stärka det gröna stråket utmed Nissan. Den förorenade marken ska åtgärdas så att området kan användas för rekreation. Eventuella åtgärder ska inte öka risken för påverkan på kemiska kvalitetsfaktorer för yt- och grundvattenstatus. Om möjligt sparas kulturhistoriskt värdefulla byggnader och byggnadsgrunder för att bibehålla koppling till områdets identitet.

Figur 7617. Område G5

4.3.12 Område för teknisk försörjning

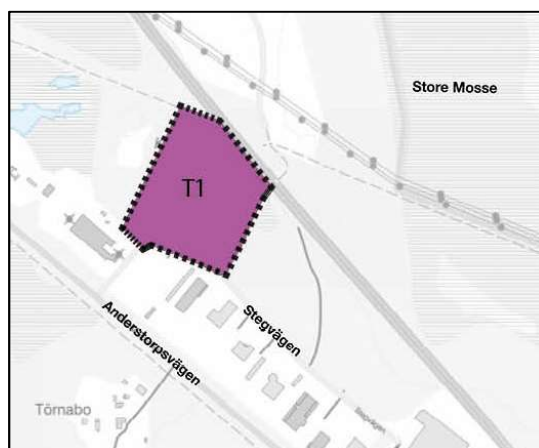
T1 – Teknisk försörjning

Markanvändning

Området är planlagt för icke störande industri, lager, handel kontor och bilservice. Det består idag av skogsmark.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Hänsynsavstånd till riksväg 27 ska beaktas vid planering. Störande energiproduktion ska fortsatt ske i Kretsloppsparken vid Mossarps återvinningcentral med undantag av anläggningen i Nissan.

Figur 77. Område T1

T2 - Utredningsområde för en eventuell expansion av reningsverket och vattendammar i Gislaved

Ändrad användning

I takt med att samhället utvecklas med både bostäder och industrier kommer även behovet av rening av avloppsvatten att öka. Det innebär att reningsverkets kapacitet kommer behöva ses över. I samband med det kan även de tillhörande biologiska dammarnas areal behöva anpassas.

Markanvändning

Området är inte planlagt.

Figur 78. Rastadammarna i Gislaved, 2021.

Förutsättningar och hänsynstaganden inför utveckling

Expansion av reningsverket bör ske söder om den befintliga placeringen och bör undvika expansion österut på grund av närhet till Nissan. Risk för översvämning finns vid beräknade högsta flöden och vid skyfall. Området är utpekad som aktsamhetsområde för ras, skred och erosion samt så finns det slänter med skarp lutning i anslutning till vattendrag inom området. Vid en eventuell expansion av de biologiska dammarna bör hänsyn tas till våtmark. Inom området finns identifierade fornlämningar att ta hänsyn till.

Expansion av dagvattendammar bör förstärka friluftsliv och biologisk mångfald.

GISLAVEDS
KOMMUN